

DE AARD EN DE GRONDEN VAN HET GELOOF

in de vorm van een brief, ingericht ter vaststelling van de staat dergenen, die Christus
in geloof omhelzen

door

Jacobus Koelman

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2003.

INHOUD

Voorrede

I. Wie ongelovigen zijn

II. De natuur van het geloof

III. 16 gronden van het geloof, tot zekerheid

1. Die geloven zullen zalig worden
2. De verkiezende liefde
3. De Raad des vredes
4. Evangelie in de moederbelofte
5. De Naam en titels van God
6. Persoonlijke verbondssluiting
7. Allerlei beloften Gods
8. Onderpanden van Gods trouw
9. Christus door de Vader gegeven
10. De opstanding van Christus
11. Christus hemelvaart en zitting ter rechterhand Gods
12. Christus voerspraak bij de Vader
13. De gewilligheid van de Vader en de Zoon om zondaars zalig te maken
14. Het vermaak van de Vader en de Zoon tot heerlijkheid van zondaars
15. De uitnemende eer van God
16. Vele voorbeelden van gelovigen tot bemoediging

IV. 20 raadgevingen en besturingen

Dit boek is oorspronkelijk verschenen als een voorrede, genoemd: "Brief Van Toeigening aan de Gemeente van Sluis in Vlaanderen" voorafgaand aan het door Koelman vertaalde werkje "De Staat, en Geneezing Van een Verlaten Ziel" van Joseph Simonds, predikant in Engeland, dat in 1687 in Amsterdam verscheen bij Abraham Boeckholt. Deze voorrede werd verschillende keren afzonderlijk uitgegeven, in 1717, 1724 en 1732, met de titel: De natuur en de gronden des geloofs, enz. Ook H.M. Tulp te Zwolle verzorgde een uitgave in 1895. Een kopie hiervan werd door de Stichting Protestantse Periodieke Pers te Uithoorn uitgegeven ca. 1973. Drs. W. van Vlastuin verzorgde in 1988 een uitgave in aangepaste stijl en grammatica.

VOORREDE aan de christelijke lezer.

Als u, waarde lezer, zo gelukkig bent, dat uw blinde ogen geopend zijn om uw diepe ellende te kennen met het gevolg, dat u door het geloof de toevlucht genomen hebt tot de Wens aller heidenen, tot de Heere in Wie gerechtigheden en sterkten zijn, dan kunt u niets anders uw hoogste belang achten, dan dat u door het gebruik van alle middelen de vrolijke bewustheid van de waarheid en de oprechtheid van uw geloof mocht ontvangen. Immers, aan de kracht van uw geloof is de eer van God veel gelegen, Rom. 4:20. Bovendien hangt van de vastheid van uw geloof uw standvastige wandel af, Kol. 2:5, evenals uw eigen vrede en blijdschap in de Heere, en uw heilige vrijmoedigheid voor de mensen, waaronder u als een licht moet schijnen, door het Woord des levens voor te houden, opdat enigen van hen tot ware erkenning van de waarheid zouden komen. Voorwaar, gewichtige belangen! Deze zijn door ieder begenadigde ernstig te behartigen. Hij is gelukkig, die zich hierin verstandig en getrouw gedraagt en de beste middelen tot dit gepaste doel op de juiste wijze gebruikt.

Het grootste oogmerk van het volgende traktaatje ["De Staat, en Geneezing Van een Verlaten Ziel" door Joseph Simonds] is om u te dienen tot een gegronde vaststelling van uw staat en om uw standvastige wandel voor de Heere te bevorderen. Het heeft geen brede en grote aanprijzing nodig, want het is door veel voornamen christenen, zowel hier als elders, zeer beproefd bevonden. Het zal zichzelf openbaar maken aan de lezers, die weten wat het is om op een doodsbed of op de oordeelsdag bedrogen uit te komen, en die daarom hun uiterste best doen, om bij Gods licht te zien, dat hun werk waarheid is. Dat het aan zulken tot dat doel door de Almachtige gezegend mag worden. Dat is de wens van hem die uw vriend blijft. Amen.

WAARDE CHRISTENEN.

Het is mijn overtuiging dat gelovigen, naar het voorbeeld van de eerste apostolische kerk, meer zouden kunnen wandelen in de vreze des Heeren en in de vertroosting van de Heilige Geest en op deze wijze vrede hebben (Hand. 9:31), indien zij grondiger kennis hadden van de evangelische waarheden Zij zouden niet zoveel te klagen hebben over Gods verlatingen en over de schaarse uitdeling van heiligmakende en vertroostende genade. Dit wilde ik nu eens uitvoerig bewijzen. Tot dit doel zal ik twee dingen doen.

1. Eerst zal ik enige belangrijke gronden voorhouden, op grond waarvan een ziel, die naar het voorschrift van het evangelie de toevlucht tot Christus neemt, op een onfeilbare wijze kan en moet besluiten dat alle troost, heiligheid en zaligheid voor haar is, om zodoende alle twijfel omtrent haar goede staat weg te nemen.
2. Vervolgens zal ik enige [20] waarschuwendende besturingen geven, opdat iedere oprechte ziel van die gronden gebruik zou maken, en nooit daarvan weerhouden zou worden.

Om tot het eerste te komen, is het nodig dat ik eerst in het kort de volgende dingen vooropstel, opdat ze buiten alle tegenspraak zouden zijn. Zo zal ik de weg banen om ongehinderd alle troostgronden te kunnen uiteenzetten en gebruiken.

I. WIE ONGELOVIGEN ZIJN

Het eerste dat ik vooropstel is, dat vier soorten personen *geen grond* hebben om enige troost of genade te verwachten, in de staat waarin zij zijn:

1. Mensen, die geen kennis hebben van de eerste grondwaarheden, die men weten moet om over de staat van zijn ziel met God te handelen, te weten: dat alle mensen van nature zondaren en vijanden van God zijn en daarom onder Gods vloek en toorn liggen. Dat de ziel niet sterft, maar op de oordeelsdag met het lichaam herenigd wordt. Dat elk mens een eeuwig lot heeft, hetzij in de hel, hetzij in de hemel. Dat Christus de Middelaar is om verzoening met God te maken. Dat geloof en heiligheid als weg en middel nodig zijn om tot de genieting van God te komen en nog meer van dergelijke waarheden. De mensen die hier geen kennis van hebben, zijn ver van alle troost.
2. Mensen, die de genoemde grondwaarheden wel weten, maar niet geloven en erkennen dat zij doodschuldige en verdoemelijke mensen zijn, tegen wie de vloek der wet uitgesproken wordt. Zij kunnen het zich niet voorstellen of geloven, dat zij het door de zonden zo verdorven hebben, dat God de Heere hen om hun zonden rechtvaardig zou verdoemen. Zulke mensen hebben geen grond om troost of genade te verwachten.
3. Mensen, die zich wel verdoemeniswaardig erkennen en wel van hun rampzalige en verloren staat verlost wensen te worden, maar die toch hun zonden willen vasthouden en het verbond daarmee niet willen verbreken. Zij houden moedwillig hun zonden aan de hand. Zij willen de zonde niet gedood hebben. Zij willen niet in de hand van de Medicijnmeester zijn. Zij willen genade niet genieten en daarom willen zij niet zalig zijn. Zij zijn moedwillige eerwerpers van genade. Daarom moet hun in plaats van troost en genade Gods toorn, de vloeken der wet en de

helse verdoemenis toegepast en op het hart gebracht worden. Opdat zij niet langer onwillig zouden blijven om uit hun ellendige en verloren staat gered te worden.

4. Mensen, die hun zonde en rampzaligheid bekennen, die niet alleen van hun schulden maar ook van hun zonden en gebreken zelf verlost willen worden, maar die toch niet de weg willen inslaan, die het evangelie voorstelt. Zij willen geheel of gedeeltelijk door hun eigen werken gerechtvaardigd worden. Of zij willen vergeving krijgen door Gods barmhartigheid, buiten Christus' voldoening om. Of zij willen door hun eigen kracht deugden en plichten betrachten en gebreken verbeteren. Zij verwerpen het enige middel en de enige weg van troost en zaligheid. Zij erkennen hun machteloosheid en verloren staat niet. Zij willen de weg van het verbond der werken niet verzaken om door de weg van vrije en soevereine genade behouden te worden. Daarom is er voor hen geen grond van troost.

Deze vier soorten personen laat ik nu voor wat ze zijn. Ik wil nu niet met hen te doen hebben, omdat zij niet in zo'n staat zijn om enige verzekering van troost, vrede of genade te ontvangen. De lezer die zo is, moet weten dat ik uit het hele Woord van God geen grond van troost voor hem kan voortbrengen.

II. DE NATUUR VAN HET GELOOF

Het tweede dat ik vooropstel is, dat het ware geloof aanwezig moet zijn, in al degenen aan wie vaste gronden van troost voorgesteld worden. Het geloof verenigt de ziel met Christus en het neemt er een welgevallen in om naar Gods voorschrift behouden en ter zaligheid gebracht te worden. Ik vraag vooraf slechts deze ene genade in de zielen tot welke ik zal spreken. Zonder deze genade is er niet te spreken tot iemands verzekering, dat alle genade en zaligheid hem zal toekomen.

Het derde dat ik vooropstel is, dat de natuur en het wezen van het zaligmakende geloof niet in één van deze twee dingen bestaat:

1. Een verzekering, of zekere kennis en vertrouwen dat Christus bijvoorbeeld voor mij gestorven is, dat Hij mijn Zaligmaker is, dat ik het leven en de zaligheid door middel van Hem zal hebben. Het geloof is geen overtuiging, noch zoete inbeelding en zekerheid, dat mijn zonden vergeven zijn, dat God mij liefheeft, en mijn God en Vader is om Christus' wil. Menig gelovige heeft geen verzekering dat Christus de zijne is, zodat er dan gelovigen zouden zijn zonder geloof, hetwelk een innerlijke tegenstrijdigheid is. Menig zelfbedrogen huichelaar heeft verzekering en toepassing, dat Christus voor hem gestorven is, dat zijn zonden vergeven zijn, enz. Toch heeft hij geen waar geloof. Daarom behoort de verzekering niet tot het wezen van het geloof. Daarbij komt dat het geloven in de Heere Jezus een plicht is van allen die onder het evangelie zijn. De predikanten moeten het geloof op allen aandringen als een gebod. Die niet in Christus gelooft, zondigt zwaar. Maar het is niet de plicht van allen die het evangelie horen om verzekerd te zijn en vast te vertrouwen dat Christus voor ons gestorven is. Dat zou een leugen zijn, en een leugen moet niemand geloven. Ook een predikant mag niet aandringen om een leugen te geloven, namelijk dat Christus voor allen, aan wie het evangelie aangeboden wordt, gestorven is.

Dus bestaat de natuur en het wezen van het ware geloof niet in een verzekering of vast vertrouwen, "dat *óók mij* de vergeving der zonden, de eeuwige gerechtigheid en zaligheid van God geschonken is uit loutere genade, om Christus' wil", zoals de Catechismus zegt. Of zoals het formulier van het Heilig Avondmaal zegt, "dat het een

geloof zou zijn, van deze gewisse belofte van God, dat *mij* al mijn zonden alleen om het lijden en sterven van Jezus Christus vergeven zijn, en de volkomen gerechtigheid van Christus mij als *mijn eigen* gerechtigheid toegerekend en geschonken zij", enz.

2. Het geloof bestaat ook niet in een daad van het verstand op zichzelf, zonder dat de mens verder gaat en een daad van de wil of van het hart oefent. Het geloof is niet slechts een toestemming van het gemoed, of van het verstand van al de geopenbaarde waarheden van God als onfeilbare waarheden. Het is ook niet de verstandelijke toestemming van al de evangelische waarheden, dat God in liefde en genade de zondaars wil vergeven, en het leven wil brengen door Jezus Christus' bloed en bemiddeling. Deze verstandelijke toestemming wordt wel volstrekt vereist. Zonder dit kan geen evangelisch of zaligmakend geloof bestaan. Want zij is als de wortel en de fundamentele grond van alles wat de ziel in het geloof doet. Maar ook de duivelen nemen die waarheden van het evangelie als Goddelijke en onfeilbare waarheden aan, zoals blijkt uit Markus 1:24; 5:2, 6, 7, 10, 12; Lukas 8:28, 31-32, Matth. 8:28, 31; Jak. 2:19. Ook vele tijdgelovigen doen dat, Joh. 2:23-24; 8:31, 33-34; Hand. 8:13. Toch missen zij het zaligmakende geloof.

Ik voeg er nog deze redenen bij:

- (1) Het geloof neemt de Persoon van Christus met de verlossing aan, zoals Hij door God wordt aangeboden. Daarom is het niet het verstand,¹ dat een aangeboden zaak of persoon aanneemt, maar de wil.
- (2) Het geloven in Christus wordt in de Schrift anders uitgedrukt door vertrouwen, steunen, leunen en rusten op Hem. Dat steunen en leunen is een daad van de wil, want men steunt op iemand om enig goed, waarnaar de wil uitgaat.
- (3) De wil trouwt door geloof aan Christus. De huwelijksvereniging geschiedt door geloof. Men trouwt niet met zijn verstand, maar door zijn wil, Rom. 7:4; Jer. 3:14; 2 Kor. 11:2.
- (4) Christus woont door het geloof in het hart en met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid, Efëze 3:17; Rom. 10:10. Onder het hart wordt niet het verstand, maar óf de wil óf de hele ziel verstaan.
- (5) Door het geloof komt men tot Christus. Men moet door de wil komen, anders komt men in het geheel niet tot Christus, Openb. 22:17; Joh. 5:40.

Het vierde dat ik vooropstel is, dat het wezen en de eigen natuur van het evangelisch zaligmakend en rechtvaardigmakend geloof bestaat in *een aannemen en omhelzen van Christus, zoals Hij in het evangelie wordt voorgehouden*. Omdat het begrip van deze beschrijving van het geloof vooraf nodig is, zal ik de natuur en werking van dit geloof door verschillende schriftuurlijke uitdrukkingen verder uiteenzetten.

God heeft in Zijn eeuwige wijsheid, liefde en genade een weg des levens en der zaligheid uitgedacht, vastgesteld en in Zijn Woord geopenbaard. Verloren, zondige, machteloze en rampzalige mensen kunnen uit vrije genade door Christus behouden worden. In die weg der zaligheid heeft God in de eerste plaats Zijn eigen eer op het oog, namelijk:

1. De eer van Zijn rechtvaardigheid; die rechtvaardigheid Gods wordt geopenbaard van geloof tot geloof, Rom. 1:17. *Wij worden*, zegt de apostel, *om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is, Welken God voorgesteld heeft tot een verzoening door het geloof in Zijn bloed, tot een betoning van Zijn rechtvaardigheid*, Rom. 3:24-26.

¹ Luther drukt zich schriftuurlijker uit. *Het geloof is een licht Gods in het verstand en een kracht Gods in de wil*.

2. De eer van Zijn liefde, Zijn oneindige mensenliefde; *alzo lief heeft God de wereld gehad*, Joh. 3:16. *Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij Zijn leven voor ons gesteld heeft*, 1 Joh. 3:16. *Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, tot een verzoening voor onze zonden, opdat wij zouden leven door Hem*, 1 Joh. 4:9-10; Titus 3:4-5; Efëze 2:4-5.
3. De eer van Zijn genade en barmhartigheid, want *God heeft ons begenadigd in den Geliefde, tot prijs der heerlijkheid Zijner genade*, Efëze 1:5-6.
4. De eer van Zijn wijsheid; want Christus de gekruiste is de wijsheid Gods, 1 Kor. 1:24. *Opdat door de gemeente bekend gemaakt worde de veelvuldige wijsheid Gods*, Efëze 3:10.
5. De eer van Zijn kracht: *Wij prediken, zegt Paulus, Christus, de kracht Gods*, 1 Kor. 1:23-24. *Het evangelie van Christus is een kracht Gods tot zaligheid*, Rom. 1:16. Zijn Goddelijke kracht schenkt ons alles wat tot het leven en tot de Godzaligheid behoort, 2 Petrus 1:3.
6. De eer van Zijn getrouwheid; *daarom is ze uit het geloof*, zegt de apostel, *opdat ze zij naar genade, teneinde de belofte vast zij al den zaden*, Rom. 4:16.
7. De eer van Zijn waarheid; hierin wil God dat men verzegele, dat Hij waarachtig is, Joh. 3:33; in het getuigenis dat Hij van Zijn Zoon getuigd heeft, en dat Hij het eeuwig leven geeft in Zijn Zoon, 1 Joh. 5:9-12. Dus schijnt Gods heerlijkheid in het aangezicht van Jezus Christus, 2 Kor. 4:6, en in het evangelie is de heerlijkheid des Heeren te zien als in een spiegel, 2 Kor. 3:18; 2 Kor. 4:6; 2 Tim. 1:10. Hier is dan het Voorwerp van het geloof.

Het geloof zelf, het rechtvaardigmakend en zaligmakend geloof, dat in het evangelie vereist wordt, bestaat hierin: *De zondaar bevindt zichzelf geheel verloren en machteloos. Hij ontvangt deze voorstellingen en openbaringen van Gods weg om zondaren zalig te maken en dit gebod om deze weg te omhelzen. Hij doet aldus: Hij erkent en stemt toe al die heerlijke eigenschappen van God, zoals die geopenbaard en vertoond worden in die weg des levens, der rechtvaardigheid en der zaligheid en hij is tevreden om door die weg behouden te worden. Hij wil aan God de eer, die Hij in deze weg beoogt, toeschrijven. Hij keurt die weg zeer goed, heerlijk, God betamelijk, wenselijk en zeker, omdat deze voortvloeit uit Gods liefde, genade en wijsheid en omdat deze weg waarlijk zoveel in zich heeft, zodat een groot zondaar daarop veilig mag vertrouwen en bouwen. Zo geeft hij door het geloof God de eer*, Rom. 4:20.

1. Het geloof is dus een vergenoegen nemen in de raad of het voorstel van God, om mensen door Christus te verlossen en zalig te maken. Het is een hartelijke goedkeuring, en een omhelzing met welgevallen, van de geopenbaarde weg des levens door de Middelaar Jezus, de Zoon van God. Het is een goedkeuring en weloverwogen verkiezing van de Goddelijke wijze, waarop God geopenbaard heeft, dat hij ellendige zondaars wil zaligmaken. Het is een rust vinden in de door God uitgevonden en geopenbaarde weg, als heerlijk voor God, en zeker en veilig voor de verloren zondaar. Het is de weg der zaligheid, die in het evangelie is voorgesteld, zo te achten, dat men daarop vertrouwen en rusten mag.
2. Het is de goedkeuring van het hart van een zondaar, betreffende de weg des levens en der zaligheid door Jezus Christus. Omdat die weg de rechte en oneindig beminnelijke vrucht is van de oneindige wijsheid, liefde, genade en goedertierenheid van God. Omdat die weg alles bevat wat het gebrek en de ellende van de zondaar volkomen kan wegnemen. Het is de toestemming, omhelzing en

goedkeuring van die weg der zaligheid van de zondaar door Christus, omdat daarin de eer van Gods rechtvaardigheid, wijsheid, liefde, genade, barmhartigheid, waarheid en kracht op een bijzondere wijze heerlijk blijkt. En omdat daardoor de rechtvaardigmaking, het leven der heiligmaking en de zaligheid zeker te verkrijgen zijn.

3. Het is een oprechte inwilliging van de weg der behoudenis, die de Heere in het Woord heeft voorgesteld. Namelijk dat God alle hulp, genade en zaligheid bij Christus besteld en opgelegd heeft. Daarop wil de zondaar zijn vertrouwen stellen. Daarin wil hij berusten, terwijl hij van God al het nodige goed verwacht. Hij hoopt op God. Het is een gewillig aannemen en omhelzen van de Middelaar Christus Jezus, om zich door Hem te laten zaligen op Zijn manier. Het is een aannemen van Gods getuigenis, waardoor men verzegelt en door Jezus met de daad te aanvaarden verklaart, dat God waarachtig is. God is waarachtig in het getuigenis dat Hij getuigd heeft van Zijn Zoon, dat het leven in Zijn Zoon is, en dat een ieder die de Zoon heeft, het leven heeft en die de Zoon niet heeft, het leven niet heeft, en dat God het eeuwige leven in en door de Zoon geeft.
4. Het is een hartelijk wenden naar Christus als de Weg, de Waarheid en het Leven, waardoor men zeker en alleen tot de Vader komt. Het is een verzaken van alle andere wegen en middelen om gerechtigheid, leven en zaligheid te verkrijgen. Het is een roemen alleen in Hem en in Zijn Naam. Het is een vermelden van Zijn gerechtigheid alleen, omdat men geen andere naam kent, waardoor men zalig kan worden. Het is een komen tot Hem als de levende en levendmakende Steen, de uitgelezen en beproefde kostelijke Hoeksteen, Die door God in Sion gelegd is. Die ook zo vast gegrondvest is, dat men op Hem al zijn hoop en het gehele gewicht van zijn ziel kan bouwen. Het is een dierbaar achten van Christus, Die de dood te niet gedaan heeft en Die het leven en de onsterfelijkheid door het evangelie aan de dag gebracht heeft. Het behaagde de Vader dat in Hem al de volheid wonen zou. Het is een hartelijk buigen onder, en een zeer gewillige onderwerping aan het evangelie van Christus, omdat men ermee tevreden is om van de Heere Jezus, en omwille van Hem alles te verwachten.
5. Het is een inwilliging, dat Christus de ziel met God zal verzoenen, verlossen, door Zijn bloed zal wassen en door Zijn Geest zal reinigen. Zo brengt Christus de ziel tot de Vader, zo leidt Hij op tot de heerlijkheid als de overste Leidsman der zaligheid en de Voleinder des geloofs. Het is een openen van zijn hart voor Hem, opdat Hij in zou komen en alles meebrengen wat ter behoudenis nodig is. Het is een aanschouwen van Hem, Die algenoegzaam is en machtig is, om volkomen zalig te maken al degenen die door Hem tot God gaan. Het is een zien naar Hem met welgevallen, om tot het leven, vrede met God, heiligheid en zaligheid gebracht te worden. Het is een koping, het afsluiten van een contract en een gewillig toestemming, dat men om niet uit vrije genade alles van God zal verwachten, en ontvangen door de hand en om de verdiensten van de Heere Jezus.
6. Het is een hartelijk uitgang, en toevlucht van de ziel tot Christus, om rechtvaardigheid, sterkte, hulp en het eeuwige leven te ontvangen. Het is een geven van de hand en een gewillig onderschrijven met de hand der ziel, dat men om alles tot God en Christus wil komen, om het als een vrije gift te ontvangen. Tegelijk is het een opgeven en overgeven van zichzelf in Jezus' handen, opdat Hij de vergeving en de doding van de zonde zou toebrengen. En opdat Hij door Zijn Geest vrede, troost, heiligmaking, vruchtbaarheid in goede werken, wasdom en volharding in genade en tenslotte de volle zaligheid zou werken. Met één woord: Het geloof is een daad van de wil, waardoor men met een weldadige toestemming

en genegenheid het leven en de zaligheid, genade en heerlijkheid, en alles wat tot het leven en de godzaligheid nodig is, graag wil en verkiest te ontvangen door de weg, waarin de Heere het geven wil.

Dit is de beschrijving van het evangelisch rechtvaardigend en zaligmakend geloof. En dit is de eigenlijke daad en werking van het geloof. Dit geeft de Schrift met de onderstaande uitdrukkingen en benamingen te kennen.

- Zij noemt het een geloven met het hart, tot rechtvaardigheid, en te geloven met het hart, dat God Christus uit de doden heeft opgewekt, Rom. 10:9-10. Door het hart wordt de wil met de genegenheid verstaan.
- Elders wordt het genoemd een geloven in de Naam van de Zoon van God, 1 Joh. 3:23; 5:13. Dat is de lieflijke Naam van Christus, de Middelaar, met hartelijkheid omhelzen, en zaligheid daarin zoeken, omdat men weet dat er onder de hemel geen andere naam gegeven is aan de mensen, door welke wij zalig moeten worden, en dat de zaligheid in geen ander is, Hand. 4:12. Op andere plaatsen wordt het uitgedrukt, door Christus dierbaar te achten, 1 Petrus 2:7, Hem hoog te schatten boven duizenden, zodat alles wat aan Hem is, gans begeerlijk is, Hoogl. 5:16, alles schade en drek te achten in vergelijking met Hem, Fil. 3:8, Hem te rekenen als de schat en de parel, waarvoor men alles verkopen moet, Matth. 13:44-45. Dit is niets anders dan een hartelijke goedkeuring en verkiezing van Hem, om door Hem alleen behouden te worden.
- Het geloof wordt ook wel genoemd een roemen in Christus Jezus en niet in het vlees te vertrouwen, Fil. 3:3, roemen in het kruis van Christus, Gal. 6:14, zich beroemen in de Heere omdat men in Hem rechtvaardigmaking vindt, Jesaja 45:25, de gerechtigheid des Heeren vermelden, Psalm 71:16, en Jezus de kroon op zetten, Hoogl. 3:11. Dit is een hartelijke omhelzing, goedkeuring en toestemming om door die weg alleen behouden te worden.
- Elders wordt het genoemd een onderwerpen van zijn belijdenis of gewillige toestemming onder het evangelie van Christus, 2 Kor. 9:13. Men buigt zich of men wil buigen, om toe te stemmen dat men door Christus volgens het evangelie zalig gemaakt wordt en dat alle hulp, genade en volheid in Hem wonen.
- Dikwijls draagt het geloof de naam van Gods getuigenis aangaande Zijn Zoon, als de Christus en Zaligmaker, aan te nemen en zo te verzegelen, dat God waarachtig is, als Hij getuigt dat het leven in Zijn Zoon is, dat degene die de Zoon heeft, het leven heeft, dat God het eeuwige leven door Zijn Zoon geeft, en dat Jezus is de Christus, Die God uit de doden heeft opgewekt, Joh. 3:33; 20:31; 1 Joh. 5:1, 9-12; Rom. 10:9. Wie deze evangelische waarheid zo men zijn hart aanneemt en inwilligt, is uit God geboren en zal zalig worden.
- Dat geloof een daad van de wil is, blijkt als er staat: *Die wil die kome en die dorst heeft, neme het water des levens om niet*, Openb. 22:17, zoals ook van degenen die niet geloven gezegd wordt, dat zij niet tot Jezus willen komen, opdat zij het leven van Hem ontvangen, Joh. 5:40. Zij willen niet tot de bruiloft komen, Matth. 22:3. Zij willen de Heere niet, Psalm 8:11. Zij onttrekken zich ten verderve, daar de anderen geloven tot behouding der ziel, Hebr. 10:39. Zij willen in Hem gevonden worden, hebbende Zijn gerechtigheid en de kracht van Zijn dood en van Zijn opstanding, Fil. 3:10. Zij willen zich met God laten verzoenen door Christus, 2 Kor. 5:19-20. Zij laten zich wassen en reinigen, Joh. 13:7-8; 1 Kor. 6:11.
- Ook wordt het geloof als een daad van de wil uitgedrukt door de woorden *wensen en begeren*, Zach. 2:8; Hoogl. 5:16; Jesaja 26:9, omdat Christus alleszins begeerlijk en wenselijk aan de ziel voorkomt.

- De wilsdaad wordt elders uitgedrukt door zoeken en vragen naar Hem, Psalm 24:6; Psalm 105:3-4; Hoogl. 5:5.
- In het bijzonder wordt dit uitgedrukt door het hongeren, dorsten en verlangen naar Hem, Psalm 63:2; 42:2-3; 107:9; Joh. 7:37; Jesaja 45:1; Openb. 22:17; 21:6; Matth. 5:6.
- Ook wordt het wel uitgedrukt door eten en drinken van Jezus, Joh. 6:35, 45, 47, 48, 51, 53, 57; Spr. 9:5; Hoogl. 5:1. Het geloof wordt ook genoemd een aanschouwen van Gods Zoon, met een gewillige genegenheid om door Hem genezen en geholpen te worden, zoals de koperen slang aanschouwd werd, Joh. 3:14-15; 6:40; Num. 21; Psalm 34:6; Jesaja 17:7.
- Elders wordt het geloof genoemd een wenden tot of omkijken naar Hem, om behouden te worden, en een komen tot Hem, om gerechtigheid, hulp en kracht tot heiligmaking, Psalm 89:20; Jesaja 45:22-24.

Dit alles samen laat zien dat het geloof niets anders is dan een dadelijke inwilliging, een toestemming en goedkeuring van het hart, zodat men als het ware juichend van de Heere Jezus zegt: *Gewisselijk, in de Heere zijn gerechtigheden en sterkte, tot Hem zal men komen.* Er is hulp van God besteld bij die Held.

- Er is in het Nieuwe Testament niets gewoner dan dat het geloof uitgedrukt wordt door *komen tot Christus*, Jesaja 55:1; Hoogl. 4:8; Matth. 11:28; Joh. 6:35-37.
- Ook wordt het geloof uitgedrukt door uitgaan tot Hem, namelijk met het hart, Hoogl. 3:11 Tot Wien zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens, Joh. 6:68.
- In een andere plaats wordt het genoemd tot God gaan door Christus, Die volkomen kan zalig maken, degenen die zo gaan, Hebr. 7:25; Joh. 14:6.
- Het geloof wordt ook wel genoemd een geloven in God, Die Christus heerlijkheid gegeven heeft, opdat ons geloof en hoop op God zou zijn, 1 Petrus 1:21.
- Ook wordt het geloof wel uitgedrukt door met vertrouwen toegang of toeleiding tot God door Christus te nemen, Eféze 2:18; 3:12; Rom. 5:2.
- Ook wel door zich bij de Heere Jezus te willen verbergen en verschuilen als in een schuilplaats, Jesaja 23:2; Psalm 17:8; 91:1; 143:9.
- Of door in Hem te gaan als in een rotssteen, Psalm 71:3; Jesaja 33:16. Om zijn rust in Hem te zoeken, Psalm 116:7; Jesaja 11:10, 28:12; Matth. 11:28. En om te zitten onder Zijn schaduw, Hoogl. 2:2.
- Ook wordt het geloof wel genoemd zich te verlaten op God, zich met al zijn lasten op Hem te wentelen, Psalm 22:9, 11; 37:5; 1 Petrus 5:7.
- Of toevlucht tot Hem te nemen als onder de schaduw van Zijn vleugelen, Hebr. 6:18; Psalm 36:8.
- Of Christus aan te doen, en toe te passen als een kled tot sieraad en bedekking van de naaktheid, Gal. 3:27; Rom. 13:14; Openb. 3:18; Jesaja 61:10.
- Of een verbond van huwelijk of vrede en verzoening met Christus te maken en te verzegelen, Jer. 50:5; Neh. 9:38.
- Of zich met Christus te ondertrouwen, en Hem voor de zijne en voor zijn Heere te erkennen, en voor Hem te willen zijn, Hos. 2:18, 19; 3:3; Psalm 16:2; 119:94; Hoogl. 2:16. Dit alles duidt op een gewilligheid om door Jezus behouden te worden.

- Nog eenvoudiger wordt het geloof in de Schrift genoemd *Christus Jezus de Heere, Die aller aanneming waardig is, aan te nemen*, Kol. 2:6; Joh. 1:12; 1 Tim. 1:15. Dit is niets anders dan een inwilliging, een hartelijke omhelzing en toestemming.
- Zo wordt het ook het omhelzen van de beloften en een kussen van de Zoon genoemd, Hebr. 11:13; Psalm 2:12.
- Ook wordt die inwilliging uitgedrukt door alles wat nodig is van Christus te kopen, wijn en melk, goud door het vuur beproefd, witte klederen en ogenzalf, Jesaja 55:1; Openb. 3:18; Matth. 13:44. Dit kopen is niet anders dan gewillig en tevreden zijn, dat alles om niet door de hand van de Middelaar ontvangen wordt. Want wij brengen geen prijs noch waardigheid aan.
- Het geloof wordt ook uitgedrukt door het opendoen van het hart, en het wijd openen van de mond, opdat Jezus met Zijn Geest tot onze ziel in zou komen en daarvan bezit zou nemen, en wij gemeenschap met Hem en Zijn goederen zouden hebben en Hij met ons, Psalm 81:11; Openb. 3:20; Psalm 24:6, 7. Dit is ook niets anders dan Jezus' klopping door Zijn Woord en Geest hartelijk in te willigen.
- Wederom, het gelovig aannemen en omhelzen wordt in de Schrift ook wel genoemd God of Christus de hand geven en met de hand schrijven en verzegelen, dat men des Heeren wil zijn, 2 Kron. 30:1; Jesaja 44:5; Neh. 9:38.
- Of aangrijpen en vasthouden van Hem, opdat Hij ons zou verlossen, helpen en alles voor ons zijn, Hebr. 6:18; 11:27; Hoogl. 3:4; Fil. 3:14.
- Of vast kleven aan Hem, 1 Kor. 6:17; Psalm 63:9. Dit is ook een daad van de wil. Elders in de Schrift wordt het genoemd toevertrouwen van zichzelf aan de Heere Jezus, 2 Tim. 1:12.
- Of vertrouwen, leunen en steunen op Hem, Jesaja 50:10; Psalm 2:12; 125:1; Hoogl. 8:5; Jesaja 26:12; Jer. 17:7. Of staan op de Heere, staan in het geloof, Fil. 4:1; 1 Kor. 16:13. Of bouwen op Christus als op een steen, of hoeksteen, 1 Petrus 2:4-5; Jesaja 28:16.
- Tenslotte wordt het geloof ook uitgedrukt door wachten en hopen op de Heere, op de toezegging van niet beschaamd te zullen worden, maar gelukkig te zullen zijn, Job 13:15; Jesaja 28:16; 30:18; 49:23; Psalm 71:5; 146:5; 147:11; Spr. 16:20; Rom. 9:33; 10:11.

Dit heb ik opzettelijk zo uitvoerig willen en moeten uiteenzetten, opdat ieder een helder begrip zou hebben van het evangelische geloof, dat is, van het aannemen en omhelzen van het evangelie en van Christus, Die in het evangelie aangeboden wordt. Dit doe ik, omdat ik weet en vaak bemerk heb, dat gelovigen meestal geneigd en gewend zijn om verkeerde beschrijvingen, bevattingen en uitdrukkingen te maken van het wezen en de natuur van het rechtvaardigend en zaligmakend geloof, van zijn daden en werkingen. Dit veroorzaakt grote duisternis, verwarring en vertwijfeling in het hart, zodat men niet weet, hoe men het aanklevende geloof in Jezus moet oefenen. Ook weet men dan niet hoe men zich met die daad des geloofs moet behelpen, ondersteunen en vertroosten.

Het vijfde dat ik voorop wil stellen, is *dat het beoefenen van het zaligmakende geloof, en in zijn geweten daar kennis van te nemen, niet zwaar, maar licht is voor ieder die de wortel der zaak in zich heeft en die door Gods Geest geraakt en getrokken is, hoewel hij in het stuk der heiligmaking zeer zwak en gebrekkig is*. Dit is zeer opmerkelijk en het zal velen vreemden onwaarschijnlijk voorkomen. Daarom zal ik het trachten te bewijzen.

1ste bewijs. Omdat ieder begenadigde een nieuw hart, een nieuw leven en een nieuwe wil heeft, Ez. 36:29, Efëze 2:1, 5, Fil. 2:13, Psalm 110:5. Die nieuwe wil of dat nieuwe hart bestaat voornamelijk in een hartelijke ongeveinsde neiging van de ziel naar de weg van het evangelie. Er is een genegenheid om uit te gaan naar de Middelaar en Zaligmaker, Die daar wordt voorgehouden, en bij Wie God de hulp en de volheid van alle nodige genade besteld en verzegeld heeft, Psalm 89:20; Kol. 1:19; Joh. 1:16; 1 Kor. 1:30; Joh. 6:27; Matth. 17:5. De eerste beweging en adem van de ziel, die levend gemaakt en begenadigd is, is naar Jezus zien en van Hem en door Hem uit genade alles te willen hebben en ontvangen. Deze trek is zo natuurlijk voor dat bovennatuurlijk beginsel, als het zuigen van een pasgeboren kind. God heeft het geloof het eerst in de ziel geplant, als de moedergenade. Dit zoekt voor zichzelf en alle andere genaden voedsel, hulp en ondersteuning, daar waar het van God besteld is, namelijk in Christus.

2^e bewijs. Omdat ieder begenadigde door Gods hand naar Jezus getrokken is. Hij komt tot Hem, omdat hij het van de Vader gehoord en geleerd heeft; wat een zondig mens, hij in het bijzonder, is; wat hij nodig heeft, Wie Jezus en wat de weg des levens en het verbond der genade is. Die indruk, die God in de wedergeboorte of krachtdadige roeping in het hart geeft, drijft en neigt naar Jezus. En zij maakt dat de ziel nergens kan of wil rusten dan in Jezus, of in God door Jezus. Het is een vanzelfsprekendheid dat degene die getrokken is, naar Jezus komt en loopt, Joh. 6:44, 46; Hoogl. 1:4. Zoals een spijker, mes of naald, die aan een zeilsteen [magneet] gestreken is, naar de zeilsteen toeschiet, of zoals de naald in het kompas naar het noorden neigt en niet eerder rust dan voordat zij precies naar het noorden staat, zo is het met de ziel die de Heere getrokken heeft.

3e bewijs. Omdat ieder begenadigde ten diepste de volgende vijf dingen ziet:

- (1) Dat hij zo schuldig en machteloos is, dat hij moet wanhopen om iets door zichzelf toe te brengen om vergeving, genezing of zaligheid te verkrijgen.
- (2) Dat er in de hemel of op de aarde geen weg is om tot verlossing en zaligheid te geraken, of het moet zijn door de weg der genade, die God Zelf uitgevonden en geopenbaard heeft.
- (3) Dat God al de redenen, waarom Hij aan enig mens gunst, liefde of genade of zegeningen tot Godzaligheid bewijst, niet uit het schepsel haalt, maar uit Zichzelf, omdat Hij Zijn eigen eer op het oog heeft.
- (4) Dat Christus de Zoon Gods, Immanuël, algenoegzaam is, machtig om zondaren volkomen zalig te maken, en dat Hij de zondaar tot Zich roept, om alle genade te ontvangen.
- (5) Dat het geloven in Christus, dat is het uitzien naar Hem, het aannemen, omhelzen en inwilligen van Hem, om door Hem gezaligd te worden, een gebod van God is. Dit gebod is aan allen die het evangelie horen, zonder onderscheid, gegeven. Hoe kan het voor een hart dat al deze dingen weet en gelooft, en dat reeds door Gods hand geformeerd is voor die weg der zaligheid en voor de Zaligmaker, zwaar zijn om in te willigen om zich door die weg te laten zaligmaken?

4^e bewijs. Omdat de bevinding van ieder christen, dat is van ieder begenadigde, hem dat zal leren, indien hij op de uitgangen van zijn hart acht geeft. Laat ieder de beschrijving, die ik volgens de Schrift van de natuur, werking en daad van het evangelisch geloof gegeven heb, overlezen. Onderzoek dan het hart of het zwaar valt

om die weg van zaligheid te verkiezen en ernaar uit te zien zich naar Jezus te wenden, en Hem in te willigen, zoals Hij aangeboden wordt, om door Hem geholpen te worden. Valt het zwaar de wil te neigen om door de weg van genade, die God uitgevonden en geopenbaard heeft, zich te laten bevredigen, heiligen en zalig maken? Ik weet zeker dat geen enkel begenadigde daar moeite in zal vinden. En dit zal helderder blijken, indien aan deze begenadigden de vraag gesteld werd of zij onwillig en ongenegen zouden zijn om zich door de Zaligmaker te laten verzoenen, reinigen en zaligmaken. Willen zij door een andere weg, dan die God voorgesteld heeft, zaligheid zoeken? Zijn hun wil en genegenheden afkerig om door die weg der liefde en zuivere genade, waarin God al de eer en zij al de zaligheid ontvangen, tot de heerlijkheid gebracht te worden? Zullen zij ooit zeggen: "Ik wil door die weg, door de Zaligmaker Christus niet verlost, niet geheiligd en niet verheerlijkt worden. Ik wil niet door enkel genade en liefde, maar door mijn werken behouden worden"? Men zal bemerken dat zelfs de allermakste onder de ware christenen zal betuigen, dat hij gewillig, geheel gewillig is, om door de geopenbaarde weg behouden te worden. Hij zou het een bespottelijke vraag achten, of hij niet onwillig was, Christus tot een volkomen Zaligmaker te hebben. Zo vanzelfsprekend vindt hij het om die weg van ganser harte in te slaan.

Het is waar, ik heb ondervonden, dat sommigen - die zich lang gewend hebben aan tegenwerpingen tegen de weg der genade te maken - hebben ook veel anderen daardoor in moeilijkheden gebracht, maar die in het algemeen geacht werden als mensen die de wortel van de zaak deelachtig waren. Als ik aan hen vroeg of zij gewillig waren om door de verdiensten en de hand van de Middelaar zich te laten zaligmaken, antwoordden zij dat zij die gewilligheid niet hadden. En als ik dan vroeg of zij onwillig waren om door Christus al het goede te ontvangen, antwoordden zij bevestigend. Daarop gaf ik als antwoord, dat ze zich dan niet als klagenden, maar als moedwilligen, die verloren willen gaan, moesten houden. Ik kon hen dan ook niet beloven dat er enige genade in hun ziel was, omdat hun hart zo oprees tegen de weg om door Christus uit genade verzoend en geheiligd te worden.

Ja, ik acht dat het niet alleen licht (= eenvoudig), ja natuurlijk, is voor een begenadigde *om een welbehagen en goedkeuring te hebben in de weg des levens door Christus en om naar Christus uit te willen gaan, om door Hem vrede, leven, heiligheid en zaligheid te verkrijgen. Hij wil het nergens anders vandaan verwachten, omdat hij acht dat dit het rechte, volkomen en enige middel is, dat God in Zijn oneindige wijsheid uitgevonden en in Zijn genade aangeboden en geopenbaard heeft.* Maar ook dat er niets lichter en gemakkelijker te kennen is, *dan dat het hart deze weg goedkeurt, inwilligt en verkiest. Dit is zelfs mogelijk wanneer andere tekenen geheel ontbreken of verduisterd zijn.* Men zal zich oneindig gelukkig rekenen, wanneer men zal bevinden en ervan verzekerd is, dat men door Jezus aangenomen is, door Zijn Geest bewerkt wordt en de zegeningen van God om Christus' wil, krijgt. Dit kan de ziel weten en kennen, zelfs voordat zij iets (anders) helder kan weten. Doch deze zekere zaak moet ik verder openleggen.

Om mijn stelling niet te misvatten, moet men de vier onderstaande dingen goed opmerken:

Ten eerste. Ik zeg niet dat het voor ieder mens, en derhalve zelfs voor een onbekeerde en onbegenadigde, licht valt om op deze wijze echt evangelisch in Christus te geloven. Integendeel, elk gereformeerd belijder moet vaststellen, dat het niet alleen zwaar, maar ook onmogelijk is voor een onbegenadigde om Christus zo te omhelzen en de

weg des levens hartelijk goed te keuren en in te willigen. Het woord van Christus in Joh. 6:44, 65 is helder en bekend: Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke. Ik heb U gezegd dat niemand tot Mij komen kan, tenzij het hem gegeven zij van Mijn Vader. God is het Die in ons werkt het willen en het werken naar Zijn welbehagen. Dit willen en dit geloven is derhalve Gods gave en werk. Het is niet uit ons, maar het wordt ons uit genade gegeven, Fil. 1:29; 2:13; Efëze 2:8. Een natuurlijk mens wil niet tot Christus komen, en hij zal niet komen. Om twee redenen heeft zijn hart er een afkeer van:

- Omdat deze weg strijdig is met de hoogmoed en inbeelding van eigen kracht in de mens. Christus vraagt dat een mens zichzelf geheel verloochent, en zich ootmoedig buigt om zich uit vrije genade alles door Jezus te laten toebrengen. Een onbekeerde kan dat niet doen wegens zijn aangeboren trotsheid, die op de troon van het hart zit en die geenszins gebroken is.
- Omdat deze weg vraagt dat de zondaar gewillig is om van zijn zonden, lusten en begeerlijkheden door de Geest van de Heere Jezus losgemaakt en bevrijd te worden. Een onbekeerde is daartoe niet gewillig. Zijn wil is verslaafd aan de zonden. Hij is een gewillig dienstknecht van de zonde. Daarom kan hij niet gewillig zijn, hij wil zelfs niet gewillig zijn, om door Jezus de Middelaar verlost te worden van al zijn geliefde zonden. Hij is weerspanning van hart en wil de, in zijn ogen kleine zonde houden, totdat de Heere het hart verandert.

Ten tweede. Ik zeg niet dat het voor een zwakgelovige gemakkelijk is om te geloven dat hij deel aan Christus heeft, om met verzekering te verklaren dat hij door het zaligmakende geloof met Christus verenigd is en dat hij daarom Christus' dood en Geest deelachtig is. Ik spreek niet van verzekering of van een geloof van verzekering, maar van *een recht uitgaande daad van het geloof naar Jezus*. Ik spreek van een hartelijke inwilliging en aanneming van Jezus, van een kennis nemen van zijn inwendige uitgaande geloofsdaad met een hartelijke gewilligheid om zo behouden te worden. Ik zeg dat dit voor een begenadigde gemakkelijk is. Ook is de verzekering gemakkelijker te verkrijgen dan de meeste begenadigden denken.

Ten derde. Ik zeg ook niet dat een zwak begenadigde geen strijd en tegenstand kan hebben van het ongeloof en het overgebleven wettische van het eigen hart op hetzelfde moment dat hij het geloof op deze wijze beoefent. Ook zeg ik niet dat hij geen last heeft van de satan en van verschillende duistere en dwalende opvattingen, maar desniettemin zeg ik dat zijn hart, temidden van dit alles, gewillig is om door Jezus, zoals Hij door de Vader geopenbaard en voorgesteld is, behouden te worden. Deze gewilligheid valt hem niet zwaar, maar licht. Omdat deze voortvloeit uit het nieuwe levensbeginsel, waardoor hij tegelijk de genezing en vervulling van zijn gebrek door dat middel begeert en door geen ander middel dan door Jezus, en door God uit genade om Jezus' wil, behouden wil worden. Deze gewilligheid is voor zijn geweten op gewone wijze, helder en duidelijk te onderscheiden.

Ten vierde. Men moet het ook niet zo verstaan, dat dit geloven en aannemen van de weg des levens zo licht is, dat het zonder enige dadelijk bijkomende hulp van Gods Geest geschieden kan. Het kan niet alleen door het ingeschapen of ingestorte beginsel, of zelfs door een louter natuurlijk en helder begrip van het verstand, hetwelk de ziel door de openbaring van het Woord heeft. Dit beoefenen van het geloof kan evenmin geschieden zonder de medewerking van Gods Geest, als iemand zich lichamelijk zonder God bewegen kan, Hand. 17:28. Het kan soms gebeuren dat God Zijn Geest

aan iemand zo onttrekt, dat de geloofsdaad zeer moeilijk duidelijk herkenbaar beoefend kan worden. Dit doet de Heere om aan een mens te tonen wat hij is, als hij alleen gelaten wordt. Ik zeg dit vanuit de vaste bevindelijke vooronderstelling dat God Zijn bijstand gewoonlijk in zoverre geeft aan het hart van een begenadigde, dat hij zich toch tot Jezus wendt, op Hem ziet en gewillig is om door Hem geholpen te worden, volgens het Woord. De begenadigde verwacht alles van die kant, ook al zou hij sterven, of menen en vrezen dat hij ter hel zou varen, zoals Job (13:15). Zijn hart, zijn wil en zijn geloofsoog gaan daarheen om niet beschaamd uit te komen. Hij zou oprecht van zichzelf verklaren dat hij dit doet, voorzover hij van zichzelf weet.

Maar hiertegen zijn twee tegenwerpingen, die opgelost moeten worden:

Ten eerste zal men zeggen, *dat vele begenadigden menen het tegendeel te ondervinden. Zij zeggen dat het hun zwaar valt om in Christus te geloven en dat zij hun hart daartoe niet kunnen krijgen.*

Ik antwoord daarop de volgende dingen:

1. Men moet niet terstond alle klagers voor begenadigden aanzien. Het ontbreekt velen van hen aan gewilligheid om van hun zonden te scheiden. Zij kunnen niet tegelijk gewillig zijn om door de weg van het evangelie van hun zonden, in welke zij nu met toestemming van het hart wandelen, verlost te worden.
2. Veel begenadigden verstaan door het gelovig aannemen en omhelzen van Jezus en van de weg van het evangelie de verzekering en het stille vertrouwen van het hart, óf het gevoel van rust, vrede, hulp e.d. Dit is niet zo gemakkelijk zoals ik gezegd heb. Deze misvatting doet hen zo spreken van de waarde van het geloof.
3. Al vinden veel begenadigden bij zichzelf die hartelijke inwilliging en goedkeuring om naar de voorstelling van het evangelie door Jezus geholpen te worden tot vrede, heiligheid en heerlijkheid, toch willen zij het geen geloof noemen, juist omdat het hun zo gemakkelijk valt. Zij denken dat het geloof wat anders moet wezen. Zo kwellen zij zichzelf door onverstand. Het is alsof zij een ingeving ontvangen hebben, dat het geloof een zware zaak is voor een christen. Maar zij zijn óf niet goed onderwezen, óf zij hebben zich niet durven inbeelden dat de inwilliging van de raad des vredes, het openen van het hart voor het evangelie en de toestemming om alles uit genade door Christus te ontvangen, de eigenlijke daad van het geloof was. Het komt hen zo voor dat, indien het op het willen zou aankomen, ieder wel gewillig zou zijn om te geloven; Wie zou niet gewillig zijn om door Christus vergeving, heiligmaking en zaligheid te ontvangen? Juist dit is een bewijs, dat het hen niet ontbreekt aan de gewilligheid en dat zij daarin de moeilijkheid niet vinden. Het geloof valt hun dus niet moeilijk, maar de natuur en de eigen aard van het rechtvaardigend en zaligmakend geloof is hun onbekend.
4. Veel begenadigden maken tegenwerpingen tegen hun staat, die óf van de satan, óf door de blijvende zonden van hun eigen hart komen. Als zij hun onvruchtbaarheid, zwakheid en geringe vorderingen zien, concluderen zij dat zij geen geloof hebben. Zij denken dat zij niet geloven kunnen, of dat het hun zeer moeilijk valt. Maar zij zouden slechts moeten zeggen dat zij tegen dergelijke tegenwerpingen, twijfelingen en schuddingen geen troost hebben. Als hen gevraagd zou worden of zij onwillig waren om zich door Jezus tot de zaligheid te laten leiden, zouden zij, als zij eerlijk zijn, antwoorden dat zij wel gewillig zijn, maar dat dit en dat hen tegenspreekt. Hun probleem ligt dan niet in het inwilligen van Gods uitgedachte weg der zaligheid, maar in iets anders, dat zij niet beantwoorden kunnen.
5. Velen merken niet op, of zijn er niet van overtuigd, dat er een algemeen gebod is hetwelk hun gebiedt om in Jezus' Naam te geloven. Daardoor menen zij dat het

geloof een vermetelheid is, als alles in hun ziel slecht gesteld is. Zo ontbreekt het hun opnieuw aan de gewilligheid om zich door Jezus te laten verzoenen en helpen, alsof dat zwaar viel. Door hun onbekendheid met het evangelie menen zij, dat zij niet in staat zijn om op Jezus te zien en het goede van Hem en door Hem te hopen. Zij menen zelfs, dat het zonde en verwaandheid voor hen zou zijn, tot Christus de toevlucht te nemen. Intussen ligt er binnen een hartelijke gewilligheid om aan Jezus het werk in handen te geven, maar zij durven zomaar niet. Deze schroom heeft geen grond in het Woord, omdat het hun en andere zondaars evenzeer geboden is om in Christus te geloven als om God lief te hebben, 1 Joh. 3:23; Joh. 14:1; Hand. 16:31.

Een tweede tegenwerping is, *dat men merkt dat onbekeerde mensen het veelal een gemakkelijk werk achten om in Christus te geloven en tot Hem te gaan, terwijl vrome christenen het moeilijk vinden.*

Hierop antwoord ik:

1. Hierboven heb ik aangetoond dat onbekeerden de weg van behoud door Christus niet in waarheid kunnen en willen omhelzen, wat zij ook zeggen of roemen.
2. Onbekeerden hebben niet alleen een geloof, dat hun licht valt, maar zelfs een verzekering, waar zij gemakkelijk aan gekomen zijn en die zij gemakkelijk en zonder moeite behouden. Hun geloof is niet anders dan een fantastische verzekering, dat Christus voor hen gestorven is, hoewel zij de bewijzen daarvan niet kunnen geven.
3. Zij menen gewillig te zijn om Christus te bezitten, maar het is niet om Hem al het werk aan hen te laten doen, zoals de oprechte zielen Jezus toelaten. De onbekeerden willen Christus alleen om de zonden te verzoenen en om hen in de hemel te brengen. Zij zijn niet gewillig om Christus tot hen in te laten komen met hulp en sterkte tot doding van zonden en heiliging van het hart, van het leven en van de geestelijke vervulling van christelijke plichten. Hun wil is verslaafd aan de zonden. Zij laten de zonden heersen. Zij hebben geen wil tot ware heiligheid en daarom kunnen zij Christus niet toestaan om in hen de zonden en de werken van de duivel te verbreken.
4. Soms hebben natuurlijke burgerlijke mensen een verstandig en letterlijk begrip van en een verlicht oordeel over het evangelie. Daarmee trachten zij alle beschuldigingen van het geweten, alle vrees voor toorn, hel en verdoemenis buiten te sluiten, alsof dat begrip van de waarheden van het evangelie genoeg zou zijn. Hierdoor hebben zij een genoeg in hun geruste inbeelding. Zij vinden het niet alleen vreemd, maar dom, dwaas en zwaarmoedig dat zij sommigen horen klagen, omdat zij niet gerust en troostvol kunnen geloven dat Christus de hunne is en God in Christus met hen verzoend is. Doch deze natuurlijke mensen geven er blijk van dat zij nog nooit hun verloren staat en de afgrond van hun verdorvenheid gezien hebben. Zij hebben nog nooit waarlijk geloofd, want het ware geloof wordt met twijfelingen besprongen. Vooral als sterke verdorvenheden blijken door te breken en zich in het hart en het leven vertonen. Ongetwijfeld zijn er thans veel zulke schijn-gelovigen, die door lezen, studeren of horen zeggen grote dingen van het evangelie kunnen bespreken, terstond gerust zijn en niet weten van twijfelingen. Zij achten het maar hinderlijk onverstand oen te klagen en te twijfelen. Dezen zijn ver van een hartelijke inwilliging van Jezus, hetgeen de daad van het ware geloof is.

Ik meen nu deze zaak helder opengelegd te hebben, namelijk *dat het voor begenadigden gemakkelijk is om de oprechte daad van het aanklevende geloof te beoefenen.*

III. ZESTIEN GRONDEN VAN HET GELOOF, TOT ZEKERHEID

Zo kom ik nu tot de gronden, die een ziel die op deze wijze gelooft, tot volle verzekering van zijn zalige staat brengen, om zo ook de heiligmaking troostvol te bevorderen:

1. De eerste grond waarop een ziel, die geloof beoefent naar het evangelie, zoals ik dit beschreven heb, zich verzekeren mag en moet, is *dat de Heere helder en overvloedig in Zijn Woord getuigd heeft, dat allen, die zo geloven zullen, zalig zullen worden. Zij zullen het eeuwige leven hebben.* Zij zullen kinderen van God zijn, ja vanaf die tijd zullen zij zalig en wedergeboren zijn. Want zo staat er geschreven: *Die in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven en hij wordt niet veroordeeld,* Joh. 3:16, 36. En Joh. 6:35, 37, 47: *Die tot Christus komt, Christus zal hem geenszins uitwerpen,* dat is, die Hem aanneemt, die zal Christus zeker aannemen. *Die Hem aangenomen hebben, heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven,* die zijn uit God geboren, Joh. 1:12-13. *Een iegelijk die gelooft dat Jezus is de Christus, die is uit God geboren,* 1 Joh. 5:1. *Geloof en gij zult zalig worden,* zei Paulus tegen de stokbewaarder, Hand. 16:31. Door het geloof wordt men bewaard in de kracht Gods tot zaligheid, 1 Petrus 1:5. *Die in Mij gelooft,* zegt Christus, *stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien. Dit zei Hij van de Geest, Welken ontvangen zouden die in Hem geloven,* Joh. 7:38, 39. In vers 37 zegt Christus, dat die tot Hem komt, zal drinken. In Joh. 4:14 zegt Hij: *Zo wie zal gedronken van het water dat Ik hem geven zal, die zal in eeuwigheid niet dorsten, maar het water dat Ik hem zal geven, zal in hem worden een fontein van water, springende tot in het eeuwige leven.* Paulus zegt dat men, door het geloof uit genade zalig is geworden, Efëze 2:8; Rom. 9:33; 10:11; 1 Petrus 2:6; Jesaja 28:16. Die in de Naam van de Zoon Gods gelooft, kan en moet weten, dat hij het eeuwige leven heeft, 1 Joh.5:13. Hij zal niet verderven, noch verloren gaan, Joh. 3:15-16. *Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden,* Markus 16:16. Dit wordt zo algemeen en beslist verklaard van allen en een iegelijk die gelooft; wie men ook maar is. Want dit wordt er nog bijgevoegd: *Want daar is geen onderscheid,* Rom. 3:22; 10:12. Zo wordt er integendeel gesproken dat *die niet zal geloofd hebben, verdoemd zal worden,* Markus 16:16. *Die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op Hem en hij is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in de Naam des eniggeboren Zoons van God,* Joh. 3:18, 36. *God zal met vlammend vuur wraak doen over degenen, die het evangelie ongehoorzaam zijn,* 2 Thess. 1:8. *Die niet gelooft, heeft God tot een leugenaar gemaakt, dewijl hij niet geloofd heeft, de getuigenis, die God getuigd heeft van Zijn Zoon. Die de Zoon heeft, die heeft het leven; die de Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet,* 1 Joh. 5:10-12.

Nu is hier een onwankelbare grond van hoop en vertrouwen voor degenen die geloven. Wat kan er meer toegevoegd worden? God zegt het. Jezus zegt het. De apostelen zeggen in Gods Naam: U bent zalig. U zult zalig worden. U zult niet verloren gaan. U zult het eeuwige leven hebben. U hebt het eeuwige leven. U zult niet veroordeeld worden. U bent een kind van God. U wordt in de kracht Gods tot de zaligheid bewaard. Nooit zult u uitgestoten worden. Overweegt de teksten terdege. Prent ze in uw hart. Het zijn Goddelijke uitspraken, waaraan geen gebrek is. Nu zult u het deel van Gods kinderen hebben. Nu zal de Heere u doen drinken van het water des levens en dat zal springen in het eeuwige leven. Zo ziet u dan, dat troost, heiligheid en

volle zaligheid voor u verzekerd zijn. Juicht hierover en gaat heen in vrede, er is geen reden tot twijfelen. Dit is de eerste grond, nu volgen er andere gronden.

2. De tweede grond van verzekering is, dat er een eeuwig voornemen en vast besluit bij God genomen is, in Zijn eeuwige vrije liefde. Hij zal al degenen, die in Christus geloven, behandelen als vaten der barmhartigheid. Hij zal hen volkomen heiligen en verheerlijken. God heeft uit Zijn vrije genade een eeuwige verkiezing gemaakt van sommigen mensen, die Hij alle barmhartigheid zal bewijzen. Dat zijn de gelovigen. Ja, de Heere heeft die mensen tot het geloof verkoren en uit hun geloof wordt hun bekend, dat zij uitverkoren zijn en verordineerd tot de eeuwige heerlijkheid; want het is het geloof der uitverkorenen Gods, Tit. 1:1. *Daar geloofden zovelen als er geordineerd waren tot het eeuwige leven*, Hand. 13:48. God heeft enige uitverkoren, om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen van het koninkrijk, Jak. 2:5. *Al wat de Vader Mij geeft, zegt Christus, zal tot Mij komen*, Joh. 6:37. Zodat ieder gelovige in en uit zijn geloof in Christus kan en moet zien en onfeilbaar besluiten dat hij van eeuwigheid en van de grondlegging der wereld uitverkoren is. De trekking tot Christus is het bewijs, dat hij van eeuwigheid in liefde voorgekend is, ook volgens Jer. 31:3: *Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde, daarom heb Ik u getrokken met goedertierenheid*. Het geloof in de evangelische waarheid is het bewijs dat men van de Heere bemind is, en van den beginne verkoren, zoals Paulus te kennen geeft in 2 Thess. 2:14. *Allen, die God verkoren heeft, die zijn verordineerd het beeld Zijns Zoons gelijkvormig te worden*, Rom. 8:29. Zij zijn vaten der barmhartigheid en over hen zal Hij bekend maken de rijkdom Zijner heerlijkheid, Rom. 9:23. *Hij heeft hen uitverkoren om een koninklijk priesterdom te zijn, een heilig volk, een verkregen volk, om te verkondigen de deugden van Hem, die hen geroepen heeft uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht*, 1 Petrus 2:9. Die Hij verkoren heeft tot geloof, heeft Hij verkoren om erfgenamen te zijn van het koninkrijk, Jak. 2:5. Voor hen heeft Hij het koninkrijk bereid van de grondlegging der wereld, Matth. 25:34. Het is Zijn welbehagen hun het koninkrijk te geven, Lukas 12:32. Die Hij verkoren heeft, zal Hij rechtvaardigen, heiligen en verheerlijken, want die schakels van de keten der zaligheid hangen aan elkaar vast, Rom. 8:30. *Die van de Heere bemind zijn, zijn van den beginne verkoren tot de zaligheid, en tot heiligmaking des Geestes*, 2 Thess. 2:14. *Zij zijn uitverkoren voor de grondlegging der wereld, opdat zij heilig zouden zijn in de liefde; zij zijn verordineerd tot kinderen naar het welbehagen Zijn willens, hetwelk God voorgenomen heeft in Zichzelf, die te voren verordineerd zijn, naar het voornemen Desgenen, Die alle dingen werkt naar de raad van Zijn wil. Zij zullen Gods erfdeel zijn en tot prijs Zijner heerlijkheid*, zoals er staat in Efëze 1:4, 5, 9, 11.

Nu dan, u die Christus door het geloof omhelst; hier is de onfeilbare grond van uw verzekering. U bent uitverkoren en bemind van eeuwigheid. Zo spoedig als u het geloof ontvangen hebt, is dat besluit van God u geopenbaard. Niemand anders gelooft in Jezus Christus. Niemand anders komt tot Hem, dan die verkoren is.

Ziet hier is uw krachtige roeping en trekking. Hier is uw verkiezing, die nu vast is gemaakt in uw hart, 2 Petrus 1:10. Let wel op de zaak; *u gelooft in de Heere Jezus en zo spreekt de Heere daardoor tot u: Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde. Ik heb een voornemen van eeuwigheid genomen, om u tot zaligheid te brengen. Uw geloof is de vrucht en het onfeilbaar bewijs en teken van de verkiezende liefde van eeuwigheid, voor de grondlegging der wereld*. Een helderder bewijs is niet te verwachten. Verzekert u dan van alles wat tot de zaligheid nodig is. U bent nu zalig en zalig gemaakt door God, Die u naar Zijn voornemen geroepen heeft tot Christus, 2 Tim. 1:9. Nu hebt u een eeuwige verlossing en goede hoop in genade, welke God, die u

liefgehad heeft, u gegeven heeft, zoals Paulus zegt, 2 Thess. 2:16. Uw naam is in het boek des levens naast de andere, Fil. 4:3. *Christus zal uw naam geenszins uitdoen uit het boek des levens*, zoals Hij getuigt, Openb. 3:5. Verblijd u dan daarin dat uw naam geschreven staat in de hemelen, zoals Christus gebiedt, Lukas 10:10. *Het fundament Gods staat vast, en het heeft dit zegel; God kent degenen die de Zijnen zijn*, 2 Tim. 2:9. *De raad des Heeren zal bestaan*, Spr. 19:21; Jesaja 46:10. Hoe kan er nu enige grond van twijfel zijn, voor u die gelooft naar het voorschrift van het evangelie? Als u in uw hart uw aanklevend geloof ziet, en als met letters door de Heilige Geest geschreven, leest, dan ziet u uw naam in het boek des levens. Zult u dan niet alle genade en heerlijkheid met blijdschap verwachten? Kunt u iets hogers begeren tot verzekering? Evenwel, de Heere heeft nog meer daartoe gedaan, opdat u met volle geloofsverzekering tot Hem zou naderen. Let op het volgende.

3. De derde grond van verzekering is, dat God in Zijn eeuwige liefde, nadat Hij sommigen uitverkoren had, een raad des vredes met Zijn Zoon gehouden heeft, voor de grondlegging der wereld. Deze raad des vredes betreft het toebrengen van de uitverkorenen tot de zaligheid, zoals dat genoemd wordt in Zach. 6:12-13; Psalm 40:7-8; Hebr. 10:5-7. Jehovah maakte met Zijn Zoon een verbond van verlossing en borgtocht. Daarin werd vastgesteld dat de Zoon het werk der verlossing zou verrichten. Hij zou de prijs betalen en de uitverkorenen tot de heerlijkheid brengen. Het getal der uitverkorenen is Hem als in een register voorgehouden; in het boek des Lams, Openb. 21:27. De Zoon bleef Borg voor de uitverkorenen, die Hem gegeven werden om te verlossen. Hij zou voor hen de overste Leidsman en Voleinder des geloofs en de Leidsman hunner zaligheid zijn, om hen tot de heerlijkheid te brengen, Hebr. 2:10; 7:22; 12:2. De Vader beloofde van Zijn kant ook dat Hij Hem een vrijwillig volk zou geven, zodat Hij zaad zou zien en vele kinderen, Psalm 110:3; Jesaja 53:10-11; Hebr. 2:13. De Vader zou de uitverkorenen krachtig tot Hem trekken, Joh. 6:44-45. Hij zou hun geloof schenken en hen gewillig maken, Efëze 2:8; Fil. 1:29; 2:13. Zo kreeg de Heere Jezus al voor de tijden der eeuwen de belofte, dat de uitverkorenen genade en het eeuwige leven gegeven zou worden omwille van Hem, 2 Tim. 1:9; Tit. 1:1. Alle geestelijke zegeningen en gaven zouden de uitverkorenen in en door Hem ontvangen, Efëze 1:3; Psalm 68:19. De hulp was door de Vader bij die Held besteld, Psalm 89:20.

Zo heeft de Goddelijke Drie-eenheid als het ware beraadslaagd over de zaliging van de uitverkorenen. De Wijsheid en Genade van de Vader en de Zoon overlegden als het ware over het uitvoeren van de verlossing en de zaligheid van de uitverkorenen. Er was daarover een verbond tussen de Vader en de Zoon. De Zoon stemde er in toe, dat Hij het werk der verlossing voor al degenen, die de Vader Hem gaf, zou uitvoeren. Daartoe was Hij voor de grondlegging der wereld verordineerd, 1 Petrus 1:20. Het was Zijn vermaak van eeuwigheid, Spr. 8:30-31. Vergelijk vers 25-26; De Opperste Wijsheid, dat is de Zoon, zegt dat Zijn vermaken met de kinderen der mensen waren, reeds voor de schepping van de wereld. Hij voorzag dat Hij wegens de raad des vredes onder de mensen op aarde zou verkeren. Hij verheugde Zich in de gedachte, dat Hij tot hen en tot de uitvoering van die verlossing, gezonden zou worden. Meermalen sprak Hij in de dagen van Zijn leven in het vlees van degenen die de Vader Hem gegeven had, welke Hij tot de zaligheid moest toebrengen, Joh. 6:37, 39; 17:2, 6, 9, 11-12.

Hierin is opnieuw een onwankelbare grond van verzekering, voor u die in Christus gelooft. Alle genade en heerlijkheid moet over u komen, omdat uw komen tot Christus een onfeilbaar bewijs is, dat u aan de Heere Jezus gegeven bent, opdat Hij u zou

verlossen en tot de heerlijkheid zou brengen. *Al wat de Vader Mij gegeven heeft, zal tot Mij komen*, zegt Christus, Joh. 6:37. Die zullen allen zeker komen. Daarom zegt Christus: *Gijlieden gelooft niet, omdat gij niet van Mijn schapen zijt*, Joh. 10:26-28. Dat betekent: U bent niet van degenen die Mij gegeven zijn. Dit blijkt uit vers 16: *Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; die moet Ik ook toebrengen. Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken hen, en zij volgen Mij; Ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in eeuwigheid*. Daarom zult u zeker alle geestelijke gave, genade en het eeuwige leven ontvangen. Want Christus heeft voor u een verbond gemaakt. Hij staat Borg voor u. Hij heeft een gebod aangaande u van de Vader ontvangen. *Dit is de wil des Vaders, Die Hem gezonden heeft, dat al wat Hij Hem gegeven heeft, Hij er geen uit verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uiterste dage, en Hij is gekomen om te doen de wil Desgenen, Die Hem gezonden heeft*, Joh. 10:8. U hebt een welgevallen om door en overeenkomstig die weg behouden te worden. God heeft die weg uitgevonden om zondaren te behouden. Ziedaar het bewijs dat het akkoord tussen de Vader en de Zoon ook over u in het bijzonder gegaan is. Alle tegenwerpingen van het hart, genomen uit de onwaardigheid, diepe zondigheid, machteloosheid en verdoemelijkheid moeten hier verdwijnen. Er is van eeuwigheid gehandeld, hoe u zeker tot de zaligheid gebracht zult worden. Uw omhelzen van de Middelaar is niet alleen het bewijs, maar ook de vrucht van die eeuwige overeenstemming tussen de Vader en de Zoon over de uitwerking van Uw zaligheid. Verblijd u dan steeds in de Heere, want God heeft u zalig gemaakt, en geroepen naar Zijn voornemen en genade, die u gegeven is in Christus Jezus, voor de tijden der eeuwen, 2 Tim. 1:9. God, Die niet liegen kan, heeft u in Christus het eeuwige leven beloofd voor de tijden der eeuwen, doch te Zijner tijd, heeft Hij het u geopenbaard, Tit. 1:2. Hier is dan een sterke vertroosting, opdat u met gejuich uw weg zou gaan, verwachtende alle zegeningen en gaven, en de zaligheid hiernamaals, Efése 1:3; Psalm 68:19.

4. De vierde grond tot verzekering en vaststelling van de staat der zaligheid, van degenen die Christus in geloof omhelzen, is te nemen uit hetgeen de Heere geopenbaard, geboden en gedaan heeft ná de eerste zonde van Adam en Eva. Ik merk daarover de volgende dingen op:

1. Zodra de mens zondigde, kwam God de mens voor met het alleraangenaamste woord der belofte en van het evangelie, Gen. 3:15: *Het zaad der vrouw zal de kop van de slang vermorzelen, en zij zal het de verzenen vermorzelen*. Dat is; er zal Eén van een vrouw geboren worden, Die de werken van de duivel verbreken zal. Hij zal de duivel, die de macht des doods heeft, teniet doen. Hij zal mensen verlossen van de zonde en ellende. Hij zal hen brengen tot vrede en gemeenschap met God. Maar Hij zal lijden en sterven. Op hetzelfde ogenblik, dat de mens de volvoering van het vonnis des doods en het wreken van het verbroken verbond verwachtte, en toen er buiten God niets was dat Hem in het minste kon bewegen om de straf over de mensen niet uit te voeren, openbaarde God uit enkel liefde en uit de raad des vredes Zijn wil en voornemen. Hij zou door het bloed van de Messias zondaren in genade aannemen, van ellende verlossen en tot de heerlijkheid brengen. Zulk een wil en voornemen om genade te bewijzen, zonden te vergeven en zalig te maken, had God niet voor de gevallen engelen; *de engelen, die gezondigd hebben, heeft Hij niet gespaard, maar heeft hen in de hel geworpen en overgegeven in de ketenen der duisternis, om tot het oordeel bewaard te worden*, 2 Petrus 2:4. Aan de gevallen mensen openbaarde God terstond de vrije

daad of het welbehagen van Zijn wil en het voornemen van Zijn hart, om met hen in genade te handelen, door de weg die Hij hun openbaarde.

2. God openbaarde niet alleen de evangelische weg van behoud door een Middelaar en Verlosser voor zondaren, maar tegelijk verplichtte God de mens, dat hij zijn geloof en vertrouwen op dat beloofde Zaad zou vestigen. Om in Hem alle hoop op en verwachting van alle genade en de volle zaligheid te hebben. De oefening van het geloof in de Messias was van die dag af een plicht. Het was de grote plicht om behouden te worden. Daarom hebben Adam en Eva en Abel en al de gelovige vaders van het Oude Testament hun geloof op deze belofte gevestigd, om genade en zaligheid te verkrijgen. Zij wisten dat zij zonder zulk geloof niet aangenaam voor God konden zijn. Zij wisten, dat het anders onmogelijk was om God te behagen, Hebr. 11:4-6. Doch in het Nieuwe Testament wordt heel veel helderder en nadrukkelijker aangedrongen bij allen die het evangelie horen, dat zij in de Heere Jezus moeten geloven. *Dit is het gebod Gods*, zegt Johannes, *dat wij geloven in de Naam Zijns Zoons Jezus Christus*, 1 Joh. 3:23. *Geloof in Mij*, zegt Christus, *komt tot Mij*, Joh. 14:1; Matth. 11:28. *Geloof in de Heere Jezus*, zei Paulus, *en gij zult zalig worden*, Hand. 16:31. Het nalaten van deze plicht heeft de vreselijke bedreiging van toorn en eeuwige verdoemenis, Joh. 3:18, 36; Markus 16:16; 2 Thess. 1:8.

3. Daarop openbaarde God de Heere verder tot bevestiging en versterking van het geloof van zondaren, en tot diepere ontdekking daarvan, dat de Messias zou sterven voor de zonden. En dat het Zijn wil was dat de mensen offeranden en slachtoffers zouden brengen, in het geloof op de komende Messias. Want God wilde in het Oude Testament evenmin door menselijke uitvindingen gediend worden als in het Nieuwe Testament. Deze offeranden zouden tot voorbeelden dienen en tot verzekering, dat hun tegenbeeld Christus met Zijn offeranden de zonden der gelovigen zou wegnemen. Want Christus is dat Lam Gods, Dat de zonden der wereld wegneemt, Joh. 1:29. Hij is dat onbestraffijk en onbevleete Lam, door Wiens bloed de verlossing van zondaren geschied is, 1 Petrus 1:18-19. Hij wordt genoemd het Lam dat geslacht is, ja dat geslacht is van de grondlegging der wereld, Openb. 5:6; 13:8. Deze slachting of dood van Jezus is ongeveer vierduizend jaar² vooruit afgebeeld door de offeranden van Adams tijd af tot Christus' komst: Op deze wijze gaf God in al die tijd door die offeranden te kennen, dat Hij zondaren in genade aannemen en hun zonden vergeven zou. Hij stelde hun zo een publieke vertoning voor hun aangezicht. Dit eiste Hij in het gelovig uitzien naar het omhelzen van de toekomstige Messias.

4. De Heere gaf daarom ook vanaf het begin bij het gebod om te bidden een belofte van vergeving voor degenen die gelovig zouden bidden, ziende op het beloofde Zaad. Het zou een grote godslastering en smaad voor God zijn, als de mensen dachten, dat het bestaan kon, dat zij baden volgens Gods gebod en toch geen vergeving zouden krijgen. Maar in het Nieuwe Testament is alle twijfel weggenomen, want bij het gebod van het bidden wordt uitdrukkelijk en uitvoerig de belofte van verhooring van het gebed gevoegd: *Voorwaar, voorwaar zeg Ik u; al wat gij de Vader bidden zult in Mijn Naam, dat zal Hij u geven*, Joh. 16:23. En elders: *Bidt en gij zult ontvangen; een iegelijk, die bidt, die ontvangt*, Matth. 7:7-8.

---

² Vanaf de schepping tot de doop van Jezus is 4000 jaar

En: *Alle dingen die gij biddende begeert, gelooft dat gij ze ontvangen zult, en zij zullen u geworden*, Markus 11:24.

5. Naast dit alles heeft God vanaf het moment dat de zonde in de wereld gekomen was, aan zondaren geboden en geordineerd, hun opgelegd, dat zij zich boetvaardig zouden tonen over hun zonden. Zij moesten zich over hun zonde verootmoedigen, zich bekeren en wenden tot Hem in Christus, met een hartelijk voornemen om de zonden te verlaten. Hiermee gaf God helder te kennen, dat Hij aan zondaren genade wilde bewijzen, hun vergeven, Zich over hen ontfermen en hen aannemen. Anders zou Hij hun dit niet voorgeschreven hebben. Het zou tegen de volmaaktheden van Zijn natuur zijn, het zou tegen Zijn wijsheid, heiligheid en waarheid strijden om boetvaardigheid, berouw en bekering voor te schrijven zonder grond van hoop te geven, dat Hij genade wilde bewijzen. Daarom wordt van de gevallen engelen, noch van de verdoemden in de hel boetvaardigheid of bekering geëist of voorgeschreven. God wil hun niet genadig zijn. Maar zondige mensen op aarde wordt boetvaardigheid en bekering geboden: God verkondigt hun dat deze zich zullen bekeren, Hand. 17:30-32. Hij wil dat zij zullen geloven dat Hij genade wil bewijzen. *De goddeloze verlate zijn weg, zegt Jesaja, en de ongerechtige man zijn gedachten, en hij bekere zich tot de Heere, en Hij zal Zich zijner ontfermen*, Jesaja 55:7. En bij Job staat: Zo iemand zegt: ik heb gezondigd en het recht verkeerd; God verlost zijn ziel, dat zij niet ter hel vare in het verderf en zijn leven zal het licht zien, Job. 33:27-28. De grondreden hiervan is; bekering is een zich toekeren tot God in Christus, omdat Hij verzoening en genezing van zonde wil geven. Dit is de beoefening van het geloof, waardoor men zich werpt op de vrije genade van God in de Middelaar. Men zoekt hulp bij Hem, bij Wie zij besteld is.

6. Tenslotte merk ik op, dat God Adam en Eva en Abel en andere gelovige voorvaders, ja, al de gelovige voorvaders van het Oude Testament aangenomen en hen hun zonden vergeven heeft, hen alle genade bewezen en hen in de heerlijkheid opgenomen heeft. En dat op hun gelovig aannemen van en het toevertrouwen van hun ziel aan de beloofde Messias en ook op hun gelovig bidden om genade, hun gelovig wenden van zichzelf in boetvaardigheid tot God de Middelaar, Hebr. 11:4. Die grote en in veel opzichten de gruwelijkste en grootste zonde, die ooit in de wereld geschied is, namelijk de ongehoorzaamheid van onze eerste voorouders, heeft God door die weg der genade, welke Hij voor de zondaren uitgevonden had, verzoend, vergeven en weggenomen tot een voorbeeld dat ook andere zonden vergeven zullen worden.

Uit het bovenstaande kan ieder gelovige een onwankelbare grond van verzekering halen, namelijk dat hem alle genade onfeilbaar zal toekomen, omdat hij ziet, hoe de Heere van het begin der wereld af Zijn wil en voornemen verklaard heeft, om zondige mensen in genade aan te nemen en hén zalig te maken, die naar Zijn voorschrift en openbaring zich in geloof tot de Heere Jezus wenden met hun zonden, om door Hem daarvan verlost te worden. Aan wat voor een tegenwerping van de wet, van het geweten of van de satan zou u nu plaats geven? U ziet toch hoe Gods hart van het begin der wereld tot nu toe Zich volvaardig getoond heeft, om ieder zondaar, wie hij ook maar is, die gelovig op de Middelaar ziet en in Zijn Naam, vertrouwend op Zijn offerande, komt bidden, genade en zaligheid te geven. U hebt dezelfde weg gekozen. Dat Lam Gods hebt u omhelst. In Zijn Naam, en op Zijn offerande steunend, bidt u

om alles. Hoe kunt u dan twijfelen als u ziet hoe God van oude tijden af gehandeld heeft met zondige mensen? God neemt zondige mensen aan, terwijl Hij de gevallen engelen niet aanneemt. Hij heeft slechts die ene grote zaak geëist, namelijk dat men op de Messias, de beloofde Zaligmaker, zijn vertrouwen zou stellen, van Hem al zijn verwachting zou hebben en door Hem altijd vrije toegang tot God zou hebben. Alle gelovigen, van het begin der wereld af, zelfs Adam en Eva, zijn zo behouden. Waarom zou u dan wankelen? U ziet alles veel helderder dan de gelovigen van het Oude Testament? U keurt toch dezelfde weg der zaligheid goed en daarheen neemt u toch uw toevlucht?

5. De vijfde grond tot vaststelling en verzekering van een gelovige is gelegen in de heerlijke Naam en de titels, waarmee God Zichzelf tot troost en verzekering van genade voor zondaren heeft uitgeroepen. Toen Hij bij Mozes al Zijn heerlijkheid voorbij liet gaan, riep Hij Zelf Zijn Naam als volgt uit: *HEERE, HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid. Die de weldadigheid bewaart aan vele duizenden; Die de ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft; Die de schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vaders aan de kinderen en aan de kindskinderen in het derde en vierde lid*, Ex. 33:18-19, 22; 34:67; Neh. 9:17; Psalm 8; 145:8; Joël 2:13.

Nu is in deze eretitels, die God Zichzelf geeft, niet alleen de gehele verborgenheid van het evangelie opgesloten, maar daarin en daaruit kan en moet een gelovige, die Christus aanneemt zoals Hij in het evangelie aangeboden wordt, een brede verzekering en een onwankelbare vastheid trekken, dat God aan hem alles zal doen, alles zal volbrengen, wat Hij heeft doen hopen en verwachten. Als God niet handelde, zoals Hij Zich hier aan Mozes openbaart, dan zouden Zijn eigen eer en de hoogste titels van Zijn heerlijke Naam verduisterd worden. God zou Zichzelf, Zijn natuur en volmaaktheden onteren. Hij zou Zijn eigen Naam en achting schenden, Zichzelf verloochen en Zijn eigen dierbare eer en heerlijkheid vertreden. Dat durft niemand in zijn gedachten te nemen. Want evenmin als er een tittel of jota van de wet kan vergaan, evenmin en nog veel minder kan een titel van de erenaam van de allerhoogste Majesteit in de hemel en op de aarde veranderd of door Hem Zelf verdonkerd en bevlekt worden. Een gelovige moet daarom stil rusten, als op een eeuwige rotssteen.

Er zijn in Gods Naam **negen titels**, die de Heere Zelf uitgeroepen heeft. Wij zullen deze na elkaar bezien en overwegen, om goed op te merken, welke grond van troostrijke verzekering daarin voor een gelovige te vinden is.

De eerste titel is: HEERE HEERE God, - Jehovah Jehovah Elohiem.

Deze titel draagt de Heere, omdat Hij de beloften en de vervulling van de beloften geeft. Daarom staat er in Ex. 6:2: *Ik ben Abraham, Izak en Jakob verschenen als God de Almachtige; doch met Mijn Naam Jehovah ben Ik hun niet bekend geweest.* Dat betekent: In de kracht van die Naam, waarin de gegeven belofte vervuld wordt. Dit blijkt in vers 7: *Ik zal ulieden brengen in dat land, waarover Ik Mijn hand opgeheven heb, dat Ik het Abraham, Izak en Jakob geven zou; en Ik zal het ulieden geven tot een erfdeel, Ik Jehovah.* Daarbij wordt het woord Eel, dat is God, of, sterke God, gevoegd. Dit woord vermeerdert de grond van verwachting van genade en vergeving. Het geeft te kennen dat God een oneindige uitgestrektheid en een oneindige genegenheid en bekwaamheid om te vergeven heeft. En Hij wil dit ook betonen. In tegenstelling tot het hart van een schepsel, dat niet zo onbepert is in zijn macht, om zijn toorn in te

binden en zijn wraak over tergende misdaden te weerhouden, zoals dat te kennen gegeven wordt in Hos. 11:9: *Ik zal de hittigheid van Mijn toorn niet uitvoeren, Ik zal niet wederkeren om Efraïm te verderven; want Ik ben God en geen mens.* Dat is: was er in dit geval niet meer kracht van genade en barmhartigheid te tonen, dan er in het hart van een mens gevonden wordt, dan zou het onmogelijk zijn, dat Efraïm gespaard zou worden. Maar God zegt: *Ik ben God en geen mens.* Er is een oneindige kracht van uitgebreide goedheid in Mijn hart. Daarom is er hoop. Mijn vergeving is een daad van een almachtige en oneindige goedheid en daarom mag niemand wanhopen. Niemand mag denken dat zijn zonden groter zijn, dan dat God ze zou kunnen vergeven. Het is de onmacht van de mens, dat hij door grote terging zo wraakgierig is. Hij kan zijn hartstochten en wraakgierigheid niet overwinnen, noch de vijand, die hij wel verderven kan, vergeven. Daarom gebruikte Mozes in zijn gebed om vergeving van de zonden van het volk deze uitdrukking: *Nu dan, laat toch de kracht des Heeren groot worden, gelijk als Gij gesproken hebt,* Num. 14:17. En in vers 19: *Vergeef toch de ongerechtigheid van dit volk, naar de grootheid van Uw goedertierenheid.* Dat is: Laat de kracht van Uw genade en barmhartigheid zich grotelijks daarin vertonen, dat U deze en hun andere zonden vergeeft. Het is een daad van grote kracht in God, dat Hij de zonden, en in het bijzonder de grote zonden, vergeeft. Daarom is hier een grond van verzekering voor een gelovige. Hij zal de genade zeker deelachtig worden. Omdat het Jehovah is, Die Zijn belofte in vervulling brengt. Hij is de oneindige, almachtige God in genade betoning, boven de bevatting van enig mens. Zijn wegen en gedachten zijn hierin boven de wegen en gedachten van mensen, Jesaja 55:8-9. Al zijn dan de zonden in hun natuur zeer strijdig met Zijn soevereiniteit, al zijn het tegenkanten tegen Zijn heiligheid en tergingen van Zijn rechtvaardigheid, al is het een afwerpen van Zijn juk en van de afhankelijkheid van Hem, toch mag men in geloof op Hem rusten en het goede van Hem verwachten. Er is een oneindige zee van genade in Gods natuur. Hij kan vergeven en Hij zal vergeven, zoals Hij gesproken heeft. Hij zal ons doen hopen op Zijn Woord. Dat is een fundament, waarop men kan en moet vertrouwen. Al zijn de zonden nog zoveel en groot, Hij is met Zijn heerlijke Naam; Jehovah, Jehovah, God, God de almachtige, Schaddái, enz, Gen. 27:1.

De tweede titel van de ere naam van de Heere is: De Heere God is barmhartig.

Dat is: *Hij heeft ingewanden van barmhartigheid.* Hij is buitengewoon gewillig om daarnaar te handelen met zielen die in de diepten van de uiterste ellende zijn. Wanneer ge u dan door uw zonden in een onuitsprekelijke diepte verzonken bevindt, en u neemt volgens het Woord de Middelaar aan, en u neemt uw toevlucht tot de Naam, die van God uitgegaan en door Hem Zelf uitgeroepen is, als u dan niet dadelijk geholpen en uit uw ellende gerukt wordt, dan zou de eer van die gezegende titel van Gods Naam door God Zelf bevekt worden. Dat is onmogelijk. Dit is opnieuw een grond van volle verzekering, dat u naar uw geloof zal geschieden.

De derde eretitel is: De Heere is genadig.

Dat is: *De Heere neemt zondige zielen aan en doet hun wel in Christus.* Dit doet Hij alleen uit de vrije werkingen van Zijn goedgunstigheid en liefde. Hij doet het door beweegredenen die Hij uit Zijn eigen hart neemt, zonder dat er enige waardigheid van de mens in aanmerking komt. Als u zich dan als een zondaar, die niets in zichzelf heeft dan dat walgelijk en gruwelijk in Gods ogen is, hebt begeven tot Christus, u hebt Hem omhelsd en u hebt u op de genade van de Heere geworpen, dan moet u vast en met volle verzekering vertrouwen dat u een voorwerp zult zijn en blijven van Gods goedertierenheid. Hoe onwaardig, onbeminlijk en liefdeloos u ook bent, hoewel u

niets hebt dan zonden en van uzelf niets kunt doen dan zondigen, toch zult u door Zijn liefde en genade aangenomen en behouden worden. Want Gods eretitel van genadig te zijn, is tot uw verzekering daaraan verbonden en daarbij uitgeroepen. God kan niet vergeten genadig te zijn, Psalm 77:10. Omdat u Gods Gezant, de grote Uitlegger, één uit duizend omhelsd hebt, zo zal Hij u genadig zijn, en zeggen: *Verlos hem, dat hij in het verderf niet nederdale; Ik heb verzoening gevonden. Gij zult Hem ernstelijk bidden en Hij zal een welbehagen in u nemen en uw aangezicht met gejuich aanzien*, Job 33:23-24, 26. De Heere zal wachten, opdat Hij u genadig zij, gewisselijk zal Hij u antwoorden; zo haast als Hij die horen zal, Jesaja 30:18-19. *Wanneer hij tot Mij roept, zegt God, zal Ik horen; want Ik ben genadig*, Ex. 22:17. *Ik zal hem op een hoogte stellen, spreekt God, want hij kent Mijn Naam. Hij zal Mij aanroepen, en Ik zal hem verhoren; in de benauwdheid zal Ik bij hem zijn, Ik zal er hem uittrekken en zal hem verheerlijken, en Ik zal hem Mijn heil doen zien*, Psalm 91:14-16.

De vierde eretitel van Gods eeuwig gezegende Naam is: De Heere is lankmoedig of traag tot toorn.

Hij verdraagt de zondaren lang en Hij voert de verdiende straf met opzet niet uit, opdat de zondaren de uitvoering van het oordeel zouden voorkomen, door gelovend in Christus tot Hem terug te keren en zo in liefde en gunst aangenomen worden. Hij zal wachten, opdat Hij u genadig zij, Jesaja 30:18. En Hij is lankmoedig, niet willende dat enigen van de uitverkorenen verloren gaan, maar dat zij allen tot geloof en bekering komen, 2 Petrus 3:9. Wanneer dan een zondaar die wel weet dat hij lange tijd zeer weerspannig en boosaardig de genade en barmhartigheid versmaad heeft, en daarbij dat hij nog veel verkeerdheid, die dikwijls doorbreekt, in zijn hart heeft zijn toevlucht tot Christus en door Hem tot God neemt, en zo het evangelie omhelst, zoals het voorgesteld en aangeboden is, dan mag hij niet twijfelen: Hij heeft geen grond om wankelmoedig te zijn. Hij zal zeker in gunst aangenomen worden, niettegenstaande zijn langdurige terging. In weerwil van alle aanklevende en kwellende verkeerdheden zal hij zeker in gunst en liefde blijven en het goede zal hem volgen, nadat hij op zijn geloof er onmiddellijke genieting van gekregen heeft. Geen zonde zal hem uit die genieting uitstoten, omdat daaraan de eer van Gods lankmoedigheid hangt. God zal de titel of erenaam "lankmoedig" volkomen en boven ons begrip tot zijn recht laten komen, tot zaligheid van allen, die door Christus tot Hem gekomen zijn, om genade en heerlijkheid.

De vijfde titel van Gods erenaam, waarmee Hij door zondaren erkend, vertrouwd en verwacht wil zijn, is: De Heere is groot van weldadigheid.

Of zoals anderen het overzetten: *Hij is overvloedig in goedheid*. Dat is: *Hij heeft een volmaakte en overvloeiende of overlopende volheid van alle goedheid en weldadigheid, die voor een lege ziel nodig kan zijn*. Een volheid die meer dan genoegzaam is en die oneindig uitgestrekter is dan het gebrek van enige zondaar. Hij is volkomen gewillig om die goedheid aan de zielen uit te delen. Hij heeft die naar Zijn welbehagen in de schoot van de Heere Jezus voor de zondaar klaar gelegd als een onnaspeurlijke rijkdom en schat, zoals te kennen gegeven wordt in Kol. 1:19; 2:3, 9; Efëze 3:8; Joh. 1:16. Wanneer u dan een ledige, arme en nietige zondaar bent, die Hem gegeven is, zo hebt u geen oorzaak meer om te twijfelen. U mag en moet volkomen verzekerd zijn, dat u in Hem overvloedige goedheid en grote weldadigheid zult vinden. Een goedheid en weldadigheid die als een zee over alle banken en gronden heen loopt. Ja, dat al de volheid van God, de onpeilbare en onmetelijke diepte, hoogte en breedte van genade en goedheid tot u zal inkomen overeenkomstig

uw behoefte voor ziel en lichaam, voor nu en voor eeuwig. Want de eer van deze titel van de Naam van de Heere is daaraan verbonden tot verzekering, dat de ledige zielen, gelovig uitgaande op Zijn Woord, in de schoot van Christus al die volheid en overvloed van weldadigheid en goedheid zullen vinden, die met hun nood en gebrek overeenkomt.

De zesde titel van Gods heerlijke Naam is: De Heere is groot van waarheid.

Dat is: *Hij is waarachtig en getrouw om dat te verrichten wat Hij van zichzelf in het evangelie openbaart.* Hij zal zeker en onfeilbaar datgene aan zondaren vervullen, wat Hij hen beloofd heeft, dat zij in Hem zullen vinden. God zal Zijn goedertierenheid en Zijn waarheid zenden, Psalm 57:4. *Gij zult Jakob de trouw, Abraham de goedertierenheid geven, die Gij onze vaders van oude dagen af gezworen hebt,* Micha 7:20. *Ik zal, zegt de Heere, Mijn goedertierenheid van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen. Hetgeen dat uit Mijn lippen gegaan is, zal Ik niet veranderen,* Psalm 89:34-35. Wanneer u als een onwaardig zondaar Gods aanbiedingen en beloften en Christus daarin omhelst en aanneemt; wanneer u dan daarin wilt berusten, verwachtende de volbrenging van des Heeren toezeggingen, dan is alle grond van twijfel weggenomen. Zal God niet volkomen vervullen en tot stand brengen, alles wat Hij in Zijn barmhartigheid, liefde en goedertierenheid aan zondaren die Christus aannemen beloofd heeft? Hij zal het zeker doen naar Zijn hart en om Zijns Woords wil, dat Hij de zondaren heeft bekend gemaakt en waarop Hij hen heeft doen hopen. Hij zal doen wat Hij gesproken heeft en Hij zal het Woord, over gelovige zondaren gesproken, doen bestaan tot in eeuwigheid, opdat Zijn Naam groot gemaakt zou worden tot in eeuwigheid, 2 Sam. 7:21, 25-26; Psalm 119:49. Indien de minste tittel of jota of het minste woord van enige belofte van het evangelie op de aarde viel en niet volbracht werd, dan zou God een straal van de heerlijkheid van Zijn gezegende Naam verliezen; groot en overvloedig in waarheid. Elk gelovig zondaar mag dus deze woorden van David tot bewijs en versterking van de volle verzekering van het geloof opnemen en gebruiken: *Gij, Heere der heirscharen, Gij God Israëls, Gij hebt het voor het oor uws knechts geopenbaard. Nu dan Heere Heere, Gij zijt die God en Uw woorden zullen waarheid zijn, en Gij hebt dit goede tot Uw knecht gesproken; zo believe het U nu, en zegen het huis van Uw knecht, dat het in eeuwigheid voor Uw aangezicht zij; want Gij, Heere Heere, hebt het gesproken, en met Uw zegen zal het huis van Uw knecht in eeuwigheid gezegend worden,* 2 Sam. 7:27-29.

De zevende titel van Gods erenaam is: De Heere bewaart de weldadigheid aan vele duizenden.

Of, zoals de Chaldeeuse en andere overzettingen hebben: *aan duizend geslachten.* Dat is: Hij heeft een zeer brede en onbepaald uitgebreide weldadigheid, liefde en goedertierenheid voor menigten van ellendige en verloren zondaren, voor vele duizenden, voor een onbepaald en oneindig getal, zonder uitzondering. Hij bewaart hun de weldadigheid als een schat, *en Hij doet barmhartigheid en goedertierenheid aan duizenden,* Ex. 20:6; Jer. 32:18. Daarom mag de zondaar, die tot Christus gevloeden is en Hem omhelsd heeft, niet de minste achterdocht hebben alsof de weldadigheid niet aan Hem bewezen zou worden. Hij moet vast vertrouwen en er zeker van zijn, dat God gewis en onfeilbaar weldadigheid, barmhartigheid en goedertierenheid aan hem in Christus zal voldoen, zoals aan duizenden, die Hij in genade en gunst door Christus aanneemt en weldoet. Want dit is Gods brede eretitel: *Hij bewaart de weldadigheid aan vele duizenden.* De eer van deze Naam van God is tot verzekering hieraan verbonden. Het kan dus niet missen.

De achtste titel, en de nadrukkelijkste en de troostrijkste van allen: De Heere vergeeft de ongerechtigheid, overtreding en zonden.

Deze verzameling van verschillende woorden, die hetzelfde betekenen, laat zien dat God alle zonden vergeeft, welke die ook zijn en van welke aard of trap zij ook zijn. Hij vergeeft de zonde die onmiddellijk tegen God bedreven wordt; de zonden tegen de naaste en tegen onze zielen, de zonden van boosheid, zwakheid en onwetendheid, de heimelijke en openbare zonden, de verdorvenheid of snoodheid van de aangeboren natuur, het breken van de wet door halsstarrigheid, stoutheid, vermetelheid of met opgeheven hand, en de zonden door zwakheid. Geen enkele zonde of zondemaat kan of zal Hem verhinderen genade en barmhartigheid te bewijzen. Op die weg der liefde en genade, welke Hij in Zijn wijsheid en tot Zijn eer uitgevonden en geopenbaard heeft, zal Hij zeker vergiffenis en kwijtschelding verlenen. Daarom mag en moet u, o zondaar die tot Christus gekomen bent en Hem aangenomen en omhelsd hebt, met volle verzekering aannemen en vertrouwen, dat geen soort, menigte of trap van zonden, ongerechtigheden en overtredingen kan of zal voorkomen of verhinderen, dat u in genade en gunst aangenomen zult worden. U zult behandeld worden als iemand die volle vergeving van alles heeft, want dit is Gods erenaam: *De Heere is een God, Die de ongerechtigheid, overtreding en zonde vergeeft.* De achting voor en de eer van deze Naam dient tot verzekering en geruststelling van gelovige zondaren. De Heere verbindt Zichzelf daartoe door Zijn Naam. *Ik schrijf u, kinderkens, zegt Johannes, want de zonden zijn u vergeven om Zijns Naams wil, 1 Joh. 2:12.*

De negende titel van Gods erenaam is in de volgende woorden vervat: Die de schuldige geenszins onschuldig houdt, bezoekende de ongerechtigheid der vaders aan de kinderen en kindskinderen, in het derde en vierde lid.

Deze woorden schijnen echter niet goed overgezet te zijn, want de grondtekst heeft het woord "de schuldige" niet. De overzetters hebben dat erbij gevoegd om de zin af te maken. De redenen waarom deze overzetting verwerpelijk schijnt te zijn, is deze:

1. Omdat het in tegenspraak schijnt te zijn met hetgeen juist gezegd is: *De Heere vergeeft de ongerechtigheid, overtreding en zonde.* In één adem volgt daarop: En Hij zal de schuldigen geenszins onschuldig houden. Al de voorgaande troost uit Gods Naam wordt zo weggenomen.
2. Omdat dit niet overeenkomt met de belofte van God in Ex. 33:19: Ik zal Mijn goedheid voorbij uw aangezicht laten gaan. Deze algemene belofte wordt in Ex. 34:6-7 verklaard, opgelegd en vervuld.
3. Omdat deze tekst in Ex. 34:6-7 niet spreekt van Gods gestalte en gedrag tegenover Zijn vijanden, die Hij met grote strengheid behandelt. Deze tekst spreekt van Zijn houding en Zijn handel betreffende Zijn volk en bondgenoten, wier zaak Mozes hier bij God bepleit. Vergelijk Ex. 33:13, 15; 34:9, 11-13, 31-32.

De predikanten, die de woorden zo overzetten en lezen, zoals ze in onze overzetting staan, hebben gemeend dat de Heere hier bij Zijn titel van genade een titel van rechtvaardigheid en wraak voegt. Dit bij wijze van verbetering, opdat de mensen Gods barmhartigheid niet verkeerd zouden begrijpen of die misbruiken. Dus alsof er gezegd werd: 'God is waarlijk wel zeer genadig, maar zo dat Hij ook rechtvaardig is en de onboetvaardige, stoute, vermetele en onbeschaamde overtreders niet zal sparen, noch Zich over hen zal ontfermen, maar hen streng zal straffen.' Hoewel deze verklaring gezond en stichtelijk is, wordt toch de vertaling van de woorden door de vele latere uitleggers om bovengenoemde redenen verworpen. Het is niet noodzakelijk om de

woorden zo over te zetten en met dat stopwoord "de schuldige" op te vullen. Er zijn twee andere vertalingen en verklaringen van die woorden te geven, die met de grondtekst, het verband en andere schriftplaatsen overeenkomen. Ik zal die beide hier geven, hoewel ik tegen mijn wil hier iets uitgebreider moet worden. Maar omdat het een troostvolle titel is in Gods Naam, op welke de gelovigen zich te meer kunnen verzekeren en vaststellen, mag ik het niet overslaan.

A. De eerste vertaling en verklaring, die ik wel de duidelijkste en gemakkelijkste vind, is deze: *Vergevende de ongerechtigheid, overtreding en zonde, en zuiverende of; in het zuiveren zal Hij niet zuiveren* (of: in het vrijspreken zal Hij niet vrijspreken) *bezoekende de ongerechtigheid der vaderen*. Dat is: *Hij zal niet allen, maar enigen zuiveren of vrijspreken, maar de ongerechtigheid der vaderen zal Hij bezoeken*. Deze titel van Gods erenaam geeft dus te kennen: God vergeeft wie Hij wil, en Hij bezoekt de ongerechtigheid aan wie Hij wil. Dat is: De Heere bewijst en oefent de barmhartigheid, genade, lankmoedigheid en overvloedige goedheid tegenover zondaren alleen naar de bewegingen van Zijn eigen wil. Hij doet dat op geen andere gronden dan omdat Hij het wil. Hij doet dat bij geen andere personen en uit geen ander opzicht dan omdat Hij wil, al zijn zij dan nog zulke grote of onwaardige zondaren. Dit is waarlijk de eigenlijke verborgenheid van het evangelie, namelijk dat elke evangelische bedeling alleen voor diegenen is, die God genadig wil weldoen en dat op geen andere grond dan die van Gods wil en welbehagen. Christus zegt dan ook als Hij de Vader daarvoor dankt: *Ja Vader, want also is geweest het welbehagen voor U*, Matth. 11:25-26. Het zijn allen onwaardige zondaren aan wie het evangelie voorgesteld wordt en aan wie Christus aangeboden wordt. God geeft echter slechts aan sommigen, naar Zijn wil en welbehagen, de genade om Christus te omhelzen. Hij omhelst die allen in gunst en genade, omdat Hij het wil. Zo is het hetzelfde als Gods Naam in Ex. 33:19: *Hij zal genadig zijn wien Hij zal genadig zijn en Hij zal Zich ontfermen wiens Hij Zich ontfermen zal*. Paulus voegt er bij wijze van besluit aan toe: *Zo is het dan niet desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods. Zo ontfermt Hij Zich dan die Hij wil, en verhardt die Hij wil*, Rom. 9:15-16, 18. Daarom is dit een dierbare grond ter verzekering en vaststelling van een gelovig zondaar, die, nadat Hij Christus volgens het evangelie omhelsd heeft, begint te wankelen. Hij twijfelt of God wel gewillig is om hem in het bijzonder in gunst en genade aan te nemen en hem alle zegeningen te schenken. Hij ziet in zichzelf geen beginsel en bewijs van Gods liefde. Hij is onwaardig en machteloos. Zulk een zondaar wordt hier ook vastgesteld en verzekerd, omdat God niet ziet op de beginselen van liefde, barmhartigheid en genade in de zondaar, maar alleen op Zijn eigen wil. Zo worden alle twijfelingen afgesneden, omdat God die allen wil aannemen aan wie Hij Christus geeft aan te nemen. Hij trekt daartoe en maakt gewillig, wie het dan ook zijn. Alleen Zijn eigen dierbare wil en welbehagen is de grond waarop zondaren in liefde aangenomen worden.

B. De tweede vertaling en uitlegging, die andere geleerde taalkundigen geven is deze: Zij maken de woorden ook tot een eigenschap van Gods goedheid en genade. De woorden zetten zij als volgt over: *In het verderven zal Hij niet geheel verderven, hoewel de ongerechtigheid der vaderen bezoekende*. Dat is te zeggen: 'God is zo genadig dat, hoewel Hij de ongerechtigheid der vaderen, in het bijzonder hun afgoderij, over hen, hun kinderen en kindskinderen streng bezoekt en straft tot in het vierde geslacht, Hij nochtans bij het straffen ontferming zal betonen. Hij zal

Zijn volk niet geheel om hun zonden verderven.' Er is veel te noemen dat deze uitleg ondersteunt.

- (1) Omdat dit het best overeenkomt met de bekommring van Mozes over en zijn gebed voor het volk van Israël, dat God hen niet te eniger tijd zou verderven, zoals Hij dreigde.
- (2) Omdat het Hebreeuwse woord, dat hier gebruikt wordt, vaak betekent: Ontledigen of verwoesten; de mensen van hun goederen ontledigen, of plaatsen leeg van mensen maken, zoals in Jesaja 3:26 en Amos 4:6. De betekenis zou dan zijn: 'Hij zal niet ten uiterste ledig maken of verderven, hoewel Hij de tekenen van Zijn wraak zelfs tot in het derde en vierde geslacht over Zijn volk zal laten komen, wegens hun zonden van afgoderij. Toch zal Hij hen niet volledig uitroeien', wat de grote zaak was, die Mozes vreesde en trachtte te voorkomen. Deze spreekwijze wordt nog tweemaal gebruikt, en wel in Jer. 30:11 en Jer. 46:28. Onze overzetters vertalen hier: *Ik zal u niet gans onschuldig houden*. Anderen vertalen: *Ik zal u niet geheel ongestraft laten*. Het kan echter veel beter vertaald worden door: *Ik zal u niet verderven*. Dit komt overeen met de voorgaande woorden: *Ik zal met u geen voleinding maken*. Hetzelfde wordt dus met verschillende woorden gezegd. Dit gebeurt meer in de Schrift. Deze vertaling geldt temeer, omdat hier een tegenstelling is tussen de strengheid, die God omtrent andere volken gebruikt en de vriendelijkheid en zachtheid, die Hij omtrent Zijn eigen volk betoont. Zo past het ook het beste bij deze tekst.
- (3) Omdat Mozes, in het aanhouden bij God om vergeving van de zonde van zijn volk, dezelfde spreekwijze en deze beweegreden gebruikt. Deze uitdrukking is uit Gods eigen mond genomen en is in deze betekenis zeer krachtig: *Gij hebt gezegd, dat zelfs als Gij de ongerechtigheden bezoekt, enz., Gij hen niet te eniger tijd verderven zult*, Num. 14:18. God antwoordt hem: *Ik heb hun vergeven naar uw woord, zodat Ik hen niet verderven zal, doch zeker zo waarachtig als Ik leef*, vers 20-23. Dat is te zeggen: *Maar Ik zal hen streng straffen*. Daarom is dit dus een bijzonder troostrijke erenaam van God, waarop zondaren, die Christus omhelsd hebben, zich moeten verzekeren van Gods aanneming van en genadige zegen voor hun ziel voor eeuwig. God zal hen in de toorn des ontfermens gedenken, als zij God door zware zonden getergd hebben en zij en hun kinderen onder zware plagen komen. Hij zal met mate kastijden. Hij zal het kwaad weliswaar niet ongestraft laten, maar Hij zal hen niet geheel uitroeien. Hun zielen zullen zij als een buit uitdragen, omdat zij naar het evangelie op Hem vertrouwd hebben. Die verzekering is voldoende, Hab. 2:1; Jer. 30:11; 39:16. Het wordt nog verder verhelderd door de woorden van de psalmist, Psalm 99:8: *O Heere onze God, Gij hebt ze verhoord, gij zijt hun een vergevend God geweest, hoewel wraak doende over hun daden!* Onder degenen die God vergaf, hoewel Hij wraak over hun zonden deed, kan men Mozes en Aäron verstaan, die zondigden en Zijn Naam niet door hun geloof verheerlijkten. God vergaf hun zonden, maar zo dat Hij hen straft met uitsluiting uit het land Kanaän, Num. 20:12; Deut. 32:50-51. Dit is de meest gewone verklaring. Men kan er ook het volk Israël onder verstaan, waarvoor Mozes, Aäron en Samuël baden. Dit vergeven was blijkbaar de vrucht van hun gebeden. Zij baden niet om de vergeving van hun zonden, maar om vergeving van de zonden van Gods volk. Nu vergaf God de zonden van het volk niet zondermeer en algemeen. Hij strafte hen vaak streng. Maar toch zo dat Hij hen

niet geheel verdierf, noch een voleinding met hen maakte, hetgeen zij wel verdiend hadden en wat ook gedreigd was, Ex. 32:10, 14, 34.

Opdat des te meer zou blijken welk een vaste grond van verzekering Gods Naam voor de gelovigen is, laat ons deze drie dingen overwegen:

1. God doet alles om Zijn Naam door Zijn volk groot te maken. Het is Gods en Christus' grootste voornemen de Naam van God te openbaren in Zijn kracht en heerlijkheid, te verheerlijken en te doen verheerlijken. Christus zei eens in Zijn zielsbenauwdheid: *Vader, verheerlijk Uw Naam*, Joh. 12:28. Het antwoord van God uit de hemel was: *En Ik heb Hem verheerlijkt en Ik zal Hem wederom verheerlijken*. In het hogepriesterlijk gebed zegt Christus later: *Ik heb U verheerlijkt op de aarde, Ik heb uw Naam geopenbaard aan de mensen, die gij Mij uit de wereld gegeven hebt en Ik heb hun Uw Naam bekend gemaakt en zal Hem bekend maken, opdat de liefde waarmee Gij Mij liefgehad hebt in hen zij, en Ik in hen*, Joh. 17:4, 6, 26. In Psalm 8:2, 10 zegt de psalmist: *O Heere, onze Heere, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!*
2. God wil dat zondaren de toevlucht tot Zijn Naam nemen. Hij wil dat ze daarop als op een vaste grond en rotssteen zullen bouwen, vertrouwen en zich verzekeren: *Vertrouwt op de Heere tot in eeuwigheid, want in de Heere Heere is een eeuwige rotssteen*, Jesaja 26:4. *De Naam des Heeren is een sterke toren; de rechtvaardige zal daarheen lopen en in een hoog vertrek gesteld worden*, Spr. 18:10. Die Uw Naam kennen, zullen op U vertrouwen, Psalm 9:11. *De Heere Heere is mijn sterkte en psalm, en Hij is mij tot heil geworden*, Jesaja 12:2.
3. De gelovigen hebben hun gebeden en verwachting van verhoring, van genade en verlossing gefundeerd op de Naam van God. Zelfs als hun zonden en zwakheden hun helder voor ogen staan. *Maar Gij, o Heere Heere! maak het met mij om Uws Naams wil; dewijl Uw goedertierenheid goed is, verlos mij, want ik ben ellendig!* Psalm 109:21-22. *Help ons, o God onzes heils! ter oorzaak van de eer van Uw Naam; en red ons en doe verzoening over onze zonden, om Uws Naams wil!* Psalm 79:9. *Om Uws Naams wil, Heere, zo vergeef mijn ongerechtigheid, want die is groot*, Psalm 25:11. Zo sprak ook Jeremia: *Hoewel onze ongerechtigheden tegen ons getuigen, o Heere! doe het om Uws Naams wil; want onze afkeringen zijn menigvuldig, wij hebben tegen U gezondigd!* Jer. 14:7.

Zo concludeer ik dus, dat de gelovigen geen grond van twijfel overhouden, nadat zij Christus overeenkomstig de voorstelling van het evangelie omhelsd hebben. De sterke verplichtingen, die God Zichzelf opgelegd heeft, door Zijn Naam en eretitels die Hij voor het aangezicht van Mozes uitgeroepen heeft en die Hij in Zijn Woord heeft laten optekenen, zijn juist daarvoor gegeven dat de gelovigen grote gerustheid en verzekering zouden hebben. Al hun twijfels zouden daardoor uit hun harten uitgeroeid moeten zijn. Want God zal noch kan Zijn Naam niet veranderen of vergeten. Hij zal Zijn Naam niet onteren, verduisteren of verloochenen. Maar Hij zal Zich aan de gelovigen zeker vertonen en Zich doen kennen in Zijn werkingen volgens Zijn Naam. Dat is de Naam, die Hij geopenbaard heeft en dragen wil voor eeuwig als Zijn gedenknaam, Hos. 12:6: *Dit is Mijn Naam eeuwig, en dat is Mijn gedachtenis van geslacht tot geslacht*, Ex. 3:15.

6. *De zesde grond tot volle verzekering van het geloof is dat ieder zondaar, die Christus omhelst, in een verbond met God komt.* Dit verbond steunt alleen op genade en schenkt alles uit vrije genade. Daarom wordt het *Genadeverbond* genoemd. Laat

ons vier dingen opmerken om de kracht van verzekering uit deze grond duidelijk te zien.

1. De personen die God insluit in dit verbond.
2. De wijze waarop Hij hen daarin brengt.
3. De zegeningen en voorrechten die dit verbond aanbrengt.
4. De voorwaarden waarop dit verbond gevestigd is.

Ten eerste, wat betreft de personen met wie dit verbond gemaakt wordt. De personen zijn zodanig dat het duidelijk blijkt dat het een genadeverbond is. Merkt daartoe op:

- (1) Hoewel er geen onderscheid tussen de mensen is, omdat zij allen zondig, verdoemelijk en machteloos zijn, toch maakt genade onderscheid. Men kan geen reden geven, waarom de één aangenomen wordt en de ander, die in niets van hem verschilt, niet, Rom. 9:10-12.
- (2) God gaat degenen die iets voor hebben bij anderen wel eens voorbij. De jongere wordt aangenomen en de oudere verlaten, zoals Jakob boven Ezau, Rom. 9:13. De arme wordt verkozen boven de rijke, Matth. 11:5. De dwaze of ongeleerde wordt boven de wijze der wereld verkozen; de verachte, geringe en die als niets zijn boven de edele en machtige, Matth. 11:25; 1 Kor. 1:26-28. Hierdoor verongelijkte de Heere niemand, zodat het, des te helderder blijkt dat het onderscheid door vrije genade gemaakt wordt, Matth. 20:13-14.
- (3) God verkiest soms de slechtste, de zondigste en onwaardigste, terwijl Hij degenen die in zeker opzicht beter zijn, voorbijgaat, 1 Tim. 1:12-13; Lukas 7:37, 47.
- (4) God gaat een verbond met zondaren aan, niettegenstaande hun snoodheid, vijandschap en afkerigheid van Hem, Ez. 16:5, 8, 60-62.

Ten tweede. Laat ons opmerken op welke wijze God de zondaren in dit verbond brengt. Dan blijkt dat het een verbond van vrije genade is, want:

- (1) God zoekt de zondaar het eerst op en Hij biedt Zich bij hem aan. De zondaren bieden zichzelf niet eerst aan, maar God komt hun voor: *Gij hebt Mij niet uitverkoren, maar Ik heb u uitverkoren en Ik heb u gesteld dat gij zoudt henengaan en vrucht dragen, en dat uw vrucht blijve*, Joh. 15:16. *Ik ben gevonden van hen die naar Mij niet vraagden, Ik ben gevonden van degenen die Mij niet zochten*, Jesaja 65:1.
- (2) God houdt niet op zondaren aan te sporen, wanneer zij Zijn aanbiedingen weigeren, maar Hij blijft op hen wachten in grote lankmoedigheid, om hen eindelijk te behouden, Joh. 4:10; Opent. 3:20; Matth. 23:37; 2 Petrus 3:9.
- (3) God overwint de vijandschap van de zondaren tegen Hem en Zijn genade. Hij brengt hun afkerigheid om tot Hem te komen door Christus ten onder. Hij doet hen de wapenen van hun opstand afleggen. Hij doet hen van harte toestemmen en inwilligen om door Jezus in het verbond gebracht te worden. God werpt de sterkten neder, en alle overleggingen en hoogten die zich verheffen tegen de kennis van God, en Hij leidt alle gedachte gevangen tot de gehoorzaamheid van Christus, 2 Kor. 10:4-5. Het geloof is Gods gave, Eféze 2:8. Hij overwint de harten, zodat zij zich met toestemming aan het evangelie onderwerpen. Hij doet hen zo laag buigen dat zij gewillig zijn om door die weg van genade behouden te worden, Opent. 6:2; 2 Kor. 9:13.

Ten derde. Laten wij letten op de zegeningen en voorrechten, die de bondgenoten ontvangen. Het is duidelijk dat het allen vrije genadegiften en geschenken zijn.

- De wedergeboorte is een vrij geschenk: Naar Zijn wil en naar Zijn grote barmhartigheid wedertaart God enigen, Jak. 1:18; 1 Petrus 1:3.
- De krachtige roeping is een vrije gift: God heeft mij geroepen, zegt Paulus, door Zijn genade, Gal. 1:14.
- De openbaring van de verborgenheden aan de kinderkeus was God vrije welbehagen, Matth. I I:25.
- Christus geeft de bekering en vergeving der zonden als een vrij geschenk, Hand. 5:31.
- De aanneming tot kinderen is voor de zondaren een vrije liefdesgift: *Ziet, hoe grote liefde ons de Vader gegeven heeft, namelijk dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden*, 1 Joh. 3:1.
- Zo is ook de heiligmaking en de vruchtbaarheid tot goede werken een genadegift. *Door de genade Gods ben ik dat ik ben; ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen; doch niet ik, maar de genade Gods die met mij is*, 1 Kor. 15:10.
- De vergeving der zonden en de rechtvaardigmaking is ook een vrije en genadige gift van God; want wij worden om niet gerechtvaardigd uit Zijn genade door de verlossing die Christus Jezus is, Rom. 3:24. Er is een overvloed der genade en der rechtvaardigheid, Rom. 5:15-17.
- De verkregen verlossing wordt *om niet* aangeboden, zonder geld en zonder prijs, Openb. 22:17; Jesaja 55:1.
- De zending van de Heilige Geest vloeit mede voort uit een genadige vrije gift: *De Vader, zegt Christus, zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid*, Joh. 16:14, 16; Lukas 11:13.
- Zo is ook de zaligheid en het eeuwige leven een vrije gift van God: *De genadegift Gods is het eeuwige leven door Jezus Christus, onze Heere*, Rom. 6:23. *En dit is de getuigenis, namelijk dat God ons het eeuwige leven gegeven heeft; en dit leven is in Zijn Zoon*, 1 Joh. 5:11.
- En Christus Jezus, de Zoon van God, Die het merg is van alle evangelische zegeningen, is Zelf een vrije gift van de Vader, Joh. 3:16; 4:10; Rom. 8:32.

Ten vierde. Als wij zien op de voorwaarden van het genadeverbond, zien we dat ook die enkel genade zijn.

- Het geloof is de voorwaarde om in het verbond te komen en dat is een vrije gift uit genade: *Uit genade zijt gij zalig geworden door het geloof, en dat niet uit u, het is Gods gave*, Efése 2:8. Daarom is ze uit het geloof, opdat ze zij naar genade, Rom.14:16.
- De heiligmaking is een voorwaarde voor hen die in het verbond zijn, maar zij is ook een gift: *Want wij zijn Zijn maaksel, geschapen in Christus Jezus tot goede werken, welke God voorbereid heeft, opdat wij in dezelve zouden wandelen*, Efése 2:10. God heeft zondaren uitverkoren tot zaligheid, in heiligmaking des Geestes en geloof der waarheid. Dit is een middel tot het doel, 2 Thess. 2:13; Efése 1:4. Wanneer men werkelijk tekort komt in de heiligheid, zal nochtans het verbond blijven. Dat is uitdrukkelijk beloofd, Psalm 89:34-35; Jer. 31:35-37.

Om het nog duidelijker te zeggen; *dit verbond heeft geen eigenlijke voorwaarden, waardoor de bondelingen dit of dat moeten doen*. God zegt: "Ik zal het doen en zij zullen zus of zo doen", Ez. 36:25; Jer. 31:33-34. Er zijn geen voorwaarden die wij door onze eigen kracht moeten vervullen. Maar Christus heeft op Zich genomen, deze voorwaarden voor zondaren te vervullen. Zo zijn de voorwaarden in zeker opzicht geen voorwaarden voor ons. Alle voorwaarden zijn een deel van Gods beloften in het

verbond. Hij heeft beloofd die in zondaren te vervullen. Het verbond is een absoluut testament, waarin alles absoluut en om niet aan de erfgenamen beloofd wordt.

Als wij dit alles goed inzien, blijkt het duidelijk dat dit verbond geheel uit genade bestaat. Er hoeft in zondaren geen reden of verdienste te zijn, waarom hun iets, dat tot hun zaligheid dient, gegeven zou worden. Omdat dit zo is, is het duidelijk dat degenen die geloven, Jezus omhelsd hebben en zo in het verbond gekomen zijn, geen reden tot twijfel meer over hebben. Want Christus omhelzen tot alles, zoals Hij in het evangelie voorgesteld en aangeboden is, is gelijk met het komen in het verbond. Ieder gelovige zondaar is gewillig, onderwerpt zich en geeft de hand om alles door de hand van de Middelaar en omwille van Hem uit vrije genade te ontvangen. Hij wil naar de inhoud van dit verbond behandeld worden. Gelovigen mogen zich dus volkomen verzekeren dat hun alles om niet geschonken zal worden. De Heere is in Zijn genade al begonnen met hen te handelen, doordat Hij hun reeds geloof hetwelk de voorwaarde en weg is, om in het verbond te komen geschonken heeft. Zouden zij nu met alles uit genade door het verbond van God ontvangen? Waar is hier dan nog enige grond van twijfel? Het is weggenomen.

Degenen die tot Christus en in het verbond gebracht worden, zijn enkel door genade onderscheiden en afgezonderd van de anderen. De wijze waarop zij daartoe gebracht worden, is zuiver en uitsluitend genade. De zegeningen die aan de gelovige bondgenoten vergund worden, zijn enkel genadegiften. De voorwaarden, die als middelen dienen om tot Christus en tot het verbond te komen en daarin te blijven, totdat men tot het genot van de zaligheid komt, zijn ook door vrije genade gewerkt. Daarom is het alles genade. De genade doet alles en het verbond en de genadebelofte is vast al den zaden dat uit het geloof van Abraham is, Rom. 4:16. Waarom zou een gelovige dan twijfelen als zijn geloof zelf getuigenis geeft dat hij onder de genade is en niet onder de wet, Rom. 6:14? Laten zij dan *volkomenlijk hopen op de genade, die hun toegebracht wordt in de openbaring van Jezus Christus*, 1 Petrus 1:13. Zij hebben de toevlucht genomen, door het geloof, om de voorgestelde hoop vast te houden, Hebr. 6:18. Laten zij verzekerd zijn, dat het de waarachtige genade van God is, waarin zij staan, 1 Petrus 5:12.

7. De zevende grond waarop de gelovige zondaar zich mag en moet verzekeren en alle twijfelingen uit zijn hart verbannen, is dat God aan ieder zondaar, die in Christus gelooft, de grootste en dierbaarste beloften doet, die het vast en zeker maken, dat zulk een zondaar zeker en onfeilbaar zalig zal worden. Laat ons op deze beloften nauwkeurig letten en daarop acht geven.

Ten eerste. Er is een algemene belofte die in het kort alle beloften samenvat: *Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn*, Jer. 3:33; 24:7; 30:32; 32:38; Ez. 11:20; 34:24; 37:27; Zach. 8:8; 2 Kor. 6:16. Dat is: "Alles wat Ik ben, zal Ik voor hun zaligheid zijn. Al Mijn volmaaktheden zullen ertoe dienen, dat Ik hen gelukzalig zal maken, in gelukzaligheid zal houden en bevestigen. Zij zullen Mij zeker tot een volk zijn. Ik zal hen in die staat van genade en heerlijkheid stellen, dat zij zich gaarne aan Mij zullen overgeven en gewillig zalig zijn, om Mij als hun God te dienen. Zij zullen zich gedragen als Mijn volk. Dat zal Ik bij hen teweeg brengen." Dit is alles wat wij zondaren kunnen wensen en het is alles wat wij nodig hebben. God de Algenoegzame zal de zondaren een God zijn, een God van volkomen zaligheid en zij zullen door Zijn hand en hulp in staat gesteld worden, om zich gewillig aan Hem op te dragen en zich in Zijn dienst te kwijten als Zijn volk. Als Zijn volk zullen zij geen eigendom noch heerschappij meer over zich erkennen, omdat zij geheel des Heeren zijn. Dit is een onwrikbare grond van verzekering der zaligheid voor een gelovige

zondaar. Het is ook de enige voorwaarde om deel te krijgen aan het verbond en het eigenlijke middel om met God in het verbond te komen. Want als de zondaar Christus Jezus omhelst en aanneemt, zoals Hij van de Vader gegeven en in het evangelie als een Zaligmaker voorgesteld wordt, om door Hem volgens het verbond gezaligd te worden, dan belooft God aan die zondaar, en Hij voert het dadelijk uit, dat Hij hem tot een God wordt en dat in waarheid en gerechtigheid, Zach. 8:8. Hij belooft dan dat de zondaar één van Zijn volk zal worden. Hij wordt het ook dadelijk. God belooft ook dat Hij hem geven, bewerken en helpen zal, dat hij zich gewillig zal tonen als één van Zijn volk. De zondaar zal Hem erkennen, vertrouwen, dienera, verheerlijken en zich in Hem verlustigen. God wordt het deel van de zondaar en de zondaar wordt het deel van de Heere, Deut. 32:9; Jer. 10:16; Klaagl. 3:24. Als de zondaar het verbond inwilligt, als hij gereed is om te onderschrijven dat hij des Heeren wil zijn in Christus, Die hij omhelst en aangrijpt, op datzelfde moment doet hij de Heere deze nadrukkelijke en zielverzadigende woorden zeggen, dat Hij hem tot een God zal zijn, en dat hij, zondaar, zal wandelen in Zijn wegen, en Zijn inzettingen zal houden en Zijn stem gehoorzaam zal zijn. Daarop geeft de Heere hem een weergalm in het geloof dat de Heere Zijn Woord zal houden en bevestigen. De Heere doet hem tegelijkertijd zeggen dat hij, zondaar, Hem tot een eigendom zal zijn en dat hij al Zijn geboden zal houden, zoals de Heere gesproken heeft. Dat is: Hij zal in oprechtheid en naar kracht, die de Heere hem toegezegd en verzekerd heeft en die Hij hem zeker verlenen zal, Gods geboden bewaren, Deut. 26:17-19. Zoals dit op het eerste toestemmen en aannemen van Christus en het verbond geschiedt, zo blijft het in der eeuwigheid. Dit is de eerste en grote belofte en meer schijnen wij niet nodig te hebben tot vaststelling. Maar de Heere komt onze zwakheid verder te hulp, zoals wij zullen zien.

Ten tweede. Er zijn verschillende *bepaalde* beloften, die dienen tot volle verzekering en geruststelling. Deze beloften zijn van de volgende aard:

1. De Heere belooft de nodige genade te geven en te planten in de zielen der gelovigen: *Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest in het binnenste van u geven; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen en zal u een vlezend hart geven*, Ez. 36:26. *Opdat zij wandelen in Mijn inzettingen en Mijn rechten bewaren en dezelve doen*, Ez. 11:20. *Ik, zegt de Heere, zal Mijn wetten in hun verstand geven, en in hun harten zal Ik die inschrijven*, Hebr. 8:10; Jer. 31:33. Dat is: Ik zal hart en wil schikken, bereidwillig maken en aanmanen tot Mijn wil. Zij zullen allen van God geleerd zijn. *Zij zullen allen Mij kennen*, Joh. 6:43; Jesaja 54:13; Jer. 31:33; Hebr. 8:11. Deze beloften zien niet alleen op de eerste dag, dat men in het verbond komt, maar ook op alle volgende dagen.
2. God belooft meer genade, groei van genade en overvloedige genade, genade voor genade tot wasdom en vruchtbaarheid, Mal. 4:13-14: *Gij zult uitgaan en opwassen als mestkalveren*. Psalm 92:13-15: *De rechtvaardige zal groeien als een palmboom, hij zal wassen als een cederboom op Libanon. Die in het huis des Heeren geplant zijn, dien zal gegeven worden te groeien in de voorhoven onzes Gods. In de grijze ouderdom zullen zij nog vruchten dragen; zij zullen vet en groen zijn*. Psalm 84:6, 8, 12: *Welgelukzalig is de mens wiens sterkte in U is, in welker hart de gebaande wegen zijn. Zij gaan van kracht tot kracht. De Heere zal genade en eer geven, Hij zal het goede niet onthouden degenen die in oprechtheid wandelen*. Jak. 4:6: *Ja, Hij geeft meerdere genade*. Hebr. 12:1: *Ziende op Jezus de overste Leidsman en Voleinder des geloofs*. 2 Kor. 9:8: *God is machtig alle genade te doen overvloedig zijn in U, opdat gij in alles alle tijd alle genoegzaamheid hebbende, tot alle goed werk overvloedig moogt zijn*.

3. God belooft opwekkende, verwakkerende en tot ijver aanzettende genade, om de ingestorte inklevende genade door Zijn invloeden, krachtige beademing en bijstand van Zijn Geest werkzaam te maken en te voorschijn te doen komen. Dat is: Hij heeft beloofd de genade te doen werken en de gelovigen te doen wandelen in Zijn wegen, Ez. 36:27: *Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u, en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen, en Mijn rechten zult bewaren en doen.* Hos. 14:6: *Ik zal Israël zijn als de dauw: hij zal bloeien als de lelie, en hij zal zijn wortels uitslaan als de Libanon.* Jesaja 40:29, 31: *Hij geeft de moede kracht, en Hij vermenigvuldigt de sterkte dien die geen krachten heeft. Die de Heere verwachten, zullen wandelen en niet mat worden.* Jesaja 44:3-4: *Ik zal water gieten op de dorstige en stromen op het droge; Ik zal Mijn Geest op uw zaad gieten en Mijn zegen op uw nakomelingen; en zij zullen uitspruiten tussen in het gras, als de wilgen aan de waterbeken.* Daarop grondde David zijn gebed in Psalm 119:35-37: *Doe mij treden op het pad Uwer geboden, neig Mijn hart tot Uw getuigenissen, wend mijn ogen af dat zij geen ijdelheid zien. Daarop bad de Bruid: Ontwaak noordenwind, en kom gij zuidenwind; doorwaai mijn hof, dat zijn specerijen uitvloeien,* Hoogl. 4:16.
4. De Heere belooft de zielen krachtdadig te houden in de staat der genade en in de staat van het nieuwe verbond. Hij belooft volharding in genade en bewaring tot de zaligheid, zodat Hij Zich nooit van die gelovige zielen zal scheiden en de gelovigen zullen nooit van Hem noch van die weg der genade willen afwijken. Zo staat er in Jer. 32:40: *En Ik zal een eeuwig verbond met hen maken, dat Ik van achter hen niet zal afkeren, opdat Ik hun weldoe; en Ik zal Mijn vreze in hun hart geven, dat zij van Mij niet afwijken.* 1 Petrus 1:5: *Gij wordt in de kracht Gods bewaard door het geloof, tot de zaligheid die bereid is om geopenbaard te worden in de laatste tijd.* Jer. 3:19: *Maar Ik zei: Gij zult tot Mij roepen: Mijn Vader; en gij zult van achter Mij niet afkeren.*
5. God belooft dat Hij gelovige zondaren na hun val opnieuw tot bekering vernieuwen zal. Hij zal hen na hun bekering aannemen. Jer. 3:1, 12, 14, 22: *Gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd, keer nochtans weder tot Mij, spreekt de Heere. Bekeer u, gij afgekeerd Israël, zo zal Ik Mijn toorn op ulieden niet doen vallen, want Ik ben goedertieren. Bekeert U, gij afkerige kinderen, spreekt de Heere, want Ik heb u getrouwd, en Ik zal u aannemen. Keert weder gij afkerige kinderen, Ik zal uw afkeringen genezen. Zie, hier zijn wij, wij komen tot U, want Gij zijt de Heere onze God.* Hos. 14:2, 5: *Bekeer u, o Israël! naar de Heere uw God toe. Ik zal hun afkering genezen, Ik zal ze vrijwillig liefhebben; want Mijn toorn is van hem gekeerd; Ez. 36:31: Dan zult gij gedenken aan uw boze wegen en uw handelingen die niet goed waren, en gij zult een walging hebben over uw ongerechtigheden en over uw gruwelen. Zie ook Ez. 16:61-63.*
6. God belooft vergeving der zonden aan de gelovige bondgenoten. Ondanks hun zware struikelingen zal het verbond met hen vast staan. Jer. 31:34; Hebr. 8:12: *Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijnen vergeven en hun zonden en overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken.* Jer. 33:8: *Ik zal ze reinigen van al hun ongerechtigheid met dewelke zij tegen Mij gezondigd hebben, en Ik zal vergeven al hun ongerechtigheden met dewelke zij tegen Mij gezondigd en met dewelke zij tegen Mij overtreden hebben.* Psalm 89:29, 31, 34-35: *Ik zal hem Mijn goedertierenheid in eeuwigheid houden, en Mijn verbond zal hem vast blijven. Indien zijn kinderen Mijn wet verlaten, zo zal Ik nochtans Mijn goedertierenheid van hem niet wegnemen, en in Mijn getrouwheid niet feilen. Ik zal Mijn verbond niet ontheiligen, of breken en hetgeen uit Mijn lippen ging, zal Ik niet veranderen.*

Hierop stelde David zich op zijn sterfbed gerust: *Hoewel mijn huis also niet is bij God, nochtans heeft Hij mij een eeuwig verbond gesteld, dat in alles wel geordineerd en bewaard is*, 2 Sam. 23:5.

Uit dit alles blijkt hoe vast en onwankelbaar een gelovig zondaar staat. Hij mag vast vertrouwen dat hem alles onfeilbaar en zeker zal toekomen wat tot zijn behoud dient. Want God heeft Zich uit vrij welbehagen zo diep tot zondaren gebogen, dat Hij palen aan Zijn soevereiniteit en absolute heerschappij gesteld heeft. Hij verbindt Zich daarbij aan allen die in Christus geloven, dat Hij hun tot een God zal zijn. En dat is alles wat zij kunnen wensen en begeren tot hun zaligheid en meer dan overvloedig boven hetgeen zij denken of bidden, Efëze 3:20. Hij verbindt Zich dan dat Hij hun alle genade zal inscheppen of instorten en dat Hij die zal doen groeien en toenemen en vruchtbaar maken. Hij zal hen doen wandelen in Zijn inzettingen en Hij vervult al hun nooddrift naar zijn rijkdom in heerlijkheid door Jezus Christus, Fil. 4:19. Hij belooft dat Hij de genade in hen staande en werkende zal houden, totdat zij tot de volle zaligheid komen. Hij zal hun alles na hun bekering vergeven. Hij belooft die bekering te werken, opdat zij uit hun val en zonde opstaan. Zijn verbond van liefde en goedertierenheid zal dus nooit ophouden maar voortbestaan, niettegenstaande al hun afwijkingen. Zo blijft er dan niet de minste grond of reden van twijfel over voor een zondaar, die Christus in geloof omhelsd heeft en zo, door Hem, deelgenoot geworden is van het verbond der beloften.

8. De achtste grond, waardoor een gelovig zondaar in zijn staat en vertrouwen bevestigd en verzekerd wordt, is te nemen uit de vele bevestigingen en verzegelingen, welke God ons gegeven heeft tot verzekering dat alle beloften van het genadeverbond volbracht zullen worden, voor degenen die Christus omhelsd hebben, en zo deelgenoten van het verbond geworden zijn. De volgende vijf bevestigingen en onderpanden heeft God gegeven:

1. Gods eed is een zegel van dit verbond der beloften: Ik zwoer u en kwam met u in een verbond, spreekt de Heere Heere en gij werd de Mijne, Ez. 16:8. In Hebt 6:17-18: *God, willende de erfgenamen der beloftenis overvloediger de onveranderlijkheid van Zijn raad bewijzen, is met een eed daartussen gekomen; opdat wij door twee onveranderlijke dingen, in welke het onmogelijk is dat God liege, een sterke vertroosting zouden hebben, wij namelijk die de toevlucht genomen hebben om de voorgestelde hoop vast te houden.* Zo ook Lukas: God is Zijns heiligen verbonds gedachtig en des eeds, dien Hij Abraham onze vader gezworen heeft, om ons te geven, dat wij, verlost zijnde uit de hand onzer vijanden, Hem dienen zouden zonder vreze, in heiligheid voor Hem, al de dagen onzes levens, Lukas 22:73-75. Psalm 89:4, 36-37: *Ik heb een verbond gemaakt met Mijn uitverkorene, Ik heb Mijn knecht David gezworen. Ik heb eens gezworen bij Mijn heiligheid: Zo Ik aan David lieg! Zijn zaad zal in eeuwigheid zijn.*
2. Het bloed en de dood van Christus, de Borg en Middelaar des verbonds, is een zegel van dat verbond. Christus stierf als testamentmaker en bevestigde Zijn testament met Zijn dood, Hebr. 9:15-17: *Christus is de Middelaar des Nieuwen Testaments, opdat de dood daartussen gekomen zijnde tot verzoening der overtredingen, degenen die geroepen zijn, de beloftenis der eeuwige erve ontvangen zouden. Want waar een testament is, daar is het noodzaak, dat de dood des testamentmakers tussenkome; want: een testament is vast in de doden.*
3. De Heilige Doop is door God ingesteld tot een voelbaar en zichtbaar waarteken, pand en zegel van de gerechtigheid des geloofs, zoals de besnijdenis voorheen

was, Rom. 4:11. Daardoor verzekert God aan de gelovigen vergeving der zonden, de inwendige reiniging en het behoud der ziel. Johannes preekte de doop der bekering tot vergeving der zonden, Markus 1:4. Petrus zei: *Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de Naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden, en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.*

4. Het Heilig Avondmaal is zegel van het verbond der genade. Daarom noemde Christus het brood *Zijn lichaam*, hetwelk voor de avondmaalsgangers gegeven wordt en de drinkbeker het Nieuwe Testament in *Zijn bloed*, hetwelk voor dezelfde deelgenoten van het Heilig Avondmaal vergoten wordt, Lukas 22:19-20. En Paulus noemt de drinkbeker in het Avondmaal *de gemeenschap des bloeds van Christus*, 1 Kor. 10:16.
5. De Geest van God is mede het zegel en onderpand tot bevestiging en verzekering, dat op de gelovigen alle zegeningen van het verbond zullen komen, Eféze 1:13: *In Welken gij ook, nadat gij geloofd hebt, zijt verzegeld geworden met de Heilige Geest der belofte.* Eféze 4:30: *Bedroeft de Heilige Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot de dag der verlossing.* 2 Kor. 1:21-22: *Die ons met u bevestigt in Christus, en die ons gezalft heeft, is God; Die ons ook heeft verzegeld, en het onderpand des Geestes in onze harten gegeven heeft.*

1. Hier is opnieuw een vaste grond, waarop ieder gelovig zondaar, die de Middelaar van het Nieuwe Testament omhelsd heeft, onwankelbaar kan en moet vaststaan. Hij hoeft niet meer twijfelmoedig te zijn. Want God heeft boven Zijn Woord en belofte die alleen al een genoegzaam fundament van vertrouwen moesten zijn, voor zondaren, die in Christus tot Hem de toevlucht nemen nog vele bevestigingen, panden en verzegelingen gegeven. God heeft bij Zichzelf en bij Zijn heiligheid gezworen, dat Hij de gelovige bondgenoten tot een God zal zijn; een God van volkomen zaligheid. Zo waarachtig als Hij leeft, omdat Hij niemand groter dan Hij Zelf heeft om bij te zweren zo zeker zal Hij hen op hun geloof tot de bezitting van de heerlijke erfenis brengen. Zo wilde Hij hun een sterke vertroosting, zelfs een eeuwige vertroosting (2 Thess. 2:16) en door genade een goede hoop geven. Hij wilde de erfgenamen der beloftenissen, die de toevlucht genomen hebben, om de voorgestelde hoop vast te houden overvloediger bewijzen en verzekeren van de onveranderlijkheid van Zijn raad. Dit is een raad des vredes, betreffende het behoud van zondaren, die door Christus in geloof aangenomen zijn. Daarom is Hij er met een eed tussen gekomen om alle twijfel en vals vermoeden weg te nemen. Want het is onmogelijk dat God in twee onveranderlijke dingen liegt, namelijk Zijn Woord en Zijn eed. Zelfs onder de mensen is de eed een einde van alle tegenspreken, Hebr. 6:13, 16.

Alsof de eed tot bevestiging van dit verbond en tot geruststelling van de gelovigen niet genoeg was, heeft de Heere tot onze bevestiging is ook aan Christus gezworen, als het Hoofd van al de gelovige bondgenoten: *Ik heb Mijn knecht David gezworen; zo Ik aan David lieg!* Psalm 89:4, 36-37. *De Heere heeft gezworen en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek,* Psalm 110:4; Hebr. 7:21. Zal men dan nog twijfelen aan Gods beloften, op welke Hij ons doet hopen? Een vroom mens gelooft men op zijn woord en nog veel meer op zijn eed; indien wij de getuigenis van mensen aannemen, de getuigenis van God is meerder, 1 Joh. 5:9. Ik voeg erbij: *De eed van God is nog veel meer.* Wie durft Hem dan door ongeloof nog tot een leugenaar, zelfs tot een meinedige te maken? Zou Hij om mensen, die Hij niet nodig heeft, zweren?

2. Wij hebben nog een ander groot zegel van al de beloften van het verbond: Christus' bloed en dood, die er uitsluitend toe dienen om het testament der beloften te bevestigen. Een testament is vast in de doden. Daaraan twijfelt niemand onder de mensen. *Broeders*, zo zegt Paulus, *ik spreek naar de mens; zelfs het verbond van een mens dat bevestigd is, doet niemand te niet, of niemand doet er iets bij*, Gal. 3:15. Zal Christus sterven om de beloofde zegeningen te verwerven en nalaten het genadeverbond als Zijn eeuwig verbond te bevestigen? Zullen wij dan nog twijfelen of wij de verworven en door testament nagelaten goederen zullen verkrijgen? Omdat de Heere onze zwakgelovigheid en ons wantrouwen kende, hing Hij nog twee voelbare en zichtbare tekenen aan Zijn verbond. Door die tekenen en zegelen, die wij met onze ogen zien en met onze handen tasten, moeten wij een volle verzekering verkrijgen. God stelde aan de hemel de regenboog tot een zeker teken dat Hij de wereld niet opnieuw door het water zou doen vergaan. Aan Gideon gaf de Heere een teken tot bevestiging van de waarheid van Zijn toezegging.

3. Zo heeft God *de Doop* tot een zeker en onfeilbaar teken en zegel gegeven, dat de gelovigen gereinigd en behouden zullen worden, zoals Noach met zijn huisgezin in de ark behouden werd, terwijl hij op de wateren ronddobberde en alle anderen omkwamen, 1 Petrus 3:20-21.

4. Daarbij heeft Hij de gelovigen het sacrament van *het Avondmaal* gegeven, opdat zij zeker zouden weten en zich zouden verzekeren, dat zij gemeenschap hebben aan de vrucht van Jezus' lijden en gehoorzaamheid, aan Jezus Christus Zelf en aan het verbond of testament van beloften. Zij zouden hier zo zeker van moeten zijn als zij er zeker van zijn dat zij deelgenoten zijn van het brood en de wijn van het Heilige Avondmaal. Hierdoor worden de beloften van het Nieuwe Verbond zo vastgemaakt voor degenen die Christus aannemen, dat er voor twijfel geen plaats wordt overgelaten.

5. Te meer omdat zij ook in hun hart een onweersprekelijk onderpand en bevestigend zegel hebben, namelijk *de Heilige Geest der belofte en des geloofs*. Deze Geest heeft hen, nadat zij geloofd hebben, verzegeld tot de dag der verlossing. Zo kunnen zij het weten en kennen dat zij in Hem blijven en Hij in hen, omdat Hij hun Zijn Geest gegeven heeft, 1 Joh. 3:24; 4:13.

9. De negende grond tot verzekering en vaststelling van degenen die Christus omhelzen en van harte aannemen, zoals Hij in het evangelie voorgesteld wordt, is dat Christus, de Zoon van God, voor hen in de wereld gekomen is, mens geworden is en als Middelaar en Borg in hun plaats geleden en voldaan heeft.

Twee dingen voeg ik hier samen, die wij echter toch onderscheiden bezien moeten.

- Eerst Christus' menswording en
- dan Zijn lijden in die mensheid.

Wat het eerste betreft.

Het is het alleronbegrijpelijkste wonder, dat ooit in de wereld voorkwam, het allergrootste werk dat God ooit deed of doen zal. *Het Woord*, dat in den beginne bij God was en Zelf God was, *is vlees geworden*. Hij heeft onder ons mensen gewoond. Daarin blijkt Gods oneindige wijsheid, goedheid, genade en kracht op het allerheerlijkst. De eniggeboren, eigen en geliefde Zoon van God, Die in de schoot des Vaders was, heeft onze natuur aangenomen, Joh. 1:1, 14, 18. De Vader heeft Hem een

lichaam toebereid, Hebr. 10:5. Hij was de metgezel van de Vader, Zach. 13:7. Hij was gelijk aan de Vader, Fil. 2:6. God is geopenbaard in het vlees. Deze verborgenheid is ongetwijfeld groot, 1 Tim. 3:16. De tweede Persoon in het Goddelijk Wezen, niet de Eerste, noch de Derde, heeft de menselijke natuur aangenomen in enigheid van Zijn Persoon. Hij is Immanuël, God met ons, geworden, Jesaja 7:14. Hij is evenals de kinderen vlees en bloed deelachtig geworden, Hebr. 2:14. Hij is het afschijnsel van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid. Hij draagt alle dingen door het woord van Zijn kracht, Hebr. 1:3. Hij is in onze natuur geopenbaard, want een Kind is ons geboren en een Zoon is ons gegeven en men noemt Zijn Naam: Wonderlijk, Raad, sterke God, Vader der eeuwigheid, Vrededorst, Jesaja 9:5. Hij is aan zondaren tot een Vredemaker en Zaligmaker gegeven en gezonden, Efése 2:14; 1 Joh. 4:14. Dit is de evangelische tijding van grote blijdschap voor alle volken: *De Zaligmaker is ons geboren*, Lukas 2:10-11. Dit is dat getrouwe woord, dat aller aanneming waardig is, dat Christus in de wereld gekomen is, om de zondaren zalig te maken, 1 Tim. 1:15. Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft, niet verderve maar het eeuwige leven Nebbe, Joh. 3:16. Hierin is de liefde Gods geopenbaard, omdat Hij Zijn eniggeboren Zoon in de wereld gezonden heeft, opdat wij leven zouden door Hem en opdat Hij een verzoening voor onze zonden zou zijn, 1 Joh. 4:9-10.

Wat het tweede betreft.

Toen Hij in de wereld kwam, is Hij hier niet verschenen met een openlijke ontdekking van Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid. Integendeel, Hij bedekte de stralen van Zijn heerlijkheid. Hij is geopenbaard in de gelijkheid des zondigen vleses en dat voor de zonde, Rom. 8:3. Hij heeft Zichzelf vernietigd of ontledigd. Hij heeft de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen, Fil. 2:7. Hij is geworden uit een vrouw, geworden onder de wet, opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij, gelovende, de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden, Gal. 4:4-5; Joh. 1:12. Hij heeft armoede, verzoeking, verdrukking, smarten en smaadheid geleden. Tenslotte heeft Hij de pijnlijkste, verachtelijkste en meest vervloekte dood geleden. Want in gedaante gevonden als een mens, *heeft Hij Zichzelf vernederd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja de dood des kruises*, Fil. 2:8. *Hij heeft onze krankheden op Zich genomen en onze smarten gedragen. Om onze overtreding is Hij verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld. De straf die ons de vrede aanbrengt, was op Hem en door Zijn striemen is ons genezing geworden. De Heere heeft ons aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen. Als dezelve geëist werd, toen werd Hij verdrukt*, Jesaja 53:4-7. Christus, de Zoon van God, is gestorven, opdat Zijn bloed ons reinigen zou van al onze zonden, 1 Joh. 1:7. Hij heeft Zich door de eeuwige Geest Gode onstraffelijk opgeofferd, opdat Zijn bloed ons geweten zou reinigen van de dode werken, om de levende God te dienen, Hebr. 9:14. Hij heeft een slachtoffer voor onze zonden geofferd, om met die ene offerande in eeuwigheid te volmaken degenen die geheiligd worden, Hebr. 10:12, 14. Hij is overgeleverd om onze zonden, Rom. 4:25. Hij heeft Zichzelf voor ons gegeven, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en Zichzelf een eigen volk zou reinigen, ijverig in goede werken, Tit. 2:14. Hij, de Zoon des mensen, is niet gekomen om gediend te worden, maar om te dienen en Zijn ziel te geven voor velen, ja voor allen die geloven zouden, Matth. 20:28; 1 Tim. 2:6. De Vader, alzo vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijns kruises, zou door Hem alle dingen verzoenen tot Zichzelf, Kol. 1:20. Hij werd voor zondaren tot zonde gemaakt, opdat zij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem, 2 Kor. 5:21. Hij heeft de zonden verzegeld en de ongerechtigheid verzoend en een

eeuwige gerechtigheid voor de gelovigen aangebracht, Dan. 9:24. Hij droeg hun zonden in Zijn lichaam op het hout, 1 Petrus 2:24. Hij leed eenmaal voor de zondaren, Hij rechtvaardig voor de onrechtvaardigen, opdat Hij hen tot God zou brengen, 1 Petrus 3:18. Hij leed, opdat het recht der wet in hen vervuld zou worden, Rom. 8:4. Hij werd een vloek, opdat zondaren een zegen zouden ontvangen en de zegeningen zouden beërven, Gal. 3:13; 1 Petrus 3:9. Hij is daartoe geopenbaard, opdat Hij de werken des duivels verbreken en onze zonden wegnemen zou, 1 Joh. 3:5, 8. Hij leed, opdat Hij door Zijn dood teniet doen zou degene die de macht des doods had, dat is de duivel. Hij leed opdat Hij al degenen die met vreze des doods al hun leven der dienstbaarheid onderworpen waren, verlossen zou, Hebr. 2:14-15.

Hierin is een vaste grond, een sterke troost en rust voor alle zondaren, die Christus aangenomen hebben en dus met Hem verenigd zijn. Zij hoeven voortaan in het minst niet meer te twijfelen of God hen wel om Christus' wil zal aannemen. Hij zal hun zonden niet meer gedenken en Hij zal hen met genade en volle zaligheid kronen. Alles wat boven genoemd is, en uit de Schrift ontegenzeggelijk bewezen is, is voor hen, ja met name voor hen geschreven als een middel en een weg tot hun verlossing en zaligheid. God heeft Zijn Zoon niet gespaard, maar heeft Hem voor zondaren overgegeven. Hoe zal Hij hun dan niet alle dingen met Hem schenken, Rom. 8:32? God zei eens tot Abraham: *Nu weet Ik dat gij godvrezend zijt, en uw zoon, uw enige, van Mij niet hebt onthouden*, Gen. 22:12. Zo mag ieder gelovige, ieder kind van Abraham, eveneens zeggen: *Nu weet ik Heere, zeker en onfeilbaar, dat Gij mij liefhebt en dat Gij mij zalig zult maken, omdat Gij Uw Zoon, Uw enige Zoon, van mij niet onthouden hebt, maar hebt Hem gegeven en gezonden in de wereld om aan Uw wet en gerechtigheid te voldoen, en dat in mijn plaats, ten goede van mij.*

Hierin is het hart van de Vader en de Zoon openbaar. Zij hebben de zonde met welgevallen weggenomen. Zij hebben een eeuwige gerechtigheid, het leven en de zalige onsterfelijkheid voor arme en verloren zondaren aan de dag gebracht. Wat zouden dan de gelovige zondaren, leunende en bouwende op Christus, niet van de Heere verwachten? Welk een groot werk is er uit liefde voor hen verricht! Het is niet zulk een grote zaak, dat God de eeuwige zaligheid aan een hoop onwaardige zondaren geeft, vergeleken met het feit dat Christus, de Zoon van God, in het vlees gekomen is en voor de zonden van de gelovigen zulk een zwaar en voor een schepsel ondraaglijk lijden geleden heeft. Dit Goddelijke lijden is duizendmaal groter. Dit wonder aller wonderen is overeenkomstig de liefde van God geschied, *opdat een iegelijk, die in de Zoon gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe*, Joh. 3:16. Hoe kan dan degene die in Christus gelooft en Hem van harte omhelst en zich daarvan bewust is, nog twijfelen of hij wel behouden zal worden? Zijn verlossing en zaligheid is immers één van de grote doeleinden, waartoe de Zoon van God naar de raad en wil van de Vader geleden heeft? Wie zal nu beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen of gelovigen? Wie zal verdoemen? Christus is het Die gestorven is. Zijn dood is immers van oneindige waarde, omdat het God Zelf was, Die met vlees bekleed, de volmaakte voldoening aan de Vader gaf in dat bittere lijden en die volmaakte gehoorzaamheid! Christus, God en mens, is behandeld als de grootste der zondaren. Hij droeg Gods toorn. Hij leed alles wat Gods gerechtigheid tot verlossing, verzoening en zaligmaking van zondaren kon eisen in ziel en lichaam. Mag en moet nu niet ieder gelovig zondaar de volgende woorden met een welgegronde toepassing op zichzelf nazeggen: *Ik, gerechtvaardigd uit het geloof, heb vrede bij God door mijn Heere Jezus Christus. Als ik nog krachteloos was, is Christus te Zijner tijd voor mij, goddeloze, gestorven. God bevestigt Zijn liefde jegens mij, doordat Christus voor mij gestorven is, als ik nog*

zondaar was. Veel meer, zijnde nu gerechtvaardigd door Zijn bloed, zal ik door Hem behouden worden van de toorn. Want indien ik, een vijand zijnde, met God verzoend ben door de dood van Zijn Zoon, veel meer zal ik, verzoend zijnde, behouden worden door Zijn leven. God is getrouw en rechtvaardig, dat Hij mij de zonden vergeve en mij reinige van alle ongerechtigheid. Zo heb ik daarom vrijmoedigheid, om in het heiligdom in te gaan, door het bloed van Jezus, op een verse en levende weg, die Hij voor mij ingewijd heeft door het voorhangsel, dat is Zijn vlees. Daarom mag en moet ik toegaan in volle verzekerdheid des geloofs en in volle vrijmoedigheid tot de troon der genade, opdat ik barmhartigheid moge verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd, Rom. 5:1, 8-10; 1 Joh. 1:9; Hebr. 4:16; 10:20, 22. Hier is daarom een onfeilbare grond tot verzekering van allen, die Jezus omhelsd hebben.

10. De tiende grond tot verzekering van degenen, die Christus aangenomen en het evangelie omhelsd hebben, is Christus' opstanding. Christus was Borg. Hij heeft de overtredingen van allen die Hem gegeven waren en in Hem geloven zouden, gedragen. Hij alleen heeft voor de gelovigen geleden wat de gerechtigheid Hem kon afeisen. Deze Borg is niet in de dood gebleven. Het was onmogelijk, dat Hij dood bleef, omdat Hij de smarten van de dood ontbonden had, Hand. 2:24. *De Heere is waarlijk opgestaan!* Lukas 24:34. Door de opstanding uit de dood is Hij krachtig bewezen Gods Zoon te zijn, Rom. 1:4. Daaruit is gebleken, dat Hij de straf volkomen gedragen, de schuld betaald en al het werk, dat Hij op Zich genomen had, volbracht heeft. Indien Hij niet tot het einde toe door Zijn dood voldoening gegeven had, zou Hij daaruit nooit opgewekt zijn. Ons geloof zou dan ijdel en tevergeefs geweest zijn. Wij zouden in onze zonden gebleven zijn, 1 Kor. 15:14, 17. Maar door Zijn opwekking uit de doden erkende de Vader metterdaad, dat er voor al die zondaren, waarvoor Hij Borg stond, voldaan was. Hij gaf Hem zodoende een kwitantie en vrijstelling. En dat niet alleen voor Hemzelf, maar voor allen die Hij vertegenwoordigde als het Hoofd der Kerk. Voor hen en in hun plaats ontving Hij deze kwitantie, dit getuigenis en bewijs. Toen werd Hij gerechtvaardigd. Toen triomfeerde Hij over de zonde en al haar gevolgen, 1 Tim. 3:16; Jesaja 50:8-9; Rom. 14:9. Daardoor werden ook al de Zijnen in Hem gerechtvaardigd, want Hij is voor ons opgewekt en voor ons gestorven, 1 Kor. 15:3, 15. *Hij is opgestaan tot onze rechtvaardigmaking*, Rom. 4:25. Het handschrift dat tegen ons was, is weggenomen en verscheurd. Wij zijn in Hem opgewekt en levend geworden als in ons Hoofd, het Hoofd van de Kerk. Wij zijn met Christus opgewekt, Kol. 2:12; 3:1. Wij zijn in Christus opgewekt, Efëze 2:6. De opstanding van Christus is zo een onderpand en kwitantie die God de gelovigen in handen geeft. God betuigt en verklaart daardoor, dat al hun zonden en overtredingen hoe groot en hoe veel die ook mogen zijn voor eeuwig en ten volle weggenomen zijn. Er is daarvoor volkomen betaald. Dat is de kracht van Christus' opstanding, Fil. 3:10. Degenen die Christus omhelsd hebben, hebben nu door de opstanding van Jezus Christus uit de doden een levende hoop tot een onverderfelijke en onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis, die in de hemel voor hem bewaard is, 1 Petrus 1:3-4. Door de opstanding van Jezus Christus hebben zij een vraag van een goed geweten, 1 Petrus 3:21. Zij mogen nu met een ontlast geweten God zelfs vragen of niet door de opstanding van Christus verklaard is, dat hun zonden weggenomen zijn.

Wie zal dan beschuldiging inbrengen? Christus is het, Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Rom. 8:34. Niets kan er ingebracht worden tegen de rechtvaardige zondaren door de duivel, door het geweten of door de zonde. Zij zijn in en door Christus' opstanding vrijgesteld. Zodat er geen grond voor enige twijfel

overblijft. Daarom wilde de apostel dat Timothéüs zo in het bijzonder in gedachtenis zou houden, dat Christus uit de doden opgewekt is, 2 Tim. 2:8.

11. De elfde grond voor gelovige zondaren om genade en heerlijkheid van God te verwachten, is Christus' hemelvaart en Zijn zitten ter rechterhand Gods. Want nadat Christus uit de doden opgestaan is, is Hij als Borg en Vertegenwoordiger van de zondaren, die Hem aannamen en aannemen zouden, opgevaren ten hemel. Zijn discipelen zagen het, Hand. 1:9; Joh. 6:62. Hij is ter rechterhand Gods gesteld. *De Zoon Gods, nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf teweeggebracht heeft, is gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen*, Hebr. 1:3. *Wij hebben zodanige Hogepriester, die gezeten is aan de rechterhand van de troon der Majesteit in de hemelen*, Hebr. 8:1. Toen Christus de hemel binnenkwam, is Hij door de Vader verwelkomd met (ongeveer) de volgende woorden: *Wel Gij gehoorzame Zoon, zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten*, Psalm 110:1; Hebr. 1:13. Zo erkende de Vader dat Christus ten volle voldaan had voor de zonden van degenen die Hem aannamen of zullen aannemen. Daarom moest Hij na het volbrachte werk zitten en rusten, Hebr. 10:12. De psalmist zegt van Christus: *Gij zijt opgevaren in de hoogte; Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd; Gij hebt gaven genomen, om uit te delen onder de mensen, ja, ook de wederhorigen om bij U te wonen, o Heere God!* Psalm 68:19. Hij kwam in de hemel als een voorloper die vele volgelingen heeft. Hij nam als het ware de plaats voor hen in en bereidde een plaats voor hen, Hebr. 6:20; Joh. 14:2.

In die zin wordt van de gelovigen gezegd dat zij door God mede in de hemel gezet zijn in Christus Jezus, Efëze 2:6. Hij is daar hun Hoofd, zoals een vrouw koningin is, zodra haar man en hoofd gekroond en op de troon gezet is. Christus werd toen niet alleen opgenomen in heerlijkheid, 1 Tim. 3:16, maar Hij werd ook als Middelaar verhoogd tot de hoogste macht als zittende aan de rechterhand der kracht Gods, Matth. 26:64; Efëze 1:20-21. Hij kwam daar te zitten om te heersen op Zijn troon: *Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn troon, zoals Ik overwonnen heb en gezeten ben met Mijn Vader in Zijn troon*, Openb. 3:21. *Hij heeft de sleutels der hel en des doods en Hij leeft in alle eeuwigheid*, Openb. 1:18. Hij is gesteld tot een Hoofd van alles voor de gelovigen, dat is ten goede van hen, Efëze 1:21-22. Alles is onder Zijn voeten. Het gehele bestel van de zaligheid van zielen is aan Zijn handen toevertrouwd. Hij heeft over allen te beschikken: *Hij is verhoogd door Gods rechterhand tot een Vorst en Zaligmaker om te geven bekering en vergeving der zonden*, Hand. 5:31. *Zo vergeeft Hij allen die geloven dadelijk hun zonden*, Kol. 3:13. Hij maakt levend die Hij wil. Want ook de Vader oordeelt niemand, maar heeft al het oordeel de Zoon gegeven, zegt Johannes. Daarom kan er nooit een oordeel van verdoemenis geveld worden over enige ziel die Hem als Middelaar omhelst of Christus de Borg moest het Zelf doen. Maar Hij kan dat niet doen, want ambtshalve moet Hij zulken zaligmaken. *Wie kan of zal dan beschuldiging inbrengen tegen degenen die Christus omhelzen? Wie zal ze verdoemen? Christus is het, Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is; Die ook ter rechterhand Gods is*, Rom. 8:34. Niemand zal het daarom doen, wil de apostel zeggen. Zo mag dan de gelovige niet de minste twijfel in zijn ziel laten of plaats geven. Het is onmogelijk dat hij veroordeeld wordt. Waarom zou een gelovige dan nog wankelen als Christus al de macht in handen heeft om hem viel te doen en met gaven te voorzien?

Bovendien heeft Christus tot meerdere versterking gezegd: *Ik vaar op tot Mijn Vader en uw Vader, en tot Mijn God en uw God. Het is u nut, dat Ik heenga, want Ik zal de*

Trooster tot U zenden, Ik ga heen en kom weder tot u en zal u tot Mij nemen, opdat gij moogt zijn, waar Ik ben, Joh. 14:2, 28; 15:7; 20:17.

12. De twaalfde grond waarop ieder zondaar, die in geloof naar Christus uitgaat en Hem omhelst, de eeuwigdurende wegneming van zonden mag verwachten, de toebrenging van de volmaakte zaligheid en alles wat daartoe dient en nodig is, is Christus' voorbidding en pleiten bij de Vader. Opdat het zou blijken, welke vaste grond van vertrouwen en volle verzekering hieruit voortvloeit, zal ik drie dingen opmerken.

1. Voor wie Hij bidt.
2. Wat Hij voor hen verzoekt.
3. Waarom hetgeen Hij verzoekt, zeker gegeven zal worden.

Ten eerste zien we voor wie Hij bidt.

Het is voor degenen die Hem gegeven zijn in het verbond der verlossing en borgtocht. Hij zegt: *Ik bid niet voor de wereld, maar voor degenen die Gij Mij gegeven hebt, Joh. 17:9.* Dit zijn overtreders, zoals de anderen: *Hij heeft voor de overtreders gebeden en Hij heeft veler zonden gedragen en Hij heeft Zijn ziel voor hen uitgestort in de dood, Jesaja 53:12.* Zijn dood en voorbidding hebben dus even grote uitgestrektheid. In het bijzonder staat er dat Hij bad voor degenen die reeds in Hem geloofden, en niet alleen voor hen, maar ook voor degenen die in Hem geloven zouden, Joh. 17:8, 20. Daarom heeft ieder gelovige deel aan Christus' voorbidding.

Ten tweede. Merk op wat Christus bidt, voor de overtreders die Hij de Zijnen noemt.

In het algemeen bidt Hij om alles wat Hem ten goede van de uitverkorenen beloofd is. Hij bidt om alles wat de Zijnen nodig hebben en wat hun in het verbond der genade beloofd is. In het bijzonder bidt Hij dat alle uitverkorenen die Hem gegeven zijn en nog niet wedergeboren of gelovig zijn, wedergeboren mogen worden en dadelijk geloven, opdat zo door Zijn kennis, - hetwelk hier *geloof* betekent, - velen door Hem rechtvaardig gemaakt zouden worden, Jesaja 53:11. Ook bidt Hij voor degenen die nu gelovigen zijn en zich door het geloof tot Hem begeben hebben.

- (1) Hij bidt dat zij gerechtvaardigd mogen worden, vergeving krijgen en in gunst, vriendschap en gemeenschap met God aangenomen mogen worden.
- (2) Hij bidt voor hen dat zij wasdom en toeneming van het geestelijk leven mogen ontvangen en dat zij door de Geest overtuigd, vertroost, heiliger en vruchtbaarder gemaakt mogen worden: *Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijve in der eeuwigheid, Joh. 14:16. Indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen; en die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde, en van gerechtigheid en van oordeel, Joh. 16:7-8.*
- (3) Hij bidt voor hen dat zij voor vele verzoeken bewaard mogen worden. En als de verzoeken hen aanvallen, dat ze hen dan niet het minst mogen verbreken: *Zie de satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude, Lukas 22:31-32.* Tot Zijn Vader zei Christus: *Ik bid, dat Gij hen bewaart van de boze, Joh. 17:15.*
- (4) Hij bidt voor hen, dat zij bekwaamheid en geschiktheid mogen hebben voor hun plichten. Ook bidt Hij om hulp in de verrichting van deze plichten. Daardoor komt het dat de gelovigen bidden, en vrijmoedigheid hebben in het gebed en in andere plichten. Zo verwachten zij de verhoring, omdat er zulk een Hogepriester over het huis Gods is, Die medelijden kan hebben met onze zwakheden, Hebr. 4:15-16; 10:19-20.

- (5) Hij bidt dat de zwakke gebeden der gelovigen verhoord mogen worden en aangenaam mogen zijn voor God. Hij biedt die gebeden aan de Vader aan en maakt ze welriekend en aangenaam door de rook van Zijn lijn reukwerk, Openb.
- (6) Hij bidt dat de schuld, vleselijkheid en onreinheid van onze onheilige verrichtingen vergeven mag worden. Dit bestaat in veel oneerbiedigheid, ongeloof en gebrek aan nederigheid en ijver. Hij draagt niet alleen hun ongerechtigheden, maar ook de ongerechtigheid van hun heilige dingen. In het Oude Testament is dit uitgebeeld door de hogepriester Aäron, die op zijn voorhoofd een plaat droeg, waarin gegraveerd was: *De heiligheid des Heeren*. Aäron droeg de ongerechtigheid van Israëls heilige dingen, Ex. 28:36, 38.
- (7) Hij bidt voor hen, dat zij in het geloof volharden mogen en volkomen verheerlijkt worden: *Heilige Vader, bewaar ze in Uw Naam, bewaar ze van de boze. Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij Mijn heerlijkheid aanschouwen mogen, Joh. 17:11, 15, 24.*

Ten derde. Beschouw de gronden en kenmerken, waaruit duidelijk af te leiden is, dat hetgeen Christus voor de gelovigen bidt, hun gegeven zal worden.

Christus heeft eens openlijk gezegd: *Vader, Ik dank U dat Gij Mij gehoord hebt. Doch Ik wist dat Gij Mij altijd hoort, Joh. 17:11, 15, 24.* In het bijzonder kunnen de volgende gronden genoemd worden:

- Ten eerste. Omdat Hij zult een waardig en voortreffelijk Persoon is. Hij is niet alleen mens, maar ook God. Hij is gelijk aan de Vader. *Hij is het afschijnsel van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid, Hebr. 1:3.* Dit geeft groot gewicht aan Zijn voorbeding.
- Ten tweede. Omdat Hij voldoening gegeven heeft. Als Borg betaalde Hij de schuld door Zijn dood. Dit is de grond waarop Christus voorbidt en pleit. Daarom staat het volgende in 1 Joh. 2:12. bij elkaar: *Wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus de rechtvaardige. En Hij is een verzoening voor onze zonden.* Zo ook in Rom. 8:34: Christus is gestorven en Hij bidt voor ons.
- Ten derde. Op Zijn voorbeding moet de toepassing van Zijn verdienste volgen, omdat Hem in het verbond der verlossing bepaalde personen gegeven zijn. Hem zijn voorrechten en weldaden aangeboden om die aan de Zijnen te geven, onder deze voorwaarde, dat Hij voor hen Middelaar en Borg zou zijn en voor hen zou voldoen. Hij heeft als Borg de prijs betaald: *Zij waren Uwe en Gij hebt ze Mij gegeven, Joh. 17:6, 9; Jesaja 53:10-12.*
- Ten vierde. Omdat de Vader Hem Zelf in dat ambt van Hogepriester en Voorbidder gesteld heeft, Hebr. 5:5. Daarom kwam Christus' gewilligheid om voor de gelovigen te pleiten en te bidden voort uit de wil van de Vader.
- Ten vijfde. Omdat de Vader de uitverkorenen evenzeer liefheeft. Hij begeert met even grote innerlijke beweging der ingewanden als Christus Zelf de volle zaligheid van degenen die de Heere Jezus omhelzen. Het was de liefde van de Vader die hen Jezus zo lief maakte. De gelovigen zijn met de Vader evenzeer één en in gemeenschap als met de Zoon: *Onze gemeenschap is met de Vader en met Zijn Zoon Jezus Christus, 1 Joh. 1:3.* Christus zei: *Zij waren Uwe, en Gij hebt ze Mij gegeven, en Ik bid voor hen, opdat zij allen één zijn, en dat zij ook in Ons één zijn, Joh. 17:6, 20-21.* Ook zegt Hij tot de gelovigen: *In die dag zult Gij in Mijn Naam bidden; en Ik zeg U niet dat Ik de Vader voor u bidden zal, want de Vader Zelf heeft u lief, omdat Gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd dat Ik van God uitgegaan ben, Joh. 16:26-27.* De Vader is dus van Zichzelf even gewillig om Christus' voorbeding en pleiten aan te nemen en het geëiste te geven tot volle

zaligheid van de uitverkorenen en gelovigen, als Christus gewillig is, om voor hen te bidden en te pleiten bij de Vader. Daarom wordt het werk der zaliging van zondaren genoemd: *Des Vaders welbehagen*, Jesaja 53:10: Het welbehagen des Heeren zal door Zijn hand gelukkig voortgaan.

- Ten zesde. De Vader heeft Zijn Zoon als Middelaar zo aan Zijn rechterhand geplaatst. Hij heeft Hem macht gegeven om alles wat mededeelbaar is aan de Zijnen uit te delen en om over alles naar Zijn wil te beschikken. En hoewel Hij alles ontvangt door voorbedding en voorspraak op het fundament van Zijn voldoening, toch kan Hij als machthebber alles gebieden wat Hij wil. Daarom staat de volgende uitdrukking in Zijn gebed: *Ik wil Vader, dat degenen die Gij Mij gegeven hebt ook daar zijn waar Ik ben*, Joh. 17:24. Elders zegt Hij: *Zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen*, Joh. 14:13-14.

Uit het voorgaande is eenvoudig af te leiden dat alle zondaren, die Christus aannemen, hierin een vaste grond van verzekering hebben. Zij zien hierin dat Christus in de hemel, het tegenbeeld van het heiligdom dat met handen gemaakt was, ingegaan is om nu te verschijnen voor het aangezicht van God voor hen, Hebr. 9:24. Hij zal hun voorspraak bij de Vader zijn, als zij gezondigd hebben of iets nodig hebben, 1 Joh. 2:1. Jezus hun Borg kan, omdat Hij in eeuwigheid leeft en een onvergankelijk priesterschap heeft, volkomen – dat is, ten einde toe - zaligmaken degenen, die door Hem tot God gaan, also Hij altijd leeft om voor hen te bidden. Hierop kan de gelovige in volle verzekering rusten. Christus, Die ten volle genoeg gedaan heeft en alle zegeningen verworven heeft, bidt steeds om de toepassing daarvan op alle uitverkorenen en derhalve op alle gelovigen. Hij leeft altijd om voor hen te bidden en Hij bidt voor hen om alles wat nodig en nuttig is. Daarom bidt Hij ook om hun volharding in de staat der genade en om hun verheerlijking. Omdat Hij zo voor hen bidt, kan en zal Hij hen volkomen, in de hoogste trap, zaligmaken. Hij zal hen verlossen van zonde, toorn en van alle uitwerkingen en vruchten daarvan. Dat doet Hij voor degenen die door Hem tot God gaan. Dat is: *Die Hem tot Middelaar gewillig aannemen en tevreden zijn om door Zijn hand tot God te komen. Zo kleven zij Hem aan en zo hangen zij Hem aan*. Dit is niets anders dan de eigenlijke daad van het aanklevende en aannemende geloof. Wat blijft er nu nog te wensen over, om alle twijfels uit te sluiten? Uit het voorgaande is gebleken dat al Zijn voorbeden, voorspraken en pleitingen gevolg moeten en zullen hebben. Daarom moeten de gelovigen die Christus omhelzen, door het geloof triomferen met de apostel en alle trappen van vertrouwen, tot de hoogste toe, opklimmen en zeggen: *Wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? God is het Die rechtvaardig maakt. De duivel, de wet, het geweten brengen beschuldigingen in tegen de uitverkoren gelovigen, maar deze moeten zwijgen, omdat God hen rechtvaardigt. Op welke grond? Dat volgt nu: Wie is het die verdoemt? Christus is het Die gestorven is, ja wat meer is, Die ook opgewekt is, Die ook ter rechterhand Gods is, Die ook voor ons bidt*, Rom. 8:33-34. Daarom zal hetgeen door Zijn dood verdiend is, de gelovigen gegeven worden. Daartoe is Hij opgewekt, daartoe is Hij ten hemel gevaren, daartoe is Hij ter rechterhand Gods en daartoe bidt Hij voor hen. Derhalve mogen en moeten de gelovigen hun triomflied met de apostel voortzingen en zeggen: *Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem Die ons liefgehad heeft. Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen noch overheden, noch machten, noch machten, noch tegenwoordige noch toekomstige dingen, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal*

kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus onze Heere, Rom. 8:35-39. Geen wonder! Dat ene woord: Christus bidt voor hen, beantwoordt alle moeilijkheden. Laat dan al het ongeloof verstommen. Staat met volle verzekering van het verstand en van de hoop, die de Schrift in ons eist, Kol. 2:2; Hebr. 6:11; 10:22.

13. De dertiende grond waarop ieder zondaar, die de evangelische weg kiest en Christus omhelst, zich kan verzekeren, is de voldoende en volkomen gewilligheid van God de Vader en God de Zoon om ieder arm en verloren zondaar te omhelzen en in zijn eeuwige armen van liefde aan te nemen en onafscheidelijk met Zich te verenigen. Dit zal uit de volgende opmerkelijke zaken duidelijk blijken:

Ten eerste. God de Vader heeft de Heere Jezus een gebod opgelegd, dat Hij al de arme, verloren en onwaardige zondaren, die Hem als Middelaar door het geloof omhelzen zullen, tot volle gelukzaligheid zal brengen. Christus is zeer volvaardig om dit gebod en deze wil van Zijn Vader na te komen, namelijk om al die zondaren te omhelzen, die zich tot Hem wenden en op Hem ter behoudenis zien: Al wat Mij de Vader geeft, zal tot Mij komen, en die tot Mij komt, zal Ik geenszins uitwerpen, Joh. 6:37. Christus zal niet weigeren een Middelaar te zijn tussen zo'n zondaar en God. Integendeel, Hij zal hem aannemen en vriendelijk omhelzen. De grondtekst bevat een zeer sterke ontkenning: *Ik zal hem niet uitwerpen of geenszins niet uitwerpen.* En welke reden geeft Hij daarvoor? Zie het 38e vers: *Want Ik ben uit de hemel nedergedaald, niet opdat Ik Mijn wil zou doen, maar de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft.* Hoe die wil van de Vader is, verklaart Hij in het 39e vers: *En dit is de wil des Vaders, Die Mij gezonden heeft, dat al wat Hij Mij gegeven heeft Ik daaruit niet – dat is niemand - verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uitersten dage;* namelijk tot een zalige genieting van de heerlijkheid in ziel en lichaam. Want alle mensen zullen dan opgewekt worden, maar hier is het een bevoorrechte opstanding. En dan volgt er in het 40e vers zeer nadrukkelijk: *En dit is de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft, dat een iegelijk die de Zoon aanschouwt en in Hem gelooft, het eeuwige leven hebbe.* Dit is de eigenlijke daad van het geloof. Een iegelijk, wie hij ook zij, zonder uitzondering, die zijn oog slechts naar de Zaligmaker wendt en op Hem ziet, zoals vroeger op de koperen slang, wordt behouden. Het is alsof Christus zegt: God de Vader wil het zo, dat allen die zich tot Mij keren en door het geloof tot Mij hun toevlucht nemen het eeuwige leven ontvangen en Ik hen daartoe brenge. Ik wil in deze gewillig de wil van Mijn Vader doen, want daartoe ben ik uit de hemel gekomen.

Ten tweede. Christus heeft Zich gewillig verklaard om het gebod van Zijn Vader om Zijn leven af te leggen, te doen. Zo was Hij bereid om Zijn lichaam op te offeren, Zijn bloed te storten en een vloek te worden voor degenen die Hem gegeven waren. Hij zei: *Gij hebt Mij het lichaam toebereid. Zie, Ik kom om Uw wil te doen, o God! Ik heb lust, o Mijn God, om Uw welbehagen te doen en Uw wet is in het midden mijns ingewands.* De wet betekent de wet om als Middelaar te handelen, alles voor zondaren te doen en te lijden voor hun zaligheid, Psalm 40:8-9; Hebr. 10:5, 7, 9-10. In Joh. 10:17-18 zegt de Heere Jezus: *Daarom heeft Mij de Vader lief, overmits Ik Mijn leven afleg, opdat Ik hetzelfde wederom neme. Niemand neemt hetzelfde van Mij, maar Ik leg het van Mijzelf af. Ik heb macht om het af te leggen en Ik heb macht om het wederom te nemen. Dit gebod heb Ik van Mijn Vader ontvangen.* Zie, er is een volkomen gewilligheid in Christus om te gehoorzamen aan dat zware gebod van Zijn Vader. Dan is Hij toch zeker nog veel meer gewillig om al die zielen aan te nemen, voor wie Hij dat vorige gebod gehoorzaamd heeft. Hij kan niet anders dan gewillig zijn, om de

vrucht van de arbeid van Zijn ziel te zien en verzadigd te worden, Jesaja 53:11. Hij is gewillig om hen Zich dadelijk toe te eigenen en hen in bezit te nemen, die Hij zo duur gekocht heeft, 1 Kor. 6:19-20. Hij is bereid om hen als Zijn verkregen buit tot volmaking van Zijn heerlijkheid te genieten, Eféze 1:23.

Ten derde. Christus ligt onder veel verbintenissen van Zijn Vader om zondaren te zoeken en binnen te brengen. De Vader heeft Hem drie ambten geven, namelijk Profeet, Priester en Koning. Hij heeft Hem daartoe gezalfd, geordineerd en bekwaam gemaakt. Deze ambten moet Hij in het werk stellen tot behoud van de zondaren, die Hem gegeven zijn om die te verlossen, opdat zij te Zijner tijd dadelijk in geloof tot Hem komen. Zo moet Hij Zich als een volkomen Zaligmaker vertonen, Jesaja 55:4; Hand. 5:31; Hebr. 4:14; 9:14-15; Kol. 1:20. Christus is gewillig om Zijn Middelaarsambt ten volle uit te voeren. Daarom zegt Hij niet alleen: *Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn, die moet Ik ook toebrengen*, Joh. 10:15-16, maar ook: *Ik ben niet gekomen, opdat Ik de wereld oordele, maar opdat Ik de wereld zalig make*, Joh. 12:47. In Lukas 19:10 zegt Hij: *Ik ben gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was*. Hij is getrouw in de uitvoering van al Zijn ambten.

- Als Profeet neemt Hij de dwaasheid, blindheid en het onverstand van zondaren weg. Hij opent hun ogen, Hij doet hun een wonderbaarlijk licht zien en maakt hen wijs tot zaligheid. Hij leidt hen in hetgeen zij te geloven en te doen hebben, Joh. 3:2; 9:39; Hand. 7:37; 26:18; Matth. 11:27; 1 Petrus 2:9; Lukas 1:77, 79; Mal. 4:2.
- Als de getrouwe Hogepriester neemt Hij de schuld en de vervreemding weg. Hij verzoent zondaren en brengt hen bij de Vader, Eféze 2:13-14, 18; Jesaja 53:5, 12; Hebr. 2:17; 9:26. Als Koning neemt Hij de machteloosheid van zondaren weg door Zijn Geest, Psalm 2:16; Jer. 31:33; Lukas 17:21; Ez. 36:27. Zo vindt de gelovige zondaar, die tot Hem gekomen is, alles wat Hij kan wensen: *Uit Hem – de Vader – zijt gij in Christus Jezus, Die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing*, 1 Kor. 1:30. Daartoe is Hij door God de Vader gemaakt, geordineerd en gezalfd. De Vader heeft zondaren uit de hemel toegeroepen: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem*, Matth. 17:5. Hij wees zondaren zo op Hem, met de verzekering dat Zijn welbehagen door Jezus' hand gelukkig zou voortgaan, Jesaja 53:10.
- De Heere Jezus is Zijn Vader getrouw in de ambten die Hem opgelegd zijn. Zijn Naam is de getrouwe en waarachtige Getuige, de Amen, Openb. 3:14. Daarom is Hij ongetwijfeld gewillig om alle ellende van zondaren, die tot Hem komen, ambtshalve weg te nemen en hen als de overste Leidsman van hun zaligheid te behouden en tot de heerlijkheid te brengen.

Ten vierde. De Vader en de Zoon roepen zondaren en nodigen hen in groot mededogen der liefde uit, om alles uit hun hand te ontvangen, en om vereniging en gemeenschap met hen aan te nemen. Zo staat er: *O alle gij dorstigen, komt tot de wateren en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt, zonder geld en zonder prijs, wijn en melk*. Dat zijn alle zoete hartsversterkingen en zielsverrukkende vertroostingën, Jesaja 55:1. In Openb. 22:17: *En de Geest en de Bruid zeggen: Kom. En die het hoort, zegge: Kom. En die dorst heeft, kome; en die wil, neme het water des levens om niet*. In Joh. 7:37-38: *Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke! Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien*. In Openb. 21:6: *Ik zal de dorstige geven uit de fontein van het water des levens om niet*. In Matth. 11:28: *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven*. In Jesaja 30:18: De Heere wacht om genadig te

zijn. In Openb. 3:20: *Zie, Ik sta aan de deur en Ik klop; indien iemand Mijn stem zal horen en de deur opendoen, Ik zal tot hem inkomen, en Ik zal mest hem avondmaal houden, en hij met Mij.*

De Vader en de Zoon laten vijandige zondaren uit Hun Naam bidden, dat zij de aangeboden verzoening door Christus' bloed en de voorgestelde vereniging met Hen aannemen: *God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende, en heeft het Woord der verzoening in ons gelegd. Want Dien Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem, 2 Kor. 5:19, 21. Christus verwijt zondaren dat zij onwillig zijn en Hem niet omhelzen: Gij wilt tot Mij niet komen opdat gij het leven moogt hebben, Joh. 5:40. Aan de ene kant toont Hij zondaren het geluk, dat zij genieten zullen als zij Hem in geloof omhelzen en aan de andere kan het gevaar als zij dat niet doen: God heeft Zijn Zoon niet gezonden in de wereld, opdat Hij de wereld veroordelen zou, maar opdat de wereld door Hem zou behouden worden. Die in Hem gelooft, wordt niet veroordeeld, maar die niet gelooft, is alrede veroordeeld, dewijl hij niet heeft geloofd in de Naam van de eniggeboren Zoon van God, Joh. 3:17-18. Uit al het voorgaande blijkt hoe gewillig God de Vader en de Zoon zijn, om zondaren die tot Christus komen aan te nemen en te verwelkomen. Let daarbij ook nog op het volgende.*

Ten vijfde. God en Christus zijn uit Zichzelf gewillig om zondaren, die alles uit genade en door de Middelaar willen ontvangen, aan te nemen en te omhelzen. Want de gewilligheid van zondaren gaat niet vooraf, maar die is gewerkt door Gods wil en kracht in Christus: Hij werkt het willen en het werken naar Zijn welbehagen, Fil. 2:13. Het is uit genade gegeven om in Christus te geloven, het is Gods gave, Fil. 1:29; Eféze 2:8. Het is onmogelijk dat de wil van de heerlijke God in enige beweging of uitgang van liefde bewogen kan worden door iets van buiten. God kan niet naar enige beweegreden buiten Zichzelf uitzien, om Zijn Goddelijke wil daarnaar te neigen of op te wekken tot bewegingen van liefde en weldadigheid tot een schepsel. Daarbij is het zondige schepsel in zichzelf geheel machteloos om tot God in Christus te komen, Joh. 6:44; Eféze 2:1, 5. Aan de andere kant is Gods absolute wil, voornemen en welbehagen de eerste oorzaak en het beginsel van de zalige vereniging en gemeenschap van zielen met de Heere, Eféze 1:5, 6, 9. Evenals de Vader is ook Christus de Middelaar onafhankelijk gewillig om zielen aan te nemen, zonder een beweegreden van buiten door het schepsel te krijgen. Want Hij neemt zondige zielen aan, die Hem aannemen, op last en door de wil van Zijn Vader, Joh. 6:37-40.

Nu besluit ik uit hetgeen gezegd is dat zondaren die Christus in geloof omhelsd hebben, op deze onfeilbare grond zich ervan verzekeren mogen en moeten dat zij zeker alles van de Heere zullen ontvangen wat tot de godzaligheid nodig is. Het is immers zo duidelijk dat God de Vader en Christus volvaardig en gewillig zijn om zondaren, die zich naar die weg des levens wenden en die door de hand van de Middelaar behouden willen worden, met genade en heerlijkheid te kronen. Wij zouden geen vaster bewijzen van de gewilligheid van de Vader en de Zoon kunnen begeren.

De enige vraag is maar, *of wij gewillig zijn om volgens het evangelie behandeld te worden.* Omdat dit zo is, moeten wij triomferen, prijzen en roemen, dat het goede ons zal volgen in lengte van dagen, zelfs tot in eeuwigheid. De gewilligheid van God en Christus om zulke zondaren aan te nemen staat met grote letters in de Schrift gegraveerd. Men kan ze zelfs in het voorbijgaan lezen. Onze gewilligheid is een vrucht van Zijn gewilligheid. Wij zijn niet eerst gewillig, zoals wij Hem ook niet eerst liefhebben. Zijn gewilligheid volgt de onze niet, maar de onze spruit voort uit de

Zijne. Hij wil onze harten trekken naar Christus en onze wil bewegen om het hart voor Hem te openen. Waarom zou een gelovig lid van het lichaam van Christus dan nog twijfelmoedig zijn?

14. De veertiende grond tot bevordering van volle verzekering en stil vertrouwen van zondaren, die Christus in hun hart aannemen, zoals Hij in het evangelie door de Vader voorgesteld en aangeboden wordt, is dat het een bijzonder vermaak, vreugde en welgevallen voor de Vader en Christus is om gelovige zondaren door die weg tot de heerlijkheid te leiden. Dit blijkt uit het volgende:

Ten eerste, betreffende God de Vader. De zaliging van zondaren door Christus wordt Zijn welbehagen genoemd, Psalm 40:9; Jesaja 53:10. Hij *wordt een God van vergeving* genoemd, Neh. 9:17. Hij vindt in vergeving Zijn lust, genoeg en welgevallen: De Heere heeft een welgevallen aan degenen die Hem vrezen, die op Zijn goedertierenheid hopen, Psalm 147:11. Dat zijn al die zondaren die hun anker van hoop uitwerpen en hun ziel wagen op Christus de Rotssteen, die God in Zijn goedertierenheid voor verloren zondaren gelegd heeft. Deze zondaren zijn daarin het bijzonder welgevallen en vermaak. God vergeeft de ongerechtigheid. Hij gaat de overtreding voorbij. Dit, omdat Hij lust aan goedertierenheid heeft, Micha 7:18. Hij heeft lust en vreugde in het bewijzen van genade aan zondaren die op Zijn weg tot Hem komen: *Gij, Heere, zijt goed en gaarne vergevende, en van grote goedertierenheid, allen die U aanroepen*, Psalm 86:5. Ik zal ze reinigen, en hen vergeven, en het zal Mij zijn tot een vrolijke Naam, tot een roem en tot een sieraad, Jer. 33:8-9. Zodat God op een vrolijke en als het ware triomfantelijke wijze zondaren, die door Christus tot Hem komen, aanneemt: *De Heere uw God is in het midden van u, een held die verlossen zal; Hij zal over u vrolijk zijn met blijdschap, Hij zal zwijgen in Zijn liefde, Hij zal Zich over u verheugen met gejuich*, Efëze 3:17. *God zal hem genadig zijn en zeggen: Verlos hem, Ik heb verzoening gevonden. Hij zal in hem een welbehagen nemen en zijn aangezicht met gejuich aanzien*, Job 33:24, 26. God doet veel blijdschap in Zijn liefde en genade over gelovige zondaren blijken: *Ik zal Mij over hen verblijden, dat Ik hun weldoe; en Ik zal zo getrouwelijk in dit land planten, met Mijn ganse hart en Mijn ganse ziel*, Jer. 32:41. Daarom noemt Hij Sion met deze naam: *Mijn lust is aan haar*. Daarom volgt er: *De Heere heeft een lust aan u*, Jesaja 62:4.

Ten tweede betreffende Christus. Zijn vermaken en verlustingen zijn met de mensenkinderen, Spr. 8:31. *Hij heeft lust om Gods wil en welbehagen in het zaligmaken van gelovige zondaren te doen*, Psalm 40:9. Jezus zei: *Mijn spijs is het dat Ik doe de wil Desgenen Die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbreng*, Joh. 4:34. Wat voor een wil en werk dat geweest is, blijkt uit de samenhang. Hij bracht de Samaritaanse vrouw en anderen tot het geloof en Hij bewees hun verder genade op hun geloof. Dat noemt Hij de wil des Vader, Joh. 6:40. Tot de gelovige ziel zegt Christus in het Hooglied: *Kom bij Mij van de Libanon af, o bruid! Gij hebt Mij het hart genomen met één van uw ogen. Wend uw ogen van Mij af, want zij doen Mij geweld aan*, Hoogl. 4:8-9; 6:5. Zo toont Hij, dat het komen tot Hem in het geloof en het zien op Hem door het oog des geloofs Hem zeer verblijdt. Het is een verzadiging voor Zijn ziel, als Hij er velen rechtvaardig en heilig maakt, Jesaja 53:11. Hij verheugde Zich eens in de geest en Hij dankte de Vader, dat Hij de kinderkens de verborgenheden krachtig geopenbaard had, zodat zij in Hem geloofden en dat dit Zijn welbehagen voor de Vader was, Lukas 20:21.

Het blijkt dat God en de Middelaar een grote lust, vreugde en vermaak, genoegen en welgevallen erin hebben om zondaren op die weg der genade zalig te maken. Daarom is hier een vaste grond van volle verzekering voor ieder gelovig zondaar. Hij zal zeker genade en heerlijkheid krijgen. Er blijft geen reden over, waarom hij nog twijfelmoedig zou zijn. Integendeel! Hij zou steeds moeten juichen, triomferen en vrolijk zijn met verwondering, aanbidding en lofzegging, omdat zijn hoop en vertrouwen op zulk een onwankelbare grond gebouwd zijn.

15. De vijftiende grond van volle zekerheid des geloofs en der hoop voor een gelovig zondaar is, dat God meer eer ontvangt door een ellendig, onwaardig en verloren zondaar tot de zaligheid te brengen, op de weg die Hij Zelf uitgevonden, verkozen en geopenbaard heeft, dan door enig ander middel in de gehele wereld.

Dit blijkt als wij opmerken dat er drie wegen zijn, waardoor God Zich bij redelijke schepselen, mensen of engelen, verheerlijken kan.

1. Door hen in de heilige en zalige staat, waarin zij geschapen zijn, te bewaren, zodat zij in afhankelijkheid van Hem door gehoorzaamheid hun eeuwige zaligheid uitwerken.
2. Door Zijn rechtvaardige toorn en wraak uit te laten over gevallen mensen en engelen.
3. Door verloren zondaren tot de zaligheid te brengen door vrije genade en liefde in Christus.
  - De eerste weg is Hij ingegaan met die engelen, die door Zijn ondersteuning staande bleven en volhardden in de gehoorzaamheid.
  - De tweede weg gebruikt de Heere bij de gevallen engelen en bij de zondige mensen, welke van Christus niets horen of weten of die Christus verwerpen en niet oprecht door Hem tot vrede, heiligheid en zaligheid gebracht willen worden.
  - De derde weg heeft de Heere verkozen voor de uitverkoren mensen die Christus, in de tijd tot Zaligmaker aannemen.

Nu, door deze laatste weg kan God Zich meer verheerlijken en meer eer voor Zichzelf verkrijgen dan door Zijn rechtvaardigheid en heiligheid te tonen in het eeuwig straffen van de zonden der duivelen en verworpen mensen. Ook ligt hierin meer eer voor Hem dan in de andere engelen, die door Zijn versterkende genade staande gebleven zijn. Want de weg der zaliging van zondige mensen is mogelijk gemaakt door het storten van het bloed van de Zoon van God. En daarin is oneindig meer Goddelijke liefde dan in het bevestigen van de engelen in een staat van eeuwige heiligheid en zaligheid. Hiervoor heeft God het hoogste gegeven, boven alle begrip van mensen en engelen. Hierdoor stort Hij Zijn oneindige liefde en barmhartigheid uit over verloren zondaren, namelijk de dood van Zijn eigen, eniggeboren en geliefde Zoon. Hierin heeft God Zijn veelvoudige wijsheid meer dan in één van Zijn andere werken getoond, Ef. 3:10. Hierdoor heeft God de oneindige afgrond van Zijn vrije genade voor onwaardige, machteloze en ten enenmale verloren zondaren uit willen drukken. Deze zondaren waren niet beter dan die voor eeuwig door hun zonden verloren gaan. Daarom staat er, dat wij hier de heerlijkheid des Heeren als in een spiegel aanschouwen, namelijk in het aangezicht van Jezus Christus, 2 Kor. 3:18; 4:6. Het is God tot een vrolijke naam, tot een roem en tot een sieraad dat Hij zondaren zo reinigt van al hun ongerechtigheden en ze zo vergeeft, Jer. 33:8-9. Het is Hem tot een naam en tot lof en tot heerlijkheid, dat Hij zondaren aan Zich doet kleven, om Hem tot een volk te zijn, Jer. 13:11.

Ja, God heeft door deze weg om zondaren te behouden zoveel stof van eer en lof bereid dat men wel mag en met goede zekerheid kan zeggen dat God meer eer ontvangt doordat een willekeurig zondaar op die wijze tot eeuwige heerlijkheid en zaligheid gebracht wordt, dan doordat Hij de vergelding van gelukzaligheid geeft aan alle engelen die in de hemel zijn. Dit is af te leiden uit de eeuwige lofzegging, die God in de hemel gebracht wordt en altijd gebracht zal worden door de zalige mensen, die met het bloed van het Lam gekocht zijn. Ook alle engelen en schepselen zullen Hem lof toebrengen, Openb. 5:10-13. Hieruit volgt dus dat een arm, goddeloos zondaar die met de schuld en smet van al zijn zonden door de Middelaar tot God gaat, en die de aangeboden en voorgestelde Zaligmaker omhelst, om door Hem alle genade en heerlijkheid te ontvangen, en die gelovig op Zijn Woord vertrouwt, God meer eer toebrengt dan een engel door zijn volmaakte gehoorzaamheid doet of doen kan. Abraham gaf God de eer door zijn geloof, Rom. 4:20. Zo doet ieder arm zondaar, als hij door Christus tot God gaat, en op genade en op het bloed van het Nieuwe Testament alleen steunt, om vergeving, genezing en gelukzaligheid te ontvangen, Rom. 3:23-26.

Nooit kan een zondaar God meer eren of uitmuntender lof en heerlijkheid toebrengen dan door tot Hem te komen door de Zaligmaker Christus, om alle genade en heerlijkheid van Hem te ontvangen om Christus' wil. Een overtuigd zondaar staat verwonderd over de onmetelijkheid en onpeilbaarheid van de vrije genade van God, die in het evangelie voorgesteld wordt. Hij ziet de hoogte, diepte, lengte en breedte van de liefde van Christus, die alle kennis te boven gaat. In het beschouwen van die God zinkt hij aanbeddend neer en bouwt zijn ziel op God in Christus. Hij aanvaardt Gods liefde en genade, die in Christus aangeboden is en hij rust daarop. Zo krijgt God de Heere op een onbegrijpelijk hoge wijze de lof en de heerlijkheid van Zijn genade en liefde door zulk een ziel. Want God heeft alles door Christus zo uitgedacht in Zijn omgang met zondaren, dat alles zal strekken tot lof der heerlijkheid van Zijn genade, Ef. 1:6.

Hierin en hierdoor heeft God Zichzelf voor engelen en mensen op zeer bijzondere wijze heerlijk willen maken. Hij heeft gewild dat al de lof, roem, heerlijkheid en dienst, die Hij van iemand in deze wereld wil ontvangen, Hem toekomt op de weg van Zijn genade, liefde en wijsheid, door zondaren in Christus tot de heerlijkheid te brengen. In eeuwigheid zal Hem dan ook door engelen en mensen heerlijkheid en lof toegebracht worden. Daarom mogen en moeten alle gelovige zondaren met vrijmoedigheid in volle verzekering en vertrouwen des geloofs toegaan tot de troon der genade, omdat zij daar een grote Hogepriester hebben. Daar zullen zij barmhartigheid verkrijgen en daar zullen zij genade vinden om geholpen te worden ter bekwamer tijd, Hebr. 4:14, 16; 10:20, 22.

Als God op die levende door Hem uitgevonden weg aan de onwaardigste der zondaren alle genade geeft, zal Hij niet de minste eer verliezen. Zelfs Zijn rechtvaardigheid lijdt er niet in het minste onder, aangezien die door Christus in Zijn lijden meer verheerlijkt is, dan zij verheerlijkt kan worden in het lijden van al de verdoemden. Zijn vrije genade ontvangt zodoende uitnemende en grote eer. Want de zondige mens, hoewel hij al het goede uit genade en liefde in Christus ontvangt, heeft enkel schande en schaamte als hij in zichzelf aangemerkt wordt. Hij brengt niets dan zonde, ellende, verdorvenheid en onmacht tot alle goed met zich mee. Zo krijgt God alle eer van de zaligheid van de mens. Geen vlees kan hier roemen voor Zijn aangezicht. Alle roem is uitgesloten door de wet des geloofs, dat is door die gebaande weg, waarin alles door Christus uit genade ontvangen moet worden door het geloof, 1 Kor. 1:29, 31; Gal.

6:14; Rom. 3:26. Zondaren die zichzelf onderwerpen en buigen zijn aan de ene kant tevreden dat zij alle gerechtigheid, sterkte en heiligheid van God door Christus zullen ontvangen. Aan de andere kant zijn zij tevreden dat zij alle eer en roem alleen aan Hem zullen geven. Christus zegt: *Wendt u naar Mij toe, alle gij einden der aarde. Men zal van Mij zeggen: Gewisselijk, in de Heere zijn gerechtigheden en sterkte; tot Hem zal men komen, maar zij zullen beschaamd worden, allen die tegen Hem ontstoken zijn; maar in de Heere zullen gerechtvaardigd worden en zich beroemen het ganse zaad Israëls.*

Hierin is een kostelijke grond en een fundament om alle wankelbaarheid bij de verwachting van de volle zaligheid uit de ziel te bannen, nadat men in Christus de toevlucht tot God genomen heeft. Want hoe zou die zondaar zich niet ten volle verzekeren van een gewenste uitslag, die merkt en er helder van overtuigd wordt, dat de weg die hij tot zijn behoud en tot verkrijging van alle genade toegestemd en gekozen heeft, juist dezelfde weg is, die God tot Zijn hoogste eer uitgevonden en vastgesteld heeft? Daarom is het er ver vandaan dat God Zijn eer verliezen zal door hem op die weg te behouden en zalig te maken. Dit is de heimelijke vrees van een gelovige. Integendeel brengt Hij juist daardoor aan Zijn Naam de hoogste eer voor eeuwig toe door hem en anderen al de zonden te vergeven en alle genade en heerlijkheid door Christus te schenken. Dit wordt in het geloof naar Zijn Woord omhelsd. Wie onder de zondaren kan twijfelen of hij zalig zal worden, nu hij God toch zoveel eer kan toebrengen? Zelfs een engel in de hemel kan God niet zoveel eer toebrengen. Door het geloof en vertrouwen, naar Gods voorschrift in de Middelaar en door de Middelaar in God te vestigen en levendig te beoefenen, geeft een zondaar God de eer. Hoewel een zondaar niet bekwaam is om God buiten de Middelaar om de minste eer te geven. Derhalve mag een gelovige niet meer twijfelen. Hij moet integendeel in volle verzekering des geloofs wandelen en alle genade en zaligheid verwachten.

16. De zestiende grond tot volle vaststelling en geruststelling van een zondaar die Christus aangenomen heeft, ligt in de vele voorbeelden van allerlei zondaren, die door de weg van het evangelie en op het aannemen van de Middelaar zalig geworden zijn. Zij staan in de Heilige Schrift vermeld, opdat wij daaruit kunnen leren dat er geen zonden, geen trap van zonde, geen verzwarende omstandigheid bij de zonde, zelfs geen soort van of lang blijven in de zonde is, of er zijn er in de hemel, die zich daaraan schuldig gemaakt hebben.

Eén zonde sluit ik uit, namelijk de zonde tegen de Heilige Geest. De Heere heeft deze zonde in Zijn Woord uitdrukkelijk een zonde tot de dood genoemd, Matth. 12:31-32; Hebr. 6:5-6; 10:26-29; 1 Joh. 5:16. Geen wonder dat die, zonde uitgezonderd wordt, want deze zonde bestaat in het boosaardig en moedwillig verwerpen, versmaden, vertreden en haten van het enige middel ter behoudenis: Het dierbare bloed en het zoenoffer van Jezus Christus. Deze zonde gaat tegen de heldere en brede overtuiging in, die de Heilige Geest in die zondaar gewerkt heeft, betreffende de Goddelijke waarheid en de volkomen genoegzaamheid van dat middel en die weg van behoud. Iemand die deze zonde gedaan heeft, heeft of toont dan ook geen berouw daarover, maar blijft tot de dood toe halsstarrig en onwillig om door Christus behouden te worden.

Daarom kunnen degenen die Christus gewillig omhelzen en zich op Hem werpen, niet alleen geen aanstoot of twijfel hebben, maar zij kunnen als gelovigen daardoor des te meer verzekering nemen dat geen van hun zonden zo zijn dat zij daarvan geen vergeving zouden ontvangen. Deze zonde wordt alleen apart genoemd met de

bijvoeging dat alle andere zonden vergeven zullen worden: *Daarom zeg Ik u, alle zonde en lastering zal den mensen vergeven worden, maar de lastering tegen de Geest zal de mensen niet vergeven worden. En zo wie enig boord gesproken zal hebben tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden; maar zo wie tegen de Heilige Geest zal gesproken hebben, het zal hem niet vergeven worden, noch in deze eeuw, noch in de toekomst, Matth. 12:31-32.*

Maar laat ons de bijzondere voorbeelden van vergeving bezien.

- Over de gruwelijke verbondsbreking van Adam en Eva, en van de genade en zaligheid die zij op en door het geloof in het beloofde zaad ontvingen, is reeds bij de vierde grond van verzekering gesproken.
- Abraham, de vader der gelovigen, was voor zijn bekering een afgodendienaar. Hij is nochtans gerechtvaardigd door het geloof en hij werd een vriend van God en een erfgenaam der belofte, Jak. 2:23; Gal. 3:6-7; Rom. 4:3, 9:10, 12, 16; Gen. 15:6; Hebr. 11:9.
- Davids grote zonde in de zaak van Uria, de Hethiet, tegen de oprechtheid die hij verder in al zijn wegen getoond had, is allen bekend, 1 Kon. 15:5; 22:1-4, 6. Hij stierf nochtans in vrede. Hij triomfeerde door de hoop van de eeuwige rust. Hij vertrouwde op het eeuwig verbond der genade, dat in alles wel geordineerd en bewaard is. Hij verklaarde dat daarin al zijn heil en al zijn lust was. Hoewel zijn huis alzo niet is bij God en hoewel Hij het nog niet doet uitspruiten, 2 Sam. 23:5.
- Manasse heeft zonde op zonde gehoopt. God heeft Zich nochtans op zijn diepe verootmoediging laten verbidden. Hij is ons in de Schrift voorgesteld en nagelaten als een voorbeeld van evangelische liefde en barmhartigheid van God, 2 Kron. 33:11-13.
- De zondares had vele en zware zonden, nochtans zijn ze haar allen vergeven. Daarom had zij veel lief, Lukas 7:37, 47.
- De gelijkenis van de verloren zoon laat zien hoe wonderlijk teder zijn Vader tegen hem was bij zijn terugkomst, Lukas 15. Deze gelijkenis heeft de Heere Jezus uitsluitend uitgesproken om aan te tonen hoe onfeilbaar de snoodste zondaren barmhartigheid en genade zullen vinden, als zij met zelfveroordeling zich tot God in Christus wenden.
- Petrus zondigde verschrikkelijk door zijn Heere en Meester driemaal te verloochenen, zelfs met een eed en met vervloeking van zichzelf. Toch hield zijn geloof niet op. Hij heeft God verheerlijkt in zijn dood en legde met vrede en troost zijn tabernakel af, Joh. 21:19; 2 Petrus 1:14.
- De ene moordenaar die met Christus gekruisigd werd, kreeg op het laatst van zijn leven genade. Hij geloofde in Christus en zo kwam hij met Hem naar Zijn Woord in het hemelse paradijs, Lukas 23:29-43.
- De Joden die uit boosaardigheid en nijdigheid hun handen gewassen hadden in het onschuldig bloed van de Heere Jezus, doodden en kruisigden de Vorst des levens. Zij hadden de heilige en rechtvaardige verloochend. Zij begeerden dat iemand die een doodslager was, geschonken zou worden. En deze Joden zijn niet uitgesloten van de evangelische barmhartigheid en liefde. Zij zijn aangenomen en zalig geworden toen zij Jezus gaarne aannamen en geloofden, Hand. 2:36-37, 41, 44, 46; 4:4. God zond Christus zelfs eerst tot hen, opdat Hij hen daarin zegenen zou, dat Hij een iegelijk van hen van hun boosheden zou afkeren, Hand. 3:26.
- De stokbewaarder die Paulus en Silas zo hard behandelde, vroeg: *Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?* Hij kreeg ten antwoord: *Geloof in de Heere Jezus en*

gij zult zalig worden, gij en uw huis. Hij nam Jezus aan en verheugde zich dat hij met al zijn huis aan God gelovig geworden was, Hand. 16:27, 29-34.

- Ook van verschillende soorten grote zondaren te Korinthe wordt verteld dat zij barmhartigheid op hun geloof verkregen hebben: *Of weet gij niet dat de onrechtvaardigen het Koninkrijk Gods niet zullen beërven? Dwaalt niet; noch hoereerders, noch afgodendienaars, noch overspelers, noch ontuchtigen, noch die bij mannen liggen, noch dieven, noch gierigaards, geen lasteraars, geen rovers zullen het Koninkrijk Gods beërven. En dit waart gij sommigen; maar gij zijt afgewassen, maar gij zijt geheiligd, maar gij zijt gerechtvaardigd in de Naam van de Heere Jezus en door de Geest onzes Gods,* 1 Kor. 6:9-11. De hel kan nauwelijks in zo weinig woorden een zwarter register leveren. Nochtans zijn sommigen van die zondaren van ieder soort of van verschillende soorten, door het geloof in Christus' Naam gerechtvaardigd en daarop geheiligd door de Geest. Zo zijn zij zalig geworden.
- Bovenal is het voorbeeld van Paulus opmerkelijk. Hoe groot zondaar hij was, is te lezen in 1 Tim. 1:12-16 en Hand. 26:9-12. Hij noemt zichzelf de voornaamste van zondaren en hij telt zijn zonden op: *Ik meende waarlijk bij mijzelf, dat ik tegen de Naam van Jezus van Nazareth vele wederpartijdige dingen moest doen.* Hij was tevoren een godslasteraar, een vervolger en een verdrukker. Maar hem is grote barmhartigheid geschied. En omdat hem zo grote barmhartigheid geschied is, heeft hij veel liefgehad en veel gearbeid in Gods Koninkrijk. Zijn werk is zelfs voor alle eeuwen en voor alle mensenkinderen. Geslacht na geslacht put uit de rijkdom die hij door God in zijn brieven neergelegd heeft. Merk ook op welk een genade hem geschied is, welke ervaringen hij op zijn levensweg ondervonden heeft. Eerst somt hij in 2 Kor. 11:23-28 alles op wat hij om de naam en de zaak des Heeren te verduren gehad heeft. In 2 Kor. 12:15 gaat hij als volgt verder: *Te roemen is mij waarlijk niet oorbaar; want ik zal komen tot gezichten en openbaringen des Heeren. Ik ken een mens in Christus, voor veertienjaren (of het geschied zij in het lichaam, weet ik niet, of buiten het lichaam, weet ik niet, God weet het) dat de zodanige is opgetrokken geweest in de derde hemel; en ik ken een zodanig mens (of het in het lichaam of buiten het lichaam geschied zij, weet ik niet, God weet het) dat hij opgetrokken is geweest in het paradijs, en gehoord heeft onuitsprekelijke woorden, die het een mens niet geoorloofd is te spreken. Van de zodanige zal ik roemen, doch van mijzelf zal ik niet roemen dan in mijn zwakheden.* Bij al die heerlijke ervaringen voelde hij echter steeds duidelijker dat hij hier geen blijvende stad had. Hij had overvloediger gearbeid dan alle andere apostelen en daarom verlangde hij zeer naar de rust, die weggelegd is voor het volk van God. Daarop neemt hij de juichtoon op de lippen. Elk gelovig kind van God zegt hem na: *Want het leven is mij Christus en het sterven is gewin. Maar of te leven in het vlees, hetzelfde mij oorbaar zij, en wat ik verkiezen zal weet ik niet. Want ik word van deze twee gedrongen, hebbende begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn, want dat is zeer verre het beste,* Fil. 1:21-23. *De tijd van mijn ontbinding is aanstaande. Ik heb het geloof behouden; voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in die dag geven zal en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning liefgehad hebben,* 2 Tim. 4:6-8.

Wij hebben een wolk van getuigen rondom ons, die eens even schuldig, onrein, gruwelijk, doemwaardig, machteloos en verloren waren als zij die na hen gekomen zijn. Nochtans hebben zij in geloof geleefd. Na hun sterven staan zij nu heerlijk en

met witte klederen voor de troon. Zij triomferen en roemen de vrije genade van God, die hen door Christus gekocht en verlost heeft uit alle andere mensen en hen gemaakt heeft tot koningen en priesters voor God de Allerhoogste. Daarom heeft ieder gelovig zondaar een vaste en onwankelbare grond van volle verzekering van hoop. Hij mag er niet aan twijfelen dat genade en heerlijkheid hem zullen volgen. Hij heeft immers tot dezelfde Medicijnmeester, Heiland, Vredevorst en Zaligmaker zijn toevlucht genomen. Hij is immers met welgevallen tot Hem gekomen. Tot die Zaligmaker zijn zoveel duizenden zondaren van allerlei soort gevluht. Nu zijn zij allen in de heerlijkheid opgenomen. Zij eten nu van de boom des levens, die in het paradijs van God is. Zij zijn bekleed met witte klederen. Zij zitten nu met Christus op Zijn troon. Zij zijn door Hem gemaakt tot pilaren in de tempel van Zijn God. Zij zullen er nooit meer uitgaan. Zij zullen voor de troon van God blijven en Hem dag en nacht in Zijn tempel dienen. *Hij Die op de troon zit, zal hen overschaduwen. Het Lam Dat in het midden van de troon zit, zal hen weiden. Hij zal hun Leidsman zijn tot de levende fontein der wateren.* Amen, ja amen.

Ziet, mijn vrienden en geliefde broeders, de gronden van volle verzekering. Hierop mag en moet u uzelf verzekeren dat alle genade tot troost en heiligmaking en de eeuwige zaligheid u geschonken zal worden, als u volgens de eis en de aanbidding van het evangelie Christus omhelsd hebt en tot Hem de toevlucht genomen hebt. Daarom zult u nu de kracht en de zoetheid van het woord van de apostel Johannes verstaan en dat op uw hart dragen: *Die in de Zoon van God gelooft, heeft het getuigenis in zichzelf*, 1 Joh. 5:10. Dat is: Het geloof in Christus geeft aan de ziel het verzekerd getuigenis dat hij in de staat van genade is en dat alle zegeningen voor dit en het toekomstige leven zullen volgen. Dit zijn de gronden van verzekering waarop ik mijn ziel in leven en sterven neer wens te leggen. Ik verwacht dat alle dierbare beloften in het genadeverbond aan mij volbracht zullen worden.

Deze gronden heb ik u uit de Heilige Schrift voorgesteld, opdat u met vaste troost en vrede uw loop voleindigen zult, opdat u van kracht tot kracht in heiligmaking en vruchtbaarheid van alle goede werken tot verheerlijking van Gods genade en stichting van uw naaste voortgaat.

Leg deze gronden van verzekering bij *de dertig kenmerken van inwendige genade*, die ik u voorgesteld heb in het door mij vertaalde boek: *De laatste brieven van Mr. Samuël Rutherford*. Onderzoek u daaraan. Leest er niet oppervlakkig overheen. Toetst bij elk kenmerk of u de kracht daarvan tot verzekering in uw hart hebt. Merkt op hetgeen ik zeg, maar de Heere geve u verstand in alle dingen. *Deze dingen heb ik u geschreven, u die gelooft in de Naam van de Zoon van God, opdat u weet, dat u het eeuwige leven hebt, en opdat uw blijdschap zo vervuld zij. Ook opdat u gelooft in de Naam van de Zoon van God*, 1 Joh. 1:4; 5:13; 2 Tim. 2:7.

IV. TWINTIG WAARSCHUWENDE BESTURINGEN

Tenslotte kom ik tot waarschuwendes besturingen. Ik zal ze erbij voegen om hinderpalen te voorkomen en weg te nemen. Deze hinderpalen plegen de gelovigen op te houden en te verhinderen, dat zij tot volle verzekering komen en daarin wandelen.

1. Ten eerste. *Acht de daad van het geloof niet een klein deel van uw plicht en van uw heiligmaking en gehoorzaamheid.*

Geloven in de Heere Jezus en het evangelie gewillig aannemen is de grote, zelfs de grootste, plicht van gehoorzaamheid. Dat is het werk dat God bijzonder behaagt en waardoor Hij het meest verheerlijkt wordt. Daarin komt u zelf het meest met de wil van God overeen. Johannes zegt: Zo wat wij bidden, ontvangen wij van Hem, dewijl wij Zijn geboden bewaren en doen hetgeen behaaglijk is voor Hem. Wat zijn die geboden, waarvan het onderhouden God zo behaagt, dat wij alles ontvangen wat wij bidden? Dat zegt Johannes even verder: *En dit is het gebod, dat wij geloven in de Naam van Zijn Zoon Jezus Christus en elkaar liefhebben, gelijk Hij ons een gebod gegeven heeft*, 1 Joh. 3:22-23. Merkt op: *Dit is Zijn gebod*; te geloven in Christus, en dit is Zijn gebod; elkaar lief te hebben. Dit is het kort begrip van al onze gehoorzaamheid. Aan deze twee geboden hangt alles wat wij voor God en onze naaste te doen hebben. Al onze gehoorzaamheid is een gehoorzaamheid van het geloof Wij hebben door Christus genade ontvangen tot gehoorzaamheid des geloofs voor Zijn Naam, Rom. 1:5. De Joden vroegen eens aan Christus: *Wat zullen wij doen, opdat wij de werken Gods mogen werken?* Dat is: Door welk werk zullen wij God het best behagen? Christus gaf dit opmerkelijke antwoord: *Dit is het werk Gods, dat gij gelooft in Hem, Die Hij gezonden heeft*, Joh. 6:28-29. Hij wil zeggen dat men daarmee God het meest behagen kan. Dit is het bijzondere werk dat u te betrachten hebt. Daarom gaven Paulus en Silas aan de stokbewaarder geen andere last of gebod dan: *Geloof in de Heere Jezus Christus en gij zult zalig worden, gij en uw huis*, op zijn vraag: *Wat moet ik doen opdat ik zalig worde?* Hand. 16:30-31. Paulus drukt zijn gehele godzaligheid en gehoorzaamheid met dit ene woord uit: *Hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons Gods*, Gal. 2:20.

Daarom moet u zich ervoor wachten om andere plichten hoger te stellen dan het beoefenen van het geloof. Geloven is de eerste, tweede en derde plicht. Het is een groot en zeer wenselijk deel van de heiligmaking. Behalve dat is het voor alle andere het eigen middel en de weg om genade, sap en leven te trekken en te zuigen uit Christus, Die de gewenste wortel is, tot alle vruchtbaarheid in woorden en werken, Joh. 15:4-5. Door het geloof wordt het hart gereinigd, Hand. 15:1. Het geloof werkt door de liefde, Gal. 5:6. Het heeft velen lange tijd mistroostig en onvruchtbaar gehouden, omdat zij niet wisten dat het geloof het grote onderdeel van hun heiligheid en het voornaamste en gezegendste middel is om veel te ontvangen en veel te doen tot eer van Gods Naam. Ik mag u zeggen dat het geloof veel te beoefenen de gehele godzaligheid is: *Gelijk gij dan Christus Jezus de Heere hebt aangenomen, wandelt also in Hem*, Kol. 2:6-7. Dat is: zoals u geloofd hebt in Christus, gelooft steeds zo in Hem. Paulus voegt erbij: *Geworteld en opgebouwd in Hem, en bevestigd in het geloof, overvloedig zijnde in hetzelfde met dankzegging.*

2. Ten tweede. *Zie toe dat het u niet merkbaar aan historisch geloof aangaande de Schrift als het onfeilbare Woord van God ontbreekt.*

Het is duidelijk te bemerken dat de zwakheid en gebrekkigheid van de troostrijke verzekering en triomfering van het zaligmakende geloof vaak voortkomt uit de zwakheid van het historisch geloof. Hoewel daarover door velen niet geklaagd wordt, is het toch dikwijls de grote oorzaak en bron van hun twijfel. Zij merken dit niet, zolang zij niet door lasterlijke ingeworpen gedachten aangaande het Woord gekweld worden. Toch ligt daarin veelal het gebrek. Er is in de wortel en grond van het hart een boos atheïstisch ongelooft en twijfel of dat beschreven Woord van God wel ingegeven is en aller aanneming en geloof waard is. Dat heeft een boze en vergiftigende invloed in en bij de beoefening en toepassing van het zaligmakende geloof en van de blijdschap en roem die daaruit voortvloeit. Let hier dan goed op.

Het historisch geloof van de geopenbaarde waarheden in het Woord is de grond om dat geloof te beoefenen. Daardoor krijgt men deel aan alle evangelische weldaden en zegeningen. Daardoor verblijdt men zich in de verwachting van genade en heerlijkheid. Hoewel u misschien niet voelt dat uw historisch geloof in de Schrift zwak is, neem toch de raad aan dat u regelmatig twee dingen moet doen tot uw bevestiging in het geloof.

Ten eerste. Bid de Heere veel en zeer ernstig dat Hij door Zijn Geest uw geloof in Zijn Woord versterke en vermeerde, zodat u niet ten diepste enige twijfel hebt dat dit Woord de waarheid is. Het is de Geest die deze verzekering moet en zal werken. Die Geest moet door Zijn licht en kracht aan onze geest getuigen dat deze hele Schrift Goddelijk en door God ingegeven is. De heilige mannen Gods, door de Geest van God gedreven zijnde, hebben de Schrift geschreven. Dat Woord is zeer vast en zeker, zelfs vaster dan hemel en aarde. De Geest is het Die getuigt, dat de Geest, Die in het Woord spreekt, de waarheid is, 1 Joh. 5:6; 2 Tim. 3:16; 2 Petrus 1:19-28 Psalm 19:8; 93:5; 119:98; Lukas 16:17; Matth. 5:18.

Ten tweede. Arbeid dikwijls om de kenmerken en karakters van Goddelijkheid te zien, die tot onze verzekering dienen onder de hulp en medewerking van de Geest, zoals:

1. Dat in Gods Woord zulke heldere ontdekkingen van God zijn. Meer dan in alle schepselen. Meer dan die de rede en de natuur uit kunnen vinden. En dat dit het voornaamste doel van dit boek is, om God te eren en Hem zo lof te geven.
2. Dat daarin zulke hoge verborgenheden geopenbaard worden, die geen sterfelijk mens, al had hij ook de meest verlichte rede en het grootste verstand, uit had kunnen vinden. Denk aan de Drie-eenheid van de Goddelijke Personen in één natuur en wezen van God; de personele vereniging van de twee naturen van God en mens in de Persoon van Christus; de verborgen vereniging tussen Christus en Zijn leden, de gelovigen.
3. Dat in de Schrift zulke grote wijsheid blijkt en openbaar wordt. In het bijzonder in de wonderlijke uitvinding van Gods wijsheid in de verlossing van de mens en de zaligheid door Jezus Christus, die daarin bekend gemaakt wordt.
4. Dat in de Schrift zulk een verscheidenheid en heiligheid is, dat ze gelijk is aan zilver of goud, gelouterd zevenmaal, zodat er geen schuim meer is, Psalm 12:7; 119:140. De Schrift is vol bevelen en regels van heiligheid en voorzien met kostelijke voorbeelden van heiligheid. Ze is vol geboden, die niet alleen dienen tot vergeving der zonden, maar die ook dienen tot onderbrenging en doding van zonden, en tot verandering, vernieuwing en wederbaring van de ziel naar Gods beeld in kennis, gerechtigheid en ware heiligheid.

5. Dit beschreven Woord is wonderlijk krachtigdadig bevonden. Nog steeds wordt door dit Woord ervaren dat het vergezeld is van de achtervolgende kracht van Gods Geest, die van de hemel komt, 1 Petrus 1:12; 1 Thess. 1:5; 2:13. Hierdoor is een groot deel van de wereld in korte tijd tot gehoorzaamheid van dat Woord ten onder gebracht. Duizenden Joden werden door één of twee preken bekeerd, Hand. 2:41; 4:4. Duizenden heidenen, afgodische mensen, zijn zonder vleselijke wapens tot de gehoorzaamheid van Christus gebracht. Terwijl tot dat werk slechts weinig mensen gebruikt werden. Bovendien mensen die niet in hoge achting stonden, maar veeleer veracht waren in de ogen van hen bij wie zij kwamen preken. Zij gebruikten ook geen menselijke geleerdheid en wijsheid in hun preken, maar zij verklaarden dit beschreven getuigenis van God in veel eenvoudigheid. Niet in uitnemendheid van woorden of van wijsheid, noch in beweeglijke woorden der menselijke wijsheid, opdat het geloof in de kracht van God zou zijn en niet in de wijsheid van mensen, 1 Kor. 2:1, 4-5. De leer die zij preekten, was nieuw voor de wereld. Deze leer wierp de oude religie en godsdienst, waarin zij opgevoed waren, neer. Het wees hun een vreemde leer aan boven hun verstand. Bovendien ging dit vergezeld van geboden en regels, die strijdig zijn met de neigingen van de natuur; zelfverloochening, kruisiging van het vlees met zijn bewegingen tot lijdzaamheid, verlaten van alles om Christus' wil, treuren en wenen over de zonde. Er was grote tegenstand tegen deze schriftuurlijke leer. De duivel verwekte instrumenten tegen Gods Woord. De machten van aarde en hel waren ertegen. Vele groten stonden ertegen op, zoals filosofen, geleerde Joden en heidenen. Ieders hart is er van nature tegen. Toch zijn echter vele volken tot buiging en gehoorzaamheid aan het Woord gebracht, zoals ook tot op vandaag de wonderlijke krachtigheid daarvan gezien en ondervonden wordt. Het Woord doorzoekt het hart als een licht tot in de diepste hoeken en het overtuigt krachtig van zonden, Hebr. 4:12; 1 Kor. 14:14-15. Het werkt bekering en wedergeboorte, het breekt stenen harten, hardnekkige moedwilligen, het vergeestelijkt de genegenheden en brengt de sterkste lusten ten onder, 1 Petrus 1:23; Jak. 1:18. Waar de eerste genade gewerkt is, dient datzelfde Woord krachtig tot wasdom en verdere opbouw, tot overwinning van aanvechtingen en tot vertroosting en verblijding van benauwde zielen, Hand. 20:32; 1 Petrus 2:2; Psalm 119.
6. Daarin zijn zoveel toekomstige dingen voorzeggd, die van duizend toevalligheden afhingen, die toch zeer nauwkeurig uitgekomen zijn. Dit bevestigt de Goddelijkheid van dat Woord, Jesaja 41:21-23, 26, 29. Vergelijk de voorzeggingen van Gen. 15:13-14 met Ex. 12, Jer. 25:12, vergelijk Jesaja 45:12 met Ezech. 1 en 2 en vergelijk 1 Kon. 13:2 met 2 Kon. 23:17. De vervulling van deze profetieën is duidelijk. Vooral de vele voorzeggingen betreffende de Messias, Zijn geboorte, leven en dood en de vervulling hiervan in de Evangelieën zijn opmerkelijk. Ook de verwoesting van de tempel en van Jeruzalem, die door David en vooral door Christus voorzeggd was, is nog tijdens het geslacht waaronder Christus leefde uitgekomen.
7. Er zijn vele wonderen tot bevestiging van het Woord geschied, zowel in het Oude als in het Nieuwe Testament, voornamelijk door Christus en Zijn discipelen. Ze zijn voor de ogen van vele getuigen gedaan. Daaronder waren ook vijanden. Deze heldere bewijzen van de Goddelijkheid van de Schrift moet u dikwijls overwegen, om zo het historisch geloof van de geopenbaarde waarheden des te dieper in uw ziel bevestigd te krijgen. Ik weet niet of er wel iemand is die hierin geen versterking nodig heeft.

3. Ten derde. *Wacht u ervoor dat u omtrent de weg der zaligheid en omtrent de aanmatiging van uw deel aan het geopenbaarde evangelie uw verstand teveel plaats geeft, in plaats van door het geloof zuiver te werk te gaan.*

Dit verhindert de verzekering en troostelijke verwachting van velen. Zij raadplegen hun verstand teveel, alsof zij vlees en bloed vroegen of het waarschijnlijk was, dat die geopenbaarde weg in het Woord ons alleen zeker zou kunnen behouden. Alsof het verstand de regel of het richtsnoer kan zijn om daarnaar te oordelen. Wees tegen twee dingen gewaarschuwd:

1. Het menselijk verstand kan de weg van zaligheid voor zondaren niet vinden. Wanneer de weg van het Woord aan het verstand geopenbaard wordt, vindt het verstand dat zulk een groot wonder en zulk een verborgenheid, dat het verstomd wordt en het zelfs voor dwaasheid rekent, 1 Kor. 1:23. Het paslood van het verstand schiet oneindig te kort om de diepte van de liefde van de Vader, het bloed van de Zoon en de beloften van het evangelie te peilen. Zelfs de engelen konden de weg niet bedenken, waardoor zondige mensen tot zaligheid gebracht zouden worden. En toen de door God uitgevonden weg aan hen geopenbaard werd, hebben zij er een veelvuldige wijsheid in gezien. Zij aanbaden God. Maar het blijft voor hen een oneindige diepte. Daarom moet Gods Woord en openbaring of Gods getuigenis alleen de grond van onze aanneming, toestemming en ons vertrouwen van deze weg zijn.
2. Het verstand moet ook niet het vonnis vellen of u ook werkelijk tot de bezitting van alle zegeningen zult komen en door God aangenomen en gezaligd zult worden, als u Christus omhelst en tot Hem vlucht, om door Hem tot de Vader te komen. Onze gedachten en inbeeldingen kunnen niet zover reiken om daarover naar het evangelie te oordelen. Als wij een recht gezicht van onze zondigheid, onwaardigheid, onnuttigheid, machteloosheid en vloekwaardigheid hebben en ernstige gedachten betreffende God en Zijn rechtvaardigheid hebben, zouden wij het tegendeel oordelen. Gods wegen en gedachten in het vergeven van zonden zijn zo hoog boven de onze, als de hemel is boven de aarde. Hoewel het verstand in al onze verstandige daden een instrument is, moet u toch uw geloof laten oordelen over het een en het ander. Uw geloof heeft te spreken naar Gods getuigenis en vonnis; omdat Hij zo getuigt en vonnist. God zegt dat Hij door die weg ieder wil behouden, die tot Hem komt. Laat uw geloof *Amen* zeggen en het toepassen op andere zondaren en op uzelf, zonder te luisteren naar de stem van het verstand. Wij mogen ons alleen bewust zijn van hetgeen het Woord vereist in degenen die uit enkel genade door de hand van de Middelaar behouden zullen worden, namelijk een levend geloof. Het geloof zal dadelijk een vonnis uitspreken en de onzienlijke dingen tegenwoordig stellen.

4. Ten vierde. *Denk niet dat de verzekering dat u in de staat van zaligheid bent direct volgt als u enig teken in uzelf vindt, waarvan u weet dat de Schrift daarop de zaligheid verzekert en toezegt.*

Er kunnen vele dingen zijn, die de ziel dan alsnog doen schudden, zodat u de geruststelling voor uzelf niet kunt en durft te maken, zoals:

1. Omdat de zaak, die u voor uzelf wilt besluiten, zo groot is in zichzelf en in uw achting, dat u ervoor zult beven om de toe-eigening te doen. De zaak is te groot en te goed om zich deze maar aan te matigen. Dit maakt dat sommigen het besluit tot verzekering niet maken. Het is voor hen zulk een grote zaak, dat God hun God zou zijn, dat Hij hen van eeuwigheid liefgehad heeft, dat Hij hen tot Zijn kinderen aangenomen heeft, dat Hij hen brengt tot de volle bezitting van de heerlijkheid, in

onderscheid van zoveel andere mensen, dat zij het besluit niet durven trekken. Zij laten het staan en verwonderen zich over de oneindige grootheid van die begeerde dingen. Zo was het met de oude Jakob toen hij zijn zonen hoorde zeggen: *Jozef leeft nog, hij is regeerder van gans Egypteland*. Hij kon zijn zonen niet geloven, maar zijn hart bezweek. De tijding was te groot en te goed, Gen. 45:26.

2. Omdat er zoveel vrees in uw hart is, wegens de bedrieglijkheid van uw zondig hart. U hebt dat zo dikwijls ervaren en de Schrift spreekt er zo nadrukkelijk van, Jer. 17:9. Velen hebben zich jammerlijk bedrogen. U zou vrezen dat u zich zou bedriegen en zo zal het besluit opgehouden worden.
3. Omdat u zo opgehouden kunt worden, omdat u andere dingen, die ook wezenlijk zijn voor een christen, niet zo ervaart. U maakt hieruit een argument tegen uzelf en tegen het maken van een troostrijk besluit: *als dit kenmerk van geloof in de Middelaar of van de liefde tot de vromen oprecht was in mij, zou ook dat en dat in mij zijn, maar dat vind ik niet en daarom vrees ik, dat het met mij bedrog is*.
4. Omdat u weet dat velen uit een of ander kenmerk het goede voor zichzelf besloten hebben, terwijl ze uiteindelijk onbegenadigd waren. U zult geneigd zijn om te denken: Als ik het besluit ook voor mij maakte uit dit of dat kenmerk en ik zou me vergissen, wat zou ik dan in een ellendige toestand zijn. Daarom komt u nog niet tot een verzekerd besluit voor uw genadestaat.
5. Omdat de Geest Zich om verscheidene redenen en tot verschillende doeleinden zo inhoudt en geen hulp geeft, zodat het voor een ziel onmogelijk schijnt om het besluit voor zichzelf te maken. Dit moet goed opgemerkt worden, opdat men niet teveel verwachting van de natuurlijke bekwaamheden van het verstand zou hebben. Men moet meer afhankelijk zijn van de Heilige Geest en men moet in alles zijn oprechtheid trachten te vertonen. De apostel Johannes toont immers duidelijk aan dat niet allen die Christus door het geloof deelachtig zijn en in Hem zijn, weten dat zij Hem deelachtig zijn en dat zij eeuwig zalig zullen worden. Hij zegt in 1 Joh. 5:13: *Deze dingen heb ik u geschreven, die gelooft in de Naam van de Zoon van God, opdat gij weet dat gij het eeuwige leven hebt*. Daarmee laat hij blijken, dat veel waar begenadigden, velen die waarlijk in de Naam van Jezus geloven en die zelfs weten dat zij in Zijn Naam geloven, toch niet verzekerd zijn en niet tot volle gerustheid weten dat zij recht en deel aan het eeuwige leven hebben, totdat het hun ten volle verzekerd wordt. Want Johannes zegt: *Ik heb deze dingen geschreven, die gelooft in Christus' Naam, opdat gij weet dat gij het eeuwige leven hebt*. Hij voegt erbij: *En opdat gij gelooft in de Naam van de Zoon van God*. Dat is: Opdat gij in de toekomst meer gelooft en steeds gelooft in het vrijmoedig leven uit en steunen op Christus tot de dood toe.

5. Ten vijfde. *Vergeet niet de hulp van Gods Geest in te roepen en ootmoedig te verzoeken*.

Velen blijven onverzekerd en in onvrede, omdat zij alleen maar werkzaam zijn om in zichzelf kenmerken te vinden die tot hun verzekering zouden kunnen dienen. Zij verzuimen de Geest van God in dit werk behoorlijk te erkennen. Zij roepen Zijn bestraling niet vurig in over hun ziel. Dit is een smaad die de Heilige Geest in Zijn ambt als Trooster ontvangt. Zo gaan sommigen naar de predikanten, en zij verwachten dat zij door hen de troostvolle verzekering van hun eigen zielstoestand zullen ontvangen. Zij bidden niet ernstig dat Gods Geest Zijn hulp en zegel zal geven. Zij mogen het middel wel gebruiken, het is zelfs hun plicht om dat te doen. Maar zij moeten afhankelijk zijn van Gods Geest en naar Hem opzien en tot Hem zuchten om licht en helderheid. Gods Geest zal ons doen weten de dingen die ons van God

geschonken zijn, 1 Kor. 2:12. De Geest moet het hart bevredigen en vertroosten. Zonder Zijn hulp kan dit niet bewerkt worden. Als Hij stilt, wie zal dan beroeren? *Als Hij het aangezicht verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen?* Job 34:29. *Het is de Geest Die ons verzegelt, nadat wij geloofd hebben,* Ef. 1:13. *Het is de Geest, Die met onze geest getuigt, dat wij kinderen Gods zijn,* Rom. 8:16.

U dient hierbij wel op te merken en te verstaan dat de Geest op twee manieren tot onze verzekering werkt:

1. Door een gewone bijstand en hulp. Hij doet het geweten van een gelovige getuigen en kennismaken van het inwendige genadewerk. Hij helpt de ziel om een besluit van de welstand van de ziel te maken uit hetgeen waarvan het geweten zich bewust is en waarover de Schrift een zaligspreking laat horen. Zo kan een gelovige door gewone medewerking van de Geest de eigen werkingen en uitgangen van het zaligmakende geloof, de werkingen van liefde tot de vromen en dergelijke in zichzelf vinden. Door de gewone werking van de Geest kan hij een besluit tot zijn verzekering maken en met die verzekering tot in lengte van dagen leven, als hij tenminste in zijn wandel een goed geweten houdt. Zo laat de apostel weten dat men zijn hart voor Gods aangezicht kan verzekeren en kennen dat men in de waarheid is, door het liefhebben van de broeders met de daad en in waarheid, 1 Joh. 3:18-19. Als ons hart ons niet veroordeelt van onoprechtheid in onze wandel, hebben wij vrijmoedigheid tot God, 1 Joh. 3:21. Paulus zegt dat het getuigenis van zijn geweten zijn blijdschap en roem was, omdat hij in de eenvoudigheid en oprechtheid Gods wandelde, 2 Kor. 1:12. Daarom zeg ik dat een mens verzekerd kan zijn van zijn geestelijke welstand, van zijn genade en kindschap door het getuigenis van zijn eigen geest of geweten, door een gewone invloed en medewerking van Gods Geest.
2. De Geest werkt tot onze verzekering ook door een buitengewone invloed en hulp. Dit doet Hij door in onze ziel een bijzondere verlichting te zenden, waardoor de genade die in onze ziel is duidelijk ware genade blijkt te zijn. De Geest brengt een ongewoon Goddelijk licht, dat onze genade bestraalt. Dit maakt onze genade duidelijk zichtbaar aan ons verstand. Dit is het dat de apostel uitdrukt en te kennen geeft in die bekende, maar door velen onbegrepen woorden: *De Geest der aanne- ming tot kinderen getuigt met onze geest dat wij kinderen Gods zijn,* Rom. 8:16. Onze geest of ons geweten getuigt ons kindschap als volgt: Het getuigt dat die zaligmakende genade in het hart gevonden wordt. Hetzelfde getuigt de Geest van God, namelijk door meer licht op die genade te doen schijnen. Zo doet Hij ons weten de dingen die ons door God geschonken zijn, 1 Kor. 2:12. Zo zijn er twee getuigen van dezelfde zaak. Dan wordt het volle verzekering, omdat de verzekering van ons geweten door een gewone invloed van de Geest niet zo volkomen en zo krachtig troostvol is. Daarom zeg ik: Onteert Gods Geest niet door Zijn invloed, getuigenis en verlichting niet te verzoeken. Ambtshalve, als Trooster van gelovigen, zal Hij de verzekering en vertroosting voortbrengen. Hij wil er echter om gebeden worden, opdat Hij het doet, Ez. 36:27, 37. De nalatigheid van sommigen is hierin zeer groot. Daarom is deze waarschuwing nodig.

6. Ten zesde. *Wacht u ervoor om te denken, zelfs om enig vermoeden in uw hart te koesteren, dat Christus niet aan allen aangeboden wordt, maar alleen aan degenen die zulk een diep inzicht in en gevoel hebben van hun gebrek, wat alleen aan de begenadigden door Gods Geest gegeven wordt.*

Christus wordt aan allen, die het evangelie horen, vrij aangeboden. De nodiging is vrij voor allen. Al wie wil, laat die komen. Heeft hij maar een wil, hij zij dan wie hij is, hij zal aangenomen en verwelkomd worden, Jesaja 55:1; Openb. 22:17; Joh. 6:37. Het is waar dat er niemand is die Christus aanneemt en omhelst, zoals het evangelie Hem voorstelt, of hij heeft een waar geestelijk gezicht en enigermate een waarachtig gevoel, dat hij Christus mist en dat hij Hem volstrekt nodig heeft. De Geest van God werkt dat geestelijk gezicht in de ziel door de aanbieding van Jezus Christus. Het is echter onwaar dat Christus alleen aangeboden wordt aan degenen die zulk een gezicht en gevoel vooraf hebben. Het is het werk en het ambt van Christus om de ogen van de blinden te openen en hun het gezicht te geven, Jesaja 42:7; Openb. 3:18. Daarom worden degenen die dat licht missen tot Christus genodigd. De oorzaak dat vele zielen zich inhouden en hun wil tot Hem niet openbaar laten worden, is dat velen dit niet juist verstaan. Zo laten zij die geloofsbeoefening na, die van ieder in het evangelie geëist wordt.

7. Ten zevende. Verwerpt de mening en inbeelding, dat u eerst in uw ziel een heilige gewilligheid, neiging of volvaardigheid moet zien en vinden om van alle zonden te scheiden, een uitwerpen van de beginselen van verdorvenheid, een bidden en smeken tot God, voordat u in Christus zou geloven en het genadeverbond tot zaligheid aan zou nemen, verwachtende dat God u in Christus genadig zal bezoeken en zegenen met Zijn zegeningen.

Daaruit zou volgen dat men enig bewijs of bijzondere vrucht en uitwerking van Gods gunst ontvangen moest hebben, voordat men tot de beloften en het verbond komt, aangezien God buiten het genadeverbond geen gunstbewijzen geeft. Dan zou er zelfs genade tot de ziel gekomen zijn, eer de ziel in Christus ingeënt is. De invloeden van leven en van genade zouden in de ziel komen, voordat de ziel Christus Zelf aanneemt. De ziel zou vruchten dragen en een goede boom zijn voordat zij met Christus verenigd is en een goede boom wordt. Dit is uitdrukkelijk tegen de Schrift, Joh. 15:4-5; Matth. 7:18; 12:33, 35. Dan zou men ook kunnen zien dat men dadelijk door God bemind is en in Zijn vriendschap staat, voordat men de Heere Jezus Christus aanneemt om verzoening en vereniging met God voor ons te maken. Nee, u moet in Christus geloven, ook al ziet u geen werkingen van Gods genade in uw ziel. De belangrijke grond van het geloof is het Woord van God. Zo was Abrahams geloof gebouwd op Gods Woord, Rom. 4:20-21. Het is niet nodig dat u in uw ziel eerst enige werkingen van goede genegenheid vindt om te geloven. De Heere roept u en nodigt u tot Christus en zo tot Zichzelf. Geloof dan door Christus in God, 1 Petrus 1:21.

8 Ten achtste. Wacht u ervoor dit valse grondbeginsel in uw hart te houden, dat voordat u Christus aangrijpt, er een goede verhouding tussen uw zonden en uw droefheid over uw zonden moet zijn.

Dit weerhoudt velen van het uitgaan van het geloof en het omhelzen van de Middelaar. Zij vinden niet zulke grote trappen van droefheid overeenkomstig de mate van de boosheid van hun zonden. Dit is geheel verkeerd en vals, want het is onmogelijk dat er een goede verhouding tussen uw zonden en uw droefheid over uw zonden zou zijn. Iedere ongerechtigheid en iedere overtreding heeft een soort van oneindigheid ten opzichte van het Voorwerp, de oneindige God, tegen Wie de zonde begaan wordt. Zo hoog kan de zielsdroefheid niet klimmen. Daarom dient u deze vier, dingen te weten en goed te bedenken.

1. God behoudt Zich de vrijheid voor in welke mate Hij de gewetens van zondaren zal pijnigen, hetzij voor of na de bekering. De ene zondaar vervult Hij met groter

trappen van schrik en benauwdheid en laat hem langer daaronder liggen als de andere. Dit is naar Zijn vrij welbehagen. Zie dit in de voorbeelden van Lydia, Zacheüs, Paulus, Mattheüs, de stokbewaarder en de Joden, Hand. 2:37.

2. God gebiedt nergens dat een zondaar eerst zulk een mate van droefheid verkrijgen zal, voordat hij zich tot Jezus wendt. Het eerste gebod voor een wederhorige ziel en een ellendig zondaar, die met God in vijandschap geweest is, is dat hij de Middelaar aan moet nemen en zo tot God moet komen door de Middelaar, 1 Joh. 3:23; Joh. 6:29.
3. God heeft niet meer welgevallen in een zondaar, die zeer neerslachtig en diep bedroefd over zijn zonden is, voordat hij de Heere Jezus aanneemt, dan Hij vermaak of welgevallen in hem had, voordat die droefheid in hem was. Al zijn schreien, bidden en treuren maken niet dat God hem niet aanziet als een vijand, als een rebel, als een verrader, terwijl hij nog weigert Christus aan te nemen.
4. Door en op het aannemen van Christus door het geloof volgt de goede verhouding tussen de zonden en de droefheid. De droefheid van de zondares die met haar overvloedige tranen de voeten van Jezus waste, kwam niet voort uit een gezicht van haar zonden, voordat zij Christus door het geloof omhelsd had, maar daardoor dat de Heere Jezus zulk een snode en verachtelijke zondares als zij was aannam, Lukas 7:38. De oorzaak van haar bitter wenen was het gevoel dat de Heere haar vergaf en Zich over haar ontfermde. Zij zag de oneindige en onuitsprekelijke liefde van Christus en Zijn onbegrijpelijk ontfermen, waardoor Hij gereed was om haar verlostte ziel te wassen en te reinigen. Daarna drukt zij haar liefde uit door wenen, Lukas 7:47-48. Daarom, houd u niet met zulke verkeerde gedachten op, maar ga in geloof tot Christus en Hij zal u tranen geven, die Hij in Zijn fles vergaderen zal.

9. Ten negende. *Acht het geen vermetelheid of hoogmoed dat zo'n groot zondaar, die in zijn ziel niets anders dan zonde en ellende en wederspanning ziet, door het geloof uitgaat naar Christus om met Hem verenigd te worden en zo met God verzoend en van zonden genezen te worden.*

Veel zondaren zijn met deze valse mening behept dat het trotsheid, waan en vermetelheid zou zijn, als zij naar Christus gaan en hun zondige ziel in Zijn handen stellen, omdat zij zo snood zijn en niets kwaads in zich zien. De satan weet hierdoor veel goeds te verhinderen. Let daarom op de volgende dingen:

1. Het is geen vermetelheid of hoogmoed dat men Gods aangeboden gaven aanneemt en dat men Zijn gebod gehoorzaamt. Integendeel, het zijn trotse mensen die het gebod van God ongehoorzaam zijn, al doen zij dat onder een schijn van nederigheid. Petrus heeft hierin tweemaal gezondigd en een slecht voorbeeld gegeven. De ene keer zei hij tegen Christus: *Heere! zult Gij mij de voeten wassen? Gij zult mijn voeten in der eeuwigheid niet wassen*, Joh. 13:6, 8. Een andere keer staat er van hem dat hij neerviel aan de voeten van Jezus bij het zien van een wonder. Hij riep uit: *Heere! ga uit van mij, want ik ben een zondig mens*, Lukas 5:8. De hoofdman over honderd en de Kanaänese vrouw deden beter. Zij beleden hun onwaardigheid en zij beoefenden het geloof. De hoofdman zei: *Heere! ik ben niet waardig, dat Gij onder mijn dak zou inkomen, maar spreek alleenlijk een woord en mijn knecht zal genezen worden*, Matth. 8:8. De Kanaänese vrouw zei: *Ja Heere! doch de hondkens eten ook van de brokskens die er vallen van de tafel hunner heren*, Matth. 15:27. De grootste nederigheid en de ware verlaging en ontlediging van zichzelf bestaat in het geloof in Christus, waardoor men alles in Hem zoekt.

2. Het is er ver van dat een ziel van Christus af zou moeten blijven, omdat de zonden allen nog in het hart leven en omdat men veel vijandschap, ongehoorzaamheid en weerspanning in zich vindt. Daarom moet men juist door het geloof tot Christus komen, opdat Hij de zondigheid geneze en wegneme. Het is alleen door de gelovige aanneming van Christus in het hart, dat enige zonde ten ondergebracht wordt. Want Hij is de enige Medicijnmeester, zoals Hij in het evangelie aangeboden wordt. Wie weigert Hem aan te nemen, begaat de grootste weerspanning. *Hoe zullen wij ontvlieden, indien wij op zo'n grote zaligheid geen acht nemen?* Hebr. 2:3.
3. Het is vermetelheid en waan, wanneer men de Heere Jezus aanneemt om vrijheid te hebben om te zondigen. Ook is het vermetelheid om in zonde te leven of te wandelen met de inbeelding dat Christus voor al zijn zonden betaald en voldaan heeft. Integendeel, het is een geboden plicht die God aan zondaren oplegt, dat een zondaar die niets als verkeerdheden in zijn hart vindt, de Heere Jezus omhelst om vriendschap tussen God en hem te maken en de zonde te genezen. Het einde der wet is Christus tot rechtvaardigheid een iegelijk die gelooft, Rom. 10:4. *De wet is onze tuchtmeester tot Christus, opdat wij uit geloof gerechtvaardigd zouden worden,* Gal. 3:24. *Keert weder, zegt de Heere, gij afkerige kinderen, Ik zal uw afkerigen genezen,* Jer. 3:22; Hos. 14:5.

10. Ten tiende. *Meen niet dat het voorwerp van het rechtvaardigend en zaligmakend geloof de Persoon van Christus is in al Zijn heerlijke voortreffelijkheden, schoonheden en volmaaktheden, zonder dat Hij een algenoegzaam en volvaardig Zaligmaker is om van zonden te verlossen.*

Dit houdt vele zielen af om in Christus te geloven en Hem te omhelzen, omdat zij niet ondervinden dat hun ziel in liefde met Christus' beminnelijke schoonheden ingenomen is. Zij oordelen dat het een verkeerde uitgang van het geloof zou zijn, als zij Hem niet aannemen omwille van Hem Zelf en om Zijn beminnelijkheid. Zij denken zelfs dat het een daad van een geveinsde is om Christus aan te nemen als een Zaligmaker uit liefde tot eigen behoudenis en niet uit liefde tot Zijn heerlijke en beminnelijke Persoon. Het is wel waar dat niemand Jezus aanneemt of hij ziet wel dat Jezus als Godmens algenoegzaam en volkomen bekwaam en gewillig is om zondaren zalig te maken. Dat is de grond die hem aanlokt om zich in Zijn handen over te geven. Dit mag men in zekere zin een uitgaan tot Hem in liefde en genegenheid tot Zijn Persoon met al die voltreffelijke volmaaktheden noemen. Het is ook waar dat het een ontwijfelbaar en onfeilbaar gevolg van het komen tot Jezus is dat de ziel Jezus Christus lief krijgt om Zijn persoonlijke voortreffelijkheid. Uit dat aannemen van Christus als een Zaligmaker vloeit en spruit zulk een liefde voort. Maar zulk een liefde is er niet voor het komen tot Hem om zaligheid. Merkt daarom deze twee dingen op:

1. Het eigenlijke en voornaamste voorwerp van het geloof van een zondaar is de Heere Jezus Christus als Zaligmaker. Dat is: Christus is voor arme verachtelijke zondaren tot zonde en tot een vloek door de zonde geworden. Hij werd voor de zonden gekruisigd. En dat voor ellendige zondaren, die anders onder de last van zonden voor eeuwig hadden moeten verdrinken. Daarom was het al de stof van de prediking van Paulus om Christus als de Gekruisigde te openbaren, als een Zaligmaker Die voor de zonde stierf. Zo stelde hij Hem als het voorwerp van het geloof voor. *Wij prediken, zegt hij, Christus de Gekruisigde, de Joden wel een ergernis en de Grieken een dwaasheid. Ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u dan Jezus Christus, en Die gekruisigd,* 1 Kor. 1:23; 1 Kor. 2:2. Het geloof

wordt een *geloof in Christus' bloed* genoemd, Rom. 3:24-25. Christus in Zijn Persoonlijke voortreffelijkheden, in Zijn schoonheid en heerlijkheid is het voorwerp van liefde en niet van vertrouwen en afhankelijkheid. Men is niet van Christus afhankelijk voor zover Hij heilig is, maar voor zoveel Hij een Middelaar en Zaligmaker is, Die van God verordineerd is, om een rotssteen te zijn waarop wij de hoop der zaligheid zouden vestigen.

2. Het voornaamste naderen van zondaren tot Christus is als tot een Zaligmaker van zondaren. Daarom is de voornaamste drangreden om zondaren tot Christus te drijven, dat ze om de zaligheid tot Hem mogen komen. De predikanten hebben het evangelie, het woord der verzoening in hun mond ontvangen om tot de oproerige zondaren te gaan en hen te nodigen om te komen en de voorstelling van vrede aan te nemen. *Wij bidden als gezanten van Christus, laat u met God verzoenen. Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem, 2 Kor. 5:20-21.* Dat is: Opdat wij de rechtvaardigheid mogen hebben die God door Christus aan zondaren toebrengt. Wij moeten tot Christus komen of tot God door Christus om de zaligheid te hebben. Dit is af te leiden uit de woorden, waarin Christus' ambt in de hemel beschreven wordt, Hebr. 7:25: *Hij kan volkomen zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden.*

10. Ten elfde. *Wacht u ervoor om te denken en te geloven dat een zondaar te vroeg door het geloof tot Jezus kan gaan om alles van Hem en door Hem en omwille van Hem te ontvangen.*

- Denk niet dat men eerst een tijdlang moet liggen onder het gewicht van de zonden en verbroken en verbrijzeld moet zijn.
- Denk niet dat men eerst zijn ledigheid, nietigheid en verloren staat een tijd moet voelen, voordat men een hartelijk en oprecht voornemen en vast besluit heeft om alle zonden met afgrijzen te verlaten. Voordat men Christus als Koning en enige Heerser wil gehoorzamen.
- Denk niet dat men zolang moet wachten totdat men een ernstig verlangen en een onverzadigbare dorst naar Jezus heeft.
- Denk niet dat men eerst zulk een dorst moet hebben die nergens door te lessen is dan door Christus alleen en die zulk een hoge achting van Jezus Christus voortbrengt, dat men alles niets zou achten ten opzichte van Christus. Dit is een valse mening en stelling.

Op het eerste gezicht heeft dit een goede schijn, maar het is zeer schadelijk en hinderlijk voor velen, die de daad van het aanklevende geloof beoefenen. Het blijkt dat velen Christus niet met vrijmoedigheid op het woord van het gebod durven omhelzen en door Hem alle genade verzoeken en verwachten. Zij hebben de inbeelding dat de aanbidding niet terstond ingewilligd mag worden en dat Christus niet terstond omhelsd mag worden. Zij moeten naar hun gedachte, eerst een tijd onder de geest der dienstbaarheid gelegen hebben. Eerst moeten zij waarlijk verbroken en verslagen harten hebben. Eerst moeten zij behoorlijk gewond zijn door het gevoel van hun zonden. Eerst moeten zij gevoelig zijn voor Gods toorn en voor de onvermijdelijkheid daarvan. Bovendien moet zij oprechte voornemens tegen het kwade en tot het goede hebben met een zeer ernstig hongeren en dorsten naar Christus en Zijn toegerekende gerechtigheid. Deze zielen worden door deze mening zo verduisterd en als het ware door mist omringd, dat zij niet goed zien hoe zij nog bij Jezus komen. Zij vrezen dat het hun aan de behoorlijke voorbereiding ontbreekt. Derhalve denken zij dat de aanbidding van de beloften en van Christus met het gehele

verbond nog niet tot hen komt. Zij denken dat zij te vroeg zouden komen om Christus tot hun Zaligmaker te omhelzen. Misschien hebben sommige predikanten hen daartegen gewaarschuwd. Ik hoop helder te spreken en deze hinderpaal van de beoefening van het geloof weg te nemen. Merkt daarom de volgende dingen op:

Ten eerste. Dit is zeker dat een zondaar te vroeg kan geloven dat hij door Christus in een staat van zaligheid is. Men kan zich te vroeg inbeelden en hopen dat men door de Zaligmaker zalig gemaakt zal worden, namelijk als men meent dat men door Christus zeker in de hemel en de heerlijkheid zal komen, terwijl men geen oog heeft voor een andere weldaad van Christus dan alleen voor de hemelse heerlijkheid. Men zoekt door Hem geen andere weldaden, die een ellendig zondaar ook nodig heeft en die ook voorgesteld worden in Christus. Hij beeldt zich te vroeg in dat hij door Christus zalig zal worden. Hij verwacht Christus niet en hij ziet niet naar Hem uit om verandering in zijn leven en praktijk te maken. Hij ziet niet naar Hem uit om een zodanige verzoening teweeg te brengen, waardoor hij met God in vrede komt en in vrede met Hem kan leven en wandelen. Hij neemt Christus niet aan en hij neemt zijn toevlucht niet tot Hem als tot een volkomen Zaligmaker, als hij niet tot Hem komt om geheel en volkomen door Hem zalig gemaakt en verlost te worden van allerlei kwaad, schuld en ellende, waarin hij verzonken is, Hebr. 7:25. Wanneer God Christus de Zaligmaker en de zaligheid in Hem aanbiedt, biedt Hij twee dingen aan. Hij biedt Christus aan om twee dingen te doen.

1. Hij biedt de zondaar verlossing van de schuld der zonde aan. Dat is: Hij biedt hem verlossing van de verbintenis tot straf aan. Zo biedt Hij hem de verzoening, vriendschap en vereniging met Hem door Christus aan. Daarom kreeg Christus Zijn Naam Jezus: *Gij zult Zijn Naam heten Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden*, Matth. 1:21. 2. God biedt Christus aan om zondaren te behouden en zalig te maken of te verlossen van de besmetting der zonde: *Die Zichzelf voor ons gegeven heeft, opdat Hij ons zou verlossen van alle ongerechtigheid, en Zichzelf een eigen volk zou reinigen*, Tit. 2:14. Het bloed van Christus zal uw geweten reinigen van dode werken om de levende God te dienen, Hebr. 9:14. Wanneer een zondaar Christus niet tot die twee bedoelingen aanneemt, die neemt Hem in het geheel niet aan. Daarom kan men niet zeggen: Hij neemt Christus te vroeg aan. Wel kan men zeggen: Hij beeldt zich te vroeg in dat hij door Christus ten hemel gebracht zal worden. Hij troost zich te vroeg, want hij heeft nog niet in Christus geloofd. Hij heeft Hem nog niet omhelsd tot dat doel, waartoe Hij voorgesteld en aangeboden is.
2. Ten tweede. Een ziel kan Christus niet te vroeg aannemen en omhelzen en door Hem tot God gaan om vrede, genezing en zaligheid. Het is onmogelijk dat dit gebeuren zou, want God roept ieder zondaar heden tot Christus. Hij gebiedt ieder zondaar heden te komen, zonder uitstel of verontschuldiging. Nu moet hij komen, op deze dag der genade en zaligheid, Hebr. 3:7; 2 Kor. 6:2. God gebiedt zondaren nu Christus als een Middelaar te omhelzen en in Zijn Naam te geloven, 1 Joh. 3:23. Een zondaar kan Gods roeping niet te vroeg beantwoorden. Nu klopt de Heere aan hun hart. Zij moeten terstond openen. Toen de koning het volk tot de bruiloft van Zijn Zoon liet nodigen: *Komt tot de bruiloft, alle dingen zijn gereed*, was hij zeer toornig dat zij Zijn roeping en nodiging verzuimden en niet onmiddellijk kwamen, Matth. 22:28. Ook kan men niet te vroeg van onder Gods toorn, uit de vijandschap in een staat van vriendschap komen. Heden moet men daartoe komen. Men kan niet te vroeg komen tot de bekwaamheid en vatbaarheid

om iets te doen dat God behaaglijk is. Heden moet men trachten in een gestalte te zijn om een aangenaam gebed te doen, dat verhoord wordt. Dat kan niet te vroeg gebeuren. De Heere eist het nu en zonder enig uitstel. Maar het kan niet gebeuren zonder door het geloof tot Christus te lopen. Daarom kan men niet te vroeg in Christus geloven.

3. Ten derde. De aanbieding van Christus en van alle beloften en zegeningen in Hem geschiedt zowel aan degenen die niet verbroken van hart zijn, als aan degenen die het meest verbroken en verslagen van geest zijn. Niemand zal Christus aannemen als hij zijn ellende niet ter harte neemt. Toch is het ten allen tijde ieders plicht om Hem aan te nemen en tot Hem uit te gaan. Als iemand dan gewillig is, door een gezicht van zijn armoede, machteloosheid en rampzalige staat tot Christus te gaan, mag hij niet denken en niemand mag hem zeggen dat hij Jezus te vroeg kan aannemen tot verzoening en genezing. Het gezicht en gevoel van de ellende zonder enige instorting van genade en zonder eren krachtige trekking van God drijft niet naar Christus om rechtvaardigmaking of heiligmaking te ontvangen. Integendeel, alle gedachten aan God buiten Christus verschrikken en drijven de zondaar van God af, zoals bleek bij Adam en Judas. Judas bleef echter onwillig om die vervloekte wegen van vijandschap te verlaten en tot Christus te komen. Christus zegt: Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader hem trekke, Joh. 6:44. Hoe meer men de uitwerkingen en vruchten van Gods rechtvaardigheid in het geweten voelt, hoe verder men van God afloopt. Totdat een ingestorte of ingeschapen besturing de zondaar dwingt om de aangeboden Christus te ontvangen. Als hij dan tot Christus komt en Hem aanneemt, kan hij nooit te vroeg komen en te vroeg in Hem geloven. Die mening dat men Christus te vroeg aangrijpt en te vroeg aanmatigt, komt voort uit een dwalend begrip betreffende de eigenlijke daad van het geloof. Men heeft gedacht dat het geloof een verzekering en vertrouwen is, dat Christus de mijne is en voor mij gestorven is en mij zalig zal maken, hetgeen reeds weersproken is.
4. Ten vierde. Het is waar dat degenen die de benauwde gewetens behandelen niet te geneigd moeten zijn om deze mensen te troosten en te verzekeren dat zij deel aan Christus hebben, dat de beloften des levens in Jezus Christus hun toekomen en dat zij zeker aangenomen zijn in het verbond der genade, want dat kan te vroeg gebeuren. Men handelt dan zoals een arts, die de zalf te vroeg op een gevaarlijk gezwel of een zweer smeert, zonder dat hij eerst ontsmettingsmiddelen gebruikt of de wond grondig zuivert. Hij zorgt er slechts voor dat er vel over de wond groeit, wat het leven van de patiënt alleen maar meer in gevaar brengt. Of men handelt zoals een dokter die in plaats van zuiverende dranken hartversterkingen en voedende middelen geeft, hetgeen sommige zieke lichamen tot verderf kan strekken. Een wijs geestelijk medicijnmeester zal een benauwde ziel en een overtuigde zondaar aan de Heere Jezus tot zuivering en genezing aanbieden. Er zijn echter vele onverstandige kwakzalvers en zielenmoordenaars onder de geestelijke medicijnmeesters. Er is geen ander geneesmiddel, geen zalf of balsem te gebruiken, hetzij tot uitzuivering, hetzij tot heling, als Christus Zelf niet omhelsd wordt. Jezus Christus is de enige medicijn en de enige Medicijnmeester. Hij is en heeft alleen de balsem van Gilead. Men mag het niet één ogenblik uitstellen om de aangeboden Jezus aan te nemen. Maar het is wat anders als men iemand gaat verzekeren dat hij met Christus verenigd is. Dat kan men niet doen, voordat men de gevolgen ziet van de aanneming van Jezus tot vereniging. Hier kan een zondaar zelf de verzekering veel vroeger ontvangen dan een ander die kan toepassen. Want hetgeen voor anderen onzichtbaar is, is zichtbaar voor de mens

zelf, 1 Kor. 2:11. Een zondaar kan een hartelijke gewilligheid en verlangende begeerte hebben om Christus te omhelzen en dadelijk te omhelzen zoals Hij in het evangelie voorgesteld wordt. Daardoor kan hij onder de medewerking van Gods Geest tot verzekering komen en geen ander oog dan dat van God kan het zien. Ik heb dit zo breed uiteen moeten zetten, omdat velen door deze verstrikkende gedachten opgehouden worden om rechtuit en terstond in geloof tot Christus te gaan, als zij hun ellende zien en wel tot Hem wensen te komen.

12. Ten twaalfde. *Wacht u ervoor om u in te beelden en te geloven dat de geestelijke verzekering, die u door de innerlijke blijken van genade en door de bovengenoemde gronden van troost en verzekering te beschouwen met de hulp van de Heilige Geest verkrijgen kunt, een zodanige stille onbestreden gerustheid en zekerheid van de ziel is, dat men ten allen tijde in volle en gevoelige vreugde, triomfering, gejuich en dankzegging zou zijn.*

Zulk een verkeerde inbeelding is zeer schadelijk. Zelden of nooit zullen zij tot verzekering komen, die zulk een verkeerde bevatting hebben van de natuur en de staat van verzekering en vast vertrouwen. Merk daarom de volgende dingen op:

- Ten eerste. Een ziel, die op goede gronden verzekerd is, kan tegelijkertijd onder een diep gevoel van het kwaad van de zonde zijn. Men kan de schuld van de bedreven zonde voelen, er helder van overtuigd zijn door de Heilige Geest. Men kan voelen dat deze zonde volgens het vonnis der wet de toorn verdient heeft. Desniettenstaande kan men God aanzien als zijn God en door het geloof zien, dat men een persoonlijk deel en recht heeft aan de evangelische vrijspraak. Men kan zich verfoeien over zijn ondankbaarheid en weerspanning en nochtans blijft de verzekering, zoals blijkt in David, Psalm 31:11, 15.
- Ten andere. De evangelische verzekering sluit de Goddelijke droefheid over de zonden niet uit, maar zij kan bestaan met veelvuldige en diepe droefheid daarover. Als iemand verzekering meent te hebben en de droefheid naar God over zijn overtredingen mist, heeft hij reden om over zijn verzekering argwaan te koesteren. Want zalig zijn de treurende, die zullen vertroost worden, Matth. 5:4. Op die zal Hij zien en die zal Hij levend maken, Jesaja 4:14; 66:2. Het is één van de beloften van het genadeverbond dat men bitterlijk zal rouwklagen over zijn zonden, Zach. 12:16. Men kan zelfs zeggen dat hoe meer iemand van zijn vergeving verzekerd is, hoe meer hij over zijn zonden bedroefd zal zijn, Lukas 7:37-38, 47-48.
- Ten derde: Een verzekerde ziel kan en zal een diep gevoel van de inwonende rusteloze kracht van de zonde hebben. Dit blijkt in Paulus, die zeer gevoelig was voor de inklevende werkzame verdorvenheid, Rom. 7:14, 24. Nochtans kan hij tegelijkertijd zeggen: *Ik dank God door Jezus Christus onze Heere. Er is geen verdoemenis voor degenen die in Christus zijn*, Rom. 7:25 Rom. 8:1.
- Ten vierde. Waar de verzekering is, kan en zal tegelijkertijd zelfveroordeling en afgrijzen van zichzelf zijn, wegens de zonde die men in zichzelf ziet en vindt. Job zei: *Daarom verfoei ik mij en heb berouw in stof en as*, Job 42:6. Als wij onszelf oordelen, zo zullen wij van de Heere niet geoordeeld worden, 1 Kor. 11:31.
- Ten vijfde. Waar de verzekering dat men in de staat der genade is, daar is ook nog strijd tegen twijfels en verzoeken tot twijfels. Dat kan niet anders zijn. Het is onmogelijk dat een verzekerde ziel geen tegenredenen en tegenwerpingen tegen haar zeker vertrouwen in zich zou voelen opkomen. De reden hiervan is dat in ons zowel overblijfselen van ongeloof zijn als van andere zonden. Het geloof is hier niet volmaakt en de satan kan en zal niet nalaten de verzekerde zielen te

bestrijden. Doch het is ook waar, dat een verzekerde ziel gewoonlijk die twijfels overwint en daaronder niet zal blijven liggen. Maar toch is zij wel aan de aanvallen van twijfels onderworpen. Onze verzekering is niet zulk een hoge gerustheid van vertrouwen, dat men geen strijd of twijfels zou hebben, Psalm 31:15, 23.

- Ten zesde. De verzekering van Gods kinderen op aarde staat niet altijd op de hoogste top. Soms is deze hoger, soms lager, soms meer, soms minder, soms duister, soms vergezeld van meer blijken, soms met veel gevoelige troost en triomfantelijke vreugde, soms met minder gevoel. Al mist men het gevoel van vrede en vergeving, van blijdschap en rust, toch kan men verzekerd blijven door de beoefening van het geloof.
- Ten zevende. De verzekering is niet klein te achten, ook al gaat zij met dit alles vergezeld. Want zoals de verzekering is, is zij ons leven van troost en blijdschap. Zij neemt de kwellende vrees weg, omdat men weet dat men niet beschaamd uit zal komen, 1 Joh. 4:18; Rom. 5:25. Zij ondersteunt en sterkt de ziel tot en in het lijden. Zij is het kostelijk middel om het leven van heiligheid in ons te doen bloeien. Zij vraagt de gehoorzaamheid. Zij maakt zelfs dat men vrolijk gehoorzaamt, omdat voor de ziel getuigt, de ziel lieflijk bestraalt en verzegelt.

13. Ten dertiende. *Probeer niet om van uw godzaligheid en heiligheid een deel van uw fundament te maken, waarop u uw ziel zou neerleggen, in de verwachting bij God aangenomen te worden en u te verzekeren van uw staat.*

Dit heeft velen lange tijd verhinderd om te komen tot vrede en verzekering. Zij hebben zich eerst door heiligmaking, betrachtting van plichten en doding van zonde aangenaam willen maken. Weliswaar niet geheel en al met uitsluiting van Christus en van de vrije genade, maar toch wel ten dele. Zij wilden hun fundament van vertrouwen en berusting opmaken uit twee dingen: Eerst Gods genade in Christus en dán hun heilige betrachttingen en de Geest van God vorderingen in vruchtbaarheid van goede werken.

Het blijkt hierin helder, dat zij het gewicht van het behoud van hun ziel niet alleen op Christus durven laten neerkomen. Zij vertrouwen niet alleen op de genade in en door Hem. Zij vrezen zich hiermee te bedriegen en beschaamd uit te komen. Zij willen hun fundament vast maken met hun heiligheid, gehoorzaamheid en goede werken. Zij doen op deze wijze Christus en de genade merkbaar tekort. De Heere laat hun dat nooit gelukken, zodat zij gedurig in onrust, vrees en onzekerheid leven, omdat het fundament nooit vaster kan worden door hun goede betrachttingen. Wacht u er daarom voor om uw grond enigermate te maken of te willen maken van uw heiligheid.

Leg uw fundament zuiver en alleen op Christus en Zijn Middelaarswerk, op Gods genade en barmhartigheid en op het genadeverbond. Neem die aan op de aanbieding van het evangelie en rust zo enkel op genade. Verwacht daarop de zaligheid en alles wat daartoe brengen kan. Want uit genade wordt men zalig door het geloof, Efése 2:8-9; Rom. 3:24-25. De werken komen daar niet aan te pas. Zij maken de grond van vertrouwen niet uit, niet in het minst, maar de genade die ons door Christus gegeven wordt, 2 Tim. 1:5. Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus, 1 Kor. 3:11. Tracht alle gehoorzaamheid te geven in Christus' kracht en uit liefde tot Hem. Gehoorzaamheid en goede werken zullen ook vloeien uit dezelfde genade, Efése 2:10. Het zou een schrikkelijk misbruik van Gods genade zijn als men vertrouwend op de vrije genade, toegaf om zonden te doen en plichten te verzuimen, Judas :4. Bedenk dat het even verderfelijk is om naast Christus van zijn betrachtting van gehoorzaamheid een grond van hoop te maken. De goede

werken moeten slechts het gebouw zijn. De genade en barmhartigheid in Christus en om Christus' wil moet alleen de grond zijn. Rust dan met uw hart alleen op Christus en Zijn gerechtigheid en laat; de goede werken dienen als bewijzen dat u op dat fundament staat. Dan zal uw verzekering vaststaan. Zelfs als uw heiligheid merkbaar uit uw oog is, zal uw ziel zich blijven verzekeren op dat fundament. Maar als u uw werken met het fundament wilt vermengen, als u niet zuiver op genade durft te bouwen en te rusten, zult u altijd blijven wankelen, omdat u Gods genade op deze manier verduistert en enigszins van de troon stoot. U moet alleen genade roemen, 1 Kor. 1:31.

14. Ten veertiende. *Wacht u ervoor om te denken of te geloven dat u het evangelie en Christus met Zijn verdiensten, zegeningen en voorrechten te veel en te vaak op uw hart kunt toepassen tot troost en vrolijkheid.*

Dit heeft velen verhinderd om met troostrijke verzekering te wandelen. Zij meenden dat men Christus te vaak, te sterk, te vrijmoedig tot troost en verkwikkende vrolijkheid kon toepassen. Waarom? Zij vreesden en dachten dat zij zorgeloos zouden worden. Zij vreesden dat zij zich te weinig zouden bekommeren over hun heilige plichten en over de doding der zonden. Zij vreesden dat zij te weinig in boetvaardigheid hun zonden zouden beklagen. Daarom hebben zij zich veel onthouden van de genade en liefde van God in Christus, van de vergeving en de zaligheid op hun ziel toe te passen en aan te grijpen met de hand van het geloof. Dit is een verkeerde inbeelding en een grote oorzaak, waarom velen in benauwdheid van geest en twijfels hun dagen doorbrengen. Opdat u dit helder zult zien, let op de volgende dingen:

1. Het is Christus' begeerte dat de blijdschap der gelovigen vol zal zijn, Joh. 15:11. Deze dingen heb ik u geschreven, opdat uw blijdschap vervuld worde. Daartoe schreef Johannes zijn brief: *Deze dingen schrijven wij u, opdat uw blijdschap vervuld zij*, 1 Joh. 1:4. Dat was het gebed van Paulus voor de gelovige Romeinen: *De God der hoop vervulle ulieden met alle blijdschap en vrede in het geloof, opdat gij overvloedig moogt zijn in de hoop door de kracht van de Heilige Geest*, Rom. 15:13. Wij worden gedurig tot de bruiloft geroepen, Matth. 22:3.
2. U kunt Christus en Zijn verdiende zegeningen voor arme en gebrekkige zondaren niet te vaak, te ruim en te sterk op uw ziel toepassen om uw ziel levend en vrolijk te maken. U kunt niet met een te groot vertrouwen en vrijmoedigheid van het geloof, met uitsluiting van twijfels, Christus met al Zijn voorrechten aannemen, zoals Hij in het evangelie wordt voorgesteld en door de Vader wordt aangeboden. U kunt niet met een te grote verzekering van het geloof en te vaak Hem tot uw blijdschap aanmatigen en toepassen. Het was de lof van Abrahams geloof dat hij niet twijfelde, Rom. 4:18-20. U kunt ook niet een te brede bevassing hebben van de oneindige rijkdom en de onnaspeurlijke schatten die in Christus voor gelovige zielen zijn opgelegd. Het zou goed zijn als u dagelijks, zelfs gedurig, een begrip had van Christus' liefde en van de uitnemende erfenis, die in de hemelen bewaard wordt voor al de gelovigen. Paulus bad tweemaal voor de gemeente van Eféze dat zij een brede, wijde, heldere en alles omvattende bevassing mochten hebben van de genade en de heerlijkheid als een vrucht van Christus' oneindige liefde. Let op Eféze 1:17-18: *Ik bid voor u, opdat de God van onze Heere Jezus, de Vader der heerlijkheid, u geve de Geest der wijsheid en openbaring in Zijn kennis, verlichte ogen uws eerstands, opdat gij moogt weten, welke de hoop van Zijn roeping en welke zij de rijkdom der heerlijkheid van Zijn erfenis in de heiligen*. Dat is: Dat zij mogen bevatten tot welke heerlijke dingen zij door Christus geroepen zijn. Let ook

op Efëze 3:14, 18-19: *Ik buig mijn knieën tot de Vader van onze Heere Jezus Christus, opdat gij ten volle konde begrijpen met al de heiligen, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte zij, en bekennen de liefde van Christus die de kennis te boven gaat, opdat gij vervuld wordt tot al de volheid Gods.*

3. U zult niet minder over uw zonden wenen, omdat u Christus veel tot troost en vrolijkheid toepast. Uw tranen van boetvaardigheid en Goddelijke droefheid zullen niet temeer opgedroogd worden of minder zijn. Hoe heerlijker vertroostingen u door gelovige toepassing in uw ziel haalt, hoe levendiger u de natuur van de zonde in haar walgelijkheid zult zien. Hoe meer blijdschap u in de vergeving der zonden ontvangt, hoe meer u God in Christus zult liefhebben en derhalve zult u meer met de zondares willen wenen, Lukas 7:38, 47-48. Het is een verkeerde en dwaze inbeelding dat de ware droefheid naar God zou voortvloeien uit gebrek aan blijdschap van geloof. Integendeel, de ziel die op de gelovige aanneming en toepassing van Christus en de beloften het meest getroost en vervrolijkt wordt, die treurt het meest, omdat zij de zonden het duidelijkste en op een geestelijke wijze ziet. Hoe minder toepassing men door het geloof in Christus maakt, hoe minder helder en geestelijk men de zonde ziet. Daarom treurt men dan niet zo evangelisch en ook niet zo overvloedig over het onbetamelijke gedrag.
4. U zult niet minder strijden tegen de zonden en u beijveren in heilige plichten wanneer u Christus veel tot uw troost en vrolijkheid toepast. De blijdschap van het geloof, dat is de blijdschap des Heeren, zal uw sterkte zijn, Neh. 8:10. U zult hoger achting voor en kostelijker gedachten van de Heere hebben en zo zult u meer vrezen om Hem te vertoornen. Zo zult u meer jaloers zijn en meer de wacht houden om niet iets te doen; wat tegen Zijn liefde en genade ingaat. Ook zult u minder zelfvertrouwen hebben en minder onafhankelijk zijn ter opzichte van troost en heiligheid. U zult gedurig met blijdschap naar Christus en de volheid, die in Christus en in het verbond is, grijpen. Zo zult u meer werk doen voor de Heere.

15. Ten vijftiende. *Maak het niet uw voornaamste werk om moedeloze klachten te uiten en tegenwerpingen tegen uw staat bij uzelf te maken en aan anderen voor te stellen.*

Bevljigt u liever om volgens de raad en de aanwijzingen van de Heere en Zijn dienaren de middelen te gebruiken, te geloven in Christus, te waken, te bidden en te strijden tegen verdorvenheden. Velen zijn maanden en jaren buiten de verzekering gebleven, doordat zij al maar klaagden over hun troosteloze staat en weinig of niets deden tot uitredding uit die staat. Hiertoe moet ik de volgende dingen zeggen:

Ten eerste. Er zijn klagers over hun staat, van wie men met recht twijfelen mag of zij wel ernstig in het werk zijn. Men kan zelfs betwijfelen of zij wel enige ware genade hebben. Zij klagen overal waar zij gelegenheid hebben, dat zij onverzekerd zijn of zij bekeerd zijn en of zij deel aan Christus hebben. Zij vrezen verloren te zullen gaan. Maar zij zijn niet werkzaam in het gebruik van de middelen, zij waken niet over hun wandel. Zij laten veel plichten na, zij zijn lui en traag. Zij willen van zichzelf niet veel vergen. Zij hebben het vleeselijk gemak liever. Zij kruisigen hun zonden niet. Zij geven toe aan toorn, nijd, hoogmoed, ijdelheid en luiheid. Het is kwalijk met hen gesteld, hoewel zij vaak niet noemen en niet noemen kunnen, waar het eigenlijke gebrek is, dat hun vrede verhindert, zodat zij niet tot verzekering van hun aandeel in Christus kunnen komen. Zij houden verschillende personen met hun klachten op. Zij leren tegenwerpingen tegen zichzelf te maken. Maar wat er ook gezegd wordt, zij blijven even dodig, dor en onwerkzaam. Zij hebben ten diepste enige inbeelding dat zij iets

goeds in zich hebben en zij zouden graag onder de vromen gerekend worden. Het beste dat zij menen te hebben is, dat zij klagen over hun troosteloze staat, alsof dat iets uitmuntende was in het stuk van de godsdienst.

Ten tweede. Het is niet nuttig, maar veeleer schadelijk en verderfelijk dat men zulke klagers als ware vromen troost. Men moet hen met ernstige vermaningen en waarschuwingen tot hun plicht drijven, opdat zij niet verloren gaan. Ik heb mij soms verwonderd over de onvoorzichtigheid van enkele predikanten, die terstond goede gedachten krijgen van mensen die met zulke klachten tot hen komen. Zij hebben er medelijden mee en brengen de beloften van het evangelie naar voren en stellen Gods oneindige rijkdom van genade en Christus' barmhartigheid en algenoegzaamheid aan hen voor. Zij tonen hoe gewillig Hij is om hen te helpen. Zij geven aan welke goede dingen de Heere nog aan hen doet, terwijl zij in het duister, in benauwdheid en aanvechting zijn. Dit gebeurt zomaar, zonder acht te geven op hun gedrag en ware staat. Ik vrees dat hun woorden eerder tot verderf strekken dan tot genezing, als zij niet behoorlijk gewaarschuwd worden om in het gebruik der middelen vlijtig hun plicht te doen. Wat mij betreft, ik acht hen ongelukkig, die hun zielen en gewetens aan zulke mensen toevertrouwen. Zij hebben voor allen die tot hen komen klagen over hun twijfels troostrijke woorden en niets meer. Een man die de tong van een geestelijk geleerde heeft, moet weten een woord ter rechter tijd te spreken tot de vermoeide en aan elk zijn deel te geven. Maar ik ga nu verder.

Ten derde. Als u ernstig klaagt over uw onzekerheid betreffende uw geestelijke en eeuwige staat, moet u hartelijk gewillig zijn om de raad van de Heilige Geest, die Hij door middel van predikanten geeft, op te volgen en niet te blijven hangen in de harteloze luiaardsklachten. Dit is het voorschrift van de Heilige Geest: *Benaarstigt u te meer om uw roeping vast te maken.* Weest naarstig. Voegt bij uw geloof deugd, want zo zal u rijkelijk toegevoegd worden de ingang in het eeuwig Koninkrijk van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, 1 Petrus 1:5, 10-11. Wilt u van uw vrezen en onzekerheden ontslagen zijn en tot vrede, rust en vastheid komen, wees altijd vlijtig en arbeidzaam in alle wegen die God tot uw verheldering verordend heeft, op allerlei manieren, inwendig en uitwendig, openbaar en afgezonderd. Waak, bid, vast, bepeins, verzuim geen geschikte gelegenheid, doe geweld op de hemel, bewaar uw hart, onderzoek en beproef uzelf, bestrijd uw verdorvenheden, vermijd de verzoeken en gelegenheden tot zonde. Dan zult u een ingang in het Koninkrijk van Christus hebben en al de blijdschap, troost en heerlijkheid daarvan zal u rijkelijk toegediend worden. Deze weg ging de bruid in Hoogl. 5:28. Zij was slaperig geweest en ongezind tot gemeenschap met Christus en zij maakte haar verontschuldigen. Christus heeft haar daarop verlaten ten opzichte van haar vorige troost. Wat doet zij nu? Zij gaat in alle ernst alle middelen gebruiken om haar vorige troost opnieuw te krijgen. Het is onmogelijk dat geestelijke vrede en vadsigheid in dezelfde ziel samen zouden wonen. Zegt u nu: Helaas! Ik kan niet. Ik ben zo dood, zo zwak, zo gebonden en ongesteld. Ik antwoord: Mijn vrees is, dat u er helaas geen wil toe hebt om het te doen. U wilt getroost zijn en in uw gemak blijven. U wilt uw zonden niet doden. Is er geen hulp besteld bij de Held? In de Heere Jezus zijn ongetwijfeld gerechtigheden en sterkte. *Tot Hem zal men komen.*

Ten vierde. Als u klaagt over onzekerheid en troosteloosheid, blijf dan niet in het algemeen klagen, maar zeg de bijzonderheid, welke u in het duister en in de twijfels houdt. Beproof vervolgens Gods Woord of het reden heeft dat u in twijfels leeft. Toon

de wond, opdat men zie of het te genezen is. Als men in Gods Woord de oplossing vindt, wees gewillig om God de eer te geven en belijd welk licht u ontvangt en zet u dan tot nakoming van de raad van uw getrouwe leidslieden, die u in de hand van de volmaakte Medicijnmeester zullen geven. Zij zullen u tonen hoe u Hem gebruiken zult tegen al uw moeilijkheden. Heb goede moed. Hij roept u. Sta op, waarom ligt gij neder op uw aangezicht?

16. Ten zestiende. *Acht de dag der kleine dingen niet klein, Zach. 4:10.*

Kunt u de grootste blijken van Gods gunst en de bewijzen van Gods genade niet bemerken in uw ziel, acht het dan nog veel als u de minste blijken, zelfs waarschijnlijkheden in uzelf bemerkt, dat de Heere u welgedaan heeft. Bijvoorbeeld; u durft niet te zeggen dat u genade hebt, maar u kunt wel in waarheid voor de Heere zeggen dat u de minste ware genade boven duizend werelden acht. U durft weliswaar niet te zeggen dat uw staat goed is, maar toch kunt u in waarheid voor de Heere zeggen dat u om geen wereld, zelfs om geen tienduizend werelden, uw staat zou willen verwisselen met die van een werelddienaar, een heilloos en vleselijk mens. U durft niet te zeggen dat God uw God is en Christus uw Zaligmaker, maar u kunt wel zeggen dat u God en Christus, genade en heiligheid, wilt verkiezen en ook daadwerkelijk verkiest boven alle schatten, eer en genoegens van de wereld. Al zou u er een wereld mee winnen, u wilt niet moedwillig, boosaardig en goddeloos tegen de Heere zondigen en toegeven aan de weg van zonde. Deze en dergelijke dingen, al schijnen zij klein, moeten toch niet veracht worden, maar opgemerkt, erkend en gebruikt worden om u te helpen tot vaststelling van uw staat.

17. Ten zeventiende. *Zie toe dat er niet enige grote zonden bij u liggen, die niet behoorlijk beklaagd en ter harte genomen zijn en op deze wijze verhinderen dat u vrede of verzekering verkrijgen kunt.*

Dit heeft vele christenen lange tijd opgehouden en de troost van hun staat is ver van hen geweest. Zij wisten niet waar het vandaan kwam, totdat zij eindelijk door de grote genade van de Heere een groot kwaad, dat zij bedreven hadden, in het oog en op het hart kregen en zich daarover zeer ernstig verootmoedigden en verzoening daarover verzochten. Let wel, als u na het gebruik van vele middelen in duisternis en twijfels blijft, kan het wezen dat er de ene of andere grove misdaad ligt die u bedreven hebt, hetzij voor, hetzij na uw bekering, in de dagen van uw jeugd of op latere leeftijd. De Heere wil dat deze zonde meer ter harte genomen wordt tot uw beschaming en vernedering. Hij wil ernstig verzocht worden om verzoening daarover.

- U bent er misschien lichtvaardig overheen gelopen.
- U hebt die zonde misschien uit uw gedachten gezet.
- U hoopte dat het een en het ander vergeven is.
- Misschien hebt u een gruwelijke zonde in uw jeugd en voor uw bekering gedaan, die de Heere u te binnen wil brengen, opdat u die nog in uw ouderdom zou belijden.
- Misschien hebt u na uw bekering een opmerkelijke ergernis gegeven, die veel verzwareningen kan hebben.
- Misschien hebt u die zonden wel beleden, maar toch niet volkomen.
- Misschien hebt u ze niet zo op uw hart gedragen met zelfverloochening en bitter geklag, om ze veel voor de Heere te brengen om verzegeling van de vergeving daarvan te ontvangen.
- U hebt misschien een goede gelegenheid gehad om goed te doen en Gods eer te bevorderen, maar u hebt die gelegenheid niet waargenomen.

- U hebt ergens zwaar gezondigd, na sterke waarschuwingen, na bijzondere openbaringen van God aan uw ziel, en dergelijke dingen meer.
- U hebt geen werk genoeg gemaakt om u daarover te vernederen en uw vrede te maken.

U bent gewaarschuwd. Hier kan de verhindering liggen, dat u niet tot verzekering en vrede van het geweten komt. Onderzoek het nauwkeurig en beklaag het bitterlijk. De zonde is wortel van bitterheid. Het verontreinigt de mens en het brengt gal en alssem voort, Hebr. 12:15; Deut. 29:18. De zonde zal eens bitter ondervonden moeten worden, Jer. 2:19. Of God zal bittere dingen tegen u schrijven en u de zonden van uw jeugd doen erven. Zet u daarom gewillig daartoe en maak volkomen werk met die zonden, opdat zij uw vrede, troost en helderheid niet meer zullen verhinderen.

18. Ten achttiende. *Laat uw ziel niet neerslachtig worden, laat uw verzekering niet verbroken worden, omdat u zo weinig heiligheid in uzelf ziet, en zoveel gebrekkigheid, zelfs geveinsdheid en zwakheid in uw beste plichten.*

Om dit te voorkomen, geef ik u deze dingen te bedenken:

- Ten eerste. Het is niet nuttig voor u, veel van uw heiligheid te zien. U zou spoedig denken, dat de Heere u daarom ten dele rechtvaardigde. Het is al te moeilijk om heiligheid te voelen en nochtans te geloven als een goddeloze, alsof er geen heiligheid in ons was. Het is nodig dat wij heilig zijn, maar het is soms een kwelling om er veel van te zien. Het geestelijk voelen van de verdorvenheid, die onze beste daden zeer aankleeft, dient om ootmoedig te wandelen, terwijl wij in een genadeverbond met God gemeenschap houden. Het is soms goed voor ons, dat de goedheid van ons hart en ons leven in een aanmerkelijke mate voor ons verborgen zijn.
- Ten tweede. Al onze betrachtingen zijn besmet, zolang wij hier zijn. Dit geldt ook voor de geestelijke betrachtingen. Hoe geestelijker en hoe dichterbij God wij onder heldere openbaringen zijn, des te slechter schijnt ons hetgeen wij doen. Hoewel het ook waar is, dat de plichten en verrichtingen die in onze ogen het slechtste zijn, in Gods ogen vaak het best zijn. De plichten en verrichtingen die wij als de beste beoordelen zijn daarentegen dikwijls de slechtste in Gods ogen. Neem een gebed in eenzaamheid met veel worsteling tegen dodigheid en aftrekking in vergelijking met een gebed in het openbaar, met veel natuurlijke bewegingen en uitwendige optrekkingen. Dit kan met geveinsdheid gepaard gaan, omdat we uitzien naar ijdele eer. Toch doet de oprechte het niet uit eerzucht of in geveinsdheid, want hij kwelt zich daarna, als hij dat opmerkt. Het heeft er geen behagen in dat hij eer gekregen heeft.
- Ten derde. God merkt in onze daden alles op wat goed is en wat van Zijn Geest is. Maar wij zien veel dingen over het hoofd. Zelfs in onze zondige daden merkt God het goede op, zoals in het ongelovig spreken van Sara. De Geest merkte op dat zij eerbiedig was jegens haar man, omdat zij hem heer noemde, Gen. 18:12; 1 Petrus 3:6. Christus neemt het kwade en onnutte uit deze goede betrachtingen en maakt ze zo voor God aangenaam. Hij draagt Zelf de onreinheid van onze heilige dingen. Daarom is hier geen reden om de verzekering te doen schudden of het gelovig vertrouwen te verzwakken. Integendeel, om de heiligheid te bevorderen, moet men des te sterker en vaker het geloof beoefenen, zoals men des te meer moet eten als men zwak is.

19. Ten negentiende. *Laat uw hart ook niet van uw verzekering aflat, of verhinderd worden in het genieten van de verzekering, omdat u een bijzondere sterke*

verdorvenheid voelt, die u gevangen houdt en sterk in u woelt, of omdat het inwonende lichaam der zonde sterkin u werkt.

Dit heeft het verzekerd vertrouwen van menig christen terneer geworpen, omdat hij sterk woelende verdorvenheden in zijn hart gewaar werd. Het waren zulke sterke verdorvenheden die hij niet verwacht had en die hem geen rust lieten, maar menigmaal terneer wierpen en overweldigden. Daar is echter geen reden voor, zo blijkt uit het volgende:

1. De genade en de staat van genade kan wel bestaan met woelende, woedende, razende en kwellende verdorvenheid, die zelfs ook doorbreekt en de overhand heeft. Wij zullen altijd strijd en worsteling hebben, zolang wij hier zijn, Gal. 5:17; 1 Petrus 2:11; Jak. 4:1. Het zal goed zijn als het ons hierin net zo gaat als Paulus, zodat wij onszelf over de zonde beschuldigen en de wet goedkeuren, Rom. 7:7, 12, 14. Dan nemen wij daartegen oprecht en zonder bekend bedrog onze besluiten, Rom. 7:15, 18-19. Dan oordelen wij onszelf daarover ellendig, in het bijzonder wegens de wortel, het lichaam des doods, terwijl we hartelijk wensen daarvan verlost te worden, Rom. 7:23-24. Dan is er in ons ook iets dat ertegen opstaat. Dan zijn we slechts in ons element als we het goede doen, Rom. 7:22, 25. Wij moeten onze verzekering en vrijmoedigheid van het geloof daarom niet wegwerpen. Dit deed Paulus ook niet. Terwijl hij een wet in zijn leden voelde, die hem gevangen nam, dankte hij God door Christus, Rom. 7:25. David zei: *Ongerechte dingen hadden de overhand over mij, maar onze overtredingen, die verzoent Gij*, Psalm 65:4.
2. Men kan in zijn verzekering van zijn genadestaat aanmerkelijk versterkt worden in de ontmoeting met een sterke, razende en krachtig werkende verdorvenheid. Als men het hiertegen uithoudt, als men daartegen gedurig in de wapenen is, als men na iedere val en nederwerping opnieuw opstaat, de zonde belijdt, verzoening en sterkte verzoekt en steeds opnieuw voorneemt tegen die zonde op te staan en het nooit gewonnen te geven. Men kent de kracht der genade het best door de sterke tegenstand, die de verdorvenheid uitoefent. Hij is de sterkste christen, die de felste tegenstand van de duivel, de wereld en het verdorven hart ondervindt, en het nochtans nooit opgeeft, maar in Christus' kracht gedurig blijft strijden.

20. Ten twintigste. *Verwerp de stelling dat een zondaar eerst zijn bijzonder recht op een bijzondere belofte moet zien, voordat hij geloven en zich verzekeren kan en mag, dat het Gods wil is, om hem in het bijzonder op zijn gelovige uitgang naar Christus aan te nemen en met Christus te verenigen.*

Vele gelovigen zijn door deze verkeerde stelling lange tijd buiten de verzekering gehouden. En sommige onverstandige zielenleiders hebben hen in deze mening gestijfd. Men wil stellen dat het niet ieder zondaar geoorloofd is terstond en beslist te geloven dat God hem, als hij Christus inwilligt en de toevlucht tot Hem neemt, zal aannemen en deel aan Christus zal geven. Men stelt dat men alleen recht op en deel aan Christus ontvangt, doordat men recht heeft op een bepaalde verzekerende belofte. Zij menen dat zulke beloften aan enige heiligen in de hoedanigheid van geheiligde zondaren gedaan zijn. Zij menen dat alleen zulke beloften de ziel tot verzekering kunnen dienen, dat de Heere hen op hun uitgaan tot Christus zal aannemen tot vereniging met Christus.

Daarom onderscheiden zij de beloften aldus: Sommige beloften zijn nodigend. Andere beloften zijn verzekerend. Zij menen dat de eerste soort zo algemeen spreekt, dat niemand daaruit zijn aanneming op het gelovig uitgaan kan onderkennen. Verzekering ontvangt men slechts door de beloften die verbonden zijn met enige bijzondere

genaden, die spreken van en tot particuliere zielen. Zij menen dat dit voor de verzekering van een zondaar moet gaan. Hij moet eerst enige heilige hoedanigheid in zijn ziel zien, waaraan de Heere zulke beloften van zaligheid en aanneming heeft gedaan, zoals we het vinden in Matth. 5:39.

Al dit spreken komt hieruit voort, dat men de rechte uitgaande geloofsbeoefening omtrent Christus niet heeft willen stellen onder de kenmerken van de zaligheid. Men wil het geloof op deze manier van de kenmerken, die een zondaar tot verzekering van zijn staat brengen, uitsluiten, terwijl het geloof het beste en meest wezenlijke kenmerk is.

Uit het volgende zal blijken hoe verkeerd dit alles is:

1. Het is onmogelijk dat een ziel deel heeft aan een belofte, voordat de ziel in het geloof uitgegaan is naar Jezus, om met Hem verenigd te worden. Jezus is de eerste belofte en de grond van al de anderen, Gen. 3:15; Gal. 3:16. Het geloof heeft voornamelijk Jezus tot voorwerp. Het is onmogelijk enige genade of heilige hoedanigheid in de ziel te verstaan, die aangenaam voor God is, voor het geloof en voor de vereniging met Christus. Het moet uit Christus vloeien of niet. Zo niet, dan is alle genade niet uit Zijn volheid, hetgeen strijdig is met Joh. 1:16; Kol. 1:19. Zo ja, dan is er eerst vereniging gemaakt door het geloof, want gemeenschap of mededeling van de genade van Christus aan een ziel veronderstelt een vereniging en deze volgt erop.
2. Indien de nodigende beloften, die God voorstelt om zielen tot Christus te lokken, niet geschikt waren om verzekering te geven dat men aangenomen en zalig zou worden, dan zou men die beloften niet met vol vertrouwen en verzekering moeten geloven. Dan zouden enige delen van Gods Woord niet voldoende gezag hebben om zonder twijfel geloofd te worden. Dan zouden die beloften zelfs geheel onnuttig en ijdel zijn, omdat zij de ziel niet aan kunnen zetten of bewegen om tot Christus te komen. Dit is ongerijmd en een verfoeilijke gedachte.
3. De nodigende belofte, hoewel deze algemeen is, is even krachtig als de bijzondere belofte. Omdat zij algemeen is, neemt zij alle bepaling weg. *Gaat heen en predikt het evangelie aan alle creaturen, die blijde tijding die al den volke wezen zal. Zo wie geloofd zal hebben, zal zalig worden. Komt tot Mij, en Ik zal u rust geven. Die wil die kome en neme het water des levens*, enz. Iedere ziel, hoe weerspanning die tot dusver ook geweest is, wordt bevolen om op de nodigende belofte in de Naam van Christus te geloven, dat is Christus voor zichzelf aan te nemen, 1 Joh. 3:23; Joh. 1:12. Alle ongelovigheid betreffende de nodiging en betreffende de belofte bij de nodiging is zondig en verboden. Als iemand met overleg en kennis nog twijfelt aan de vervulling van de belofte, nadat hij Christus gewillig aangenomen heeft, vertoort hij God. Hij neemt Gods waarheid en getuigenis niet met vol vertrouwen aan. Daarom mag en moet op het aanklevend geloof het verzekerd geloof onmiddellijk volgen, omdat men weet in Wie men geloofd heeft en aan Wie en op welke woorden men zijn ziel toevertrouwd heeft.
4. Al de heilige hoedanigheden of werkingen, waaraan in het Woord beloften verbonden zijn (bijvoorbeeld Matth. 5:39) zijn slechts aangenaam bij God, omdat ze voortkomen uit de vereniging met Christus door het geloof. Ze gaan vergezeld van de beoefening van het geloof. Daarom kan men in een goede zin met waarheid zeggen, dat het geloof alleen het teken tot verzekering van een ziel is, dat zij aangenomen is en zalig zal worden. Het geloof alleen brengt de ziel tot vereniging met Christus. Niet de liefde, niet de nederigheid, oprechtheid, zachtmoedigheid, barmhartigheid, vreedzaamheid. Het geloof alleen is de voorwaarde van het

genadeverbond. Het geloof alleen is het grote gebod van het evangelie. Alle andere kenmerken moeten tot dit kenmerken van het geloof teruggebracht worden en daardoor getoetst worden, terwijl zij ook hun voedsel en groei door middel van het geloof krijgen. Als armoede des geestes, zachtmoedigheid, honger en dorst naar de gerechtigheid, barmhartigheid, oprechtheid en vreedzaamheid bezien worden zonder de beoefening van het geloof, kunnen zij geen verzekerende kenmerken zijn. Zo is het ook met de liefde, goedheid, matigheid, enz. Daarom moeten we zeggen dat het grote wezenlijke grondkenmerk het geloof in de Heere Jezus is. Daarvan zijn alle andere kenmerken afhankelijk. Daartoe zijn alle kenmerken terug te brengen.

Op deze wijze heb ik mijn voornemen en oogmerk door de bistoand en genade van de Heere enigszins voldaan. Ik hoop dat alle gelovigen die deze brief zullen lezen, daardoor bevestiging van hun staat zullen krijgen.

Einde